



Institutt for samfunnsvitenskap

## **Biblioteket som inkluderende byrom for unge**

En studie av Fubiak Ung på Furuset

Ole Magnus Stokke

Masteroppgave i Samfunnsplanlegging og kulturforståelse SPL-3900 Mai 2024





## Forord

Gjennom masteroppgaven min har jeg møtt, fått hjelp og støttet meg på mange flotte mennesker som fortjener en takk.

Fubiak og Fubiak Ung er ryggraden i min oppgave. At jeg fikk lov til å ta trå inn i deres arenaer og observere både ansatte og unge har vært en glede. Takk for alle intervjuene og historiene jeg ble fortalt under mine besøk.

Jeg vil spesielt trekke frem veilederen min Anniken. Etter hvert møte får jeg et dokument rettet med blå penn hvor det av og til står “Flott” i marginen. Samtalene vi har hatt har vært motiverende og inspirerende.

Jeg vil også takke familien. Mamma, pappa og brødre har vært fantastiske til å dele frustrasjon eller få tilbake meldinger fra. Farmor som har sendt ukentlige mandagsmeldinger har vært en glede i en tidvis tung masteroppgave.

En spesiell takk til mine medstudenter og andre bekjente fra UiT. Tanker, ideer og samtalene fra skriveseminarer og lunsjbordet har betydd mye.

Sist vil jeg også trekke frem støttende venner i ZD og WDR som har vært engasjert og motiverende.

## Sammendrag

I denne oppgaven har jeg utforsket viktigheten av offentlige byrom, og hvilken rolle de kan ha på et nærmiljø. Ved å bruke Fubiak på Furuset som et casestudie har jeg observert hvilken rolle byrommet har unge i nærområdet.

Furuset er et område som preges av sosiale utfordringer. Området har lavere utdanning og inntekter enn andre områder i Oslo. På Furuset er det flere kriminelle miljøer som ofte blir trukket frem i mediene. Furuset blir fremstilt som et farlig område.

Fubiak er et bibliotek som ligger på Furuset. Biblioteket har en egen ungdomsklubb. Gjennom intervjuene jeg har gjort med både ansatte og unge som benytter seg av tilbudene analyserer jeg hvilken rolle det offentlige byrommet har på Furuset. God utformede offentlige byrom har et stort potensial til å ha en positiv påvirkning på nærbefolkningen.

Ved å analysere et offentlig byrom vil jeg bidra til å vise hva som er nødvendig for å utarbeide gode offentlige byrom som bidrar til integrering og sosiale interaksjoner. Ved å planlegge og utforme offentlige byrom spesifikt for å møte utfordringer i et lokalområde kan det ha større positive effekter enn å bare etablere et bibliotek. Å forstå utfordringene og hvordan de kan håndteres vil ha en positiv innflytelse på befolkningen i nærmiljøet.

Arbeidet til Fubiak Ung handler om å gi unge en trygg sosial arena de kan ta del i. Ved å ha trygge sosiale interaksjoner og integrering i fokus kan de ansatte bidra til å skape trygghet for unge på Furuset. Arbeidet til de ansatte på Fubiak gjør også at de får en unik rolle hos mange unge. De blir en trygg voksen som stiller opp og viser forståelse for de unge. Biblioteket er gratis å delta på. Dette bidrar til å skape interesse rundt tilbudet. For de unge er det en fordel å ha et trygt inkluderende byrom å benytte seg av. Fubiak er et sted å oppholde seg etter skoletid. Biblioteket stiller også med flere tilbud rettet mot å gi de unge positive opplevelser og å lære nye ferdigheter.

På Furuset er det et behov for trygge offentlige arenaer for unge. Det beskytter de fra å bli trukket inn i ulovlige aktiviteter. Ved å skape trygge offentlige byrom som appellerer til unge blir de beskyttet gjennom deltakelse. Offentlige byrom kan være forskjellen mellom trygghet og kriminalitet.

# Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	1
1.1	Offentlige rom i bydeler .....	2
1.2	Bibliotekenes rolle som offentlig byrom .....	2
1.3	Problemstilling og forskningsspørsmål .....	3
1.4	Furuset bakgrunn/kontekst .....	5
1.5	Oppbygging av oppgaven .....	6
2	Teoretiske perspektiver .....	8
2.1	Byroms rolle som møteplass.....	8
2.2	Stramme og elastiske byrom.....	10
2.3	Animated spaces .....	13
2.4	Bibliotek som offentlig rom .....	14
2.5	Verdien av tilbud .....	17
3	Metodekapittel.....	20
3.1	Fubiak Ung .....	21
3.2	Intervju i feltarbeid .....	21
3.3	Stedssensitive intervjuer .....	25
3.4	Observasjoner på Fubiak Ung .....	28
3.5	Etiske refleksjoner .....	29
4	Analysekapittel.....	31
4.1	Brotherhood, Sisterhood og hytteturer .....	32
4.2	Bibliotekets utforming .....	38
4.3	Inkludering, respekt og individuell oppfølging .....	41
4.4	Arbeidet til Fubiak Ung .....	44
4.5	Dialog i musikk .....	47
4.6	Ansattes rolle for unge.....	54

4.7	Respekt som grunnverdi .....	57
4.8	Blodprøver, trygghet og aldersgrenser .....	59
4.9	Utfordringene på Fubiak Ung.....	64
4.9.1	Større areal og ansatte .....	64
4.9.2	Oppmøte på Fubiak Ung .....	68
5	Oppsummering og avslutning .....	74
5.1	Oppsummering .....	75
5.2	Avslutning .....	76
5.3	Positiv uvisshet på Fubiak Ung .....	77
6	Bibliografi .....	80
7	Appendiks.....	82
7.1	Appendiks 1: Samtykkeerklæring .....	82
7.2	Appendiks 2: Intervjuguide ansatt, feltarbeid 1.....	86
7.3	Appendiks 3: Intervjuguide ung, feltarbeid 1 .....	88
7.4	Appendiks 4: Intervjuguide ansatte, feltarbeid 2.....	90

## **Figurliste**

Illustrasjon 1. Et av langbordene som fungerer som samlingspunkt. Foto: Privat.

Illustrasjon 2. Mikserommet i musikkstudioet. Foto: Privat

Illustrasjon 3. Flerbrukshallen. Foto: Privat

# 1 Innledning

Offentlige rom er noe vi alle benytter oss av. Når vi går til jobb, er på universitetet eller benytter oss av andre statlige tilbud befinner vi oss i offentlige rom. Ofte tar vi disse for gitt. Likevel er det slike rom som gir mange mennesker muligheten til å delta i samfunnet og er en viktig del av deres liv. Sosiale og vibrerende offentlige rom kan være avgjørende for livet i en bydel. Hva skal til for å skape et godt offentlig byrom, og hva kan det bety for mennesker som benytter seg av det? Offentlige byrom blitt tematikken for denne masteroppgaven. Gjennom et casestudie som er foretatt på et bibliotek på Furuset ønsker jeg å undersøke hvilken rolle offentlige rom kan ha for enkelt personer og fellesskap. Jeg vil undersøke hva et offentlig rom kan tilby som er vanskelig å finne andre steder, og hvordan slike byrom blir organisert.

Groruddalen er navnet regionen Oslo øst har fått. I Groruddalen ligger det flere bydeler deriblant Alna. Midt i Alna finnes et område som heter Furuset. Området er preget av blokkbygninger, men også store naturparker. Furuset blir ofte sett på som et område som har mye sosial usikkerhet. Furuset møter i dag flere utfordringer. Ifølge en rapport fra OsloMet er Furuset i dag et område som har høy fraflytting og dårligere levekår enn andre områder i Oslo (Berghei & Alnes Haslie, 2020). Rapporten viser også til at lave boligpriser har ført til økt innvandring av personer fra Øst-Europa. Det blir også vist til hvordan det har vært en økende vekst av ungdomskriminalitet på Furuset (Berghei & Alnes Haslie, 2020). Et element Berghei og Haslie mener kan støtte ungdommen, er et behov for trygge voksne på Furuset, eller et rom for ungdom til å kunne være seg selv og ha muligheten til å gjøre aktiviteter eller få oppfølging de ikke kan få hjemme. Den raske innvandringen har også utviklet Furuset til å bli et multikulturelt lokalsamfunn. Gjennom utfordringene som eksisterer på Furuset er det en gruppe som ofte blir neglisjert eller som får skylden for kriminaliteten i området. Ungdommene på Furuset er utsatte og trenger tilbud de kan benytte seg av i fritiden. I et område som ikke har mange tilbud, kan det offentliges rolle være en viktig del av lokalsamfunnet. De offentlige rommene kan også bidra til at det oppstår kulturelle møter mellom personene på Furuset. I denne oppgaven vil jeg spesielt se på trygge offentlige byrom tilrettelagt for barn og ungdom.

## 1.1 Offentlige rom i bydeler

I alle bydeler finnes det felles arenaer som alle kan ta del i. Enten man sitter i en park eller går langs gaten. Dette er områder som er åpne for alle som det er lett å benytte seg av. Offentlige rom tillater mennesker å delta i samfunnet og kan skape mer mangfold og sosiale interaksjoner (Bergsli, Sandkjær Hanssen, & Sirowy, 2019). Offentlige rom er formet svært forskjellig. Noen er utendørs, andre er inne. Noen offentlige rom er åpne for alle, mens andre kan være spesielt utformet for enkelte grupper. Felles for de offentlige rommene er at de er noe unikt for befolkningen, og de kan skape en mulighet for mennesker til å påvirke byen (Bergsli, Sandkjær Hanssen, & Sirowy, 2019). Strukturen og utformingen av offentlige rom er viktig for å tillate dette. Hvis de offentlige rommene ikke klarer å møte behovene til befolkningen, vil de heller ikke bidra til å ha en positiv effekt på samfunnet. En av utfordringene med offentlige rom er dermed å sikre en utforming som bidrar til å øke de sentrale verdiene rommet prøver å etablere. Magnussen beskriver på bakgrunn av hennes observasjoner hvordan Stormen bibliotek i Bodø blir brukt som en arena for å bidra til å skape mer integrering og nye sosiale relasjoner gjennom tilbudet "Lån en Bodøværing". Målsetningen i Bodø var å etablere nye sosiale interaksjoner på tvers av språk, kultur og bakgrunn mellom mennesker (Magnussen, 2022). Dette ble gjort gjennom et nytt tilbud på biblioteket. Ved å skape et nytt tilbud som bygde på sosial interaksjon ble Stormen bibliotek et lokalt samlingspunkt for både norske og innvandrere. Å ta lærdom av slike eksempler og videreføre de fundamentale ideene kan bidra til å skape integrering og samhold i andre byer eller lokalsamfunn. Furuset er et multikulturelt samfunn. Ved å tilrettelegge offentlige byrom for å bidra til integrering i områder som Furuset vil det gi flere muligheter for å skape krysskulturelle møter, og bidra til integrering. Ved å la offentlige byrom, som biblioteket på Furuset, lære av tidligere erfaringer vil resultatene for integrering og sosial sammenkomst bli bedre. Det eksisterer flere tilbud på biblioteket på Furuset for både språkopplæring og kulturelle møter som bidrar med dette allerede.

## 1.2 Bibliotekenes rolle som offentlig byrom

Furuset bibliotek og aktivitetshus, heretter Fubiak, er det mest sentrale offentlige byrommet på Furuset. Biblioteket har gjennomgått en større transformasjon for å bedre tilrettelegge for å håndtere utfordringene som mange unge møter på Furuset. Furuset har i lang tid hatt et



standard bibliotek som håndterte de vanlige arbeidsoppgavene til biblioteker. Det ble i 2013 besluttet at biblioteket kunne benyttes til mer, og i 2016 ble Fubiak åpnet. Det ble et økt fokus på å utvikle Fubiak til å bli et samlingspunkt og en møteplass for alle i området, og skape flere tilbud for alle aldre. I tillegg er Fubiak en av arenaene Oslo Kommune videre satser på under prosjektet “områdeløftet Furuset” (Ekne Ruud, et al. 2019). Fubiak består av to etasjer. Hovedetasjen er åpen for alle som ønsker å delta. I den etasjen er det leserom for de minste, kaffekroker og bøker som er i fokus. I andre etasje finner du Fubiak Ung. Fubiak Ung er en egen etasje som bare eksisterer for unge. Personer over 18 år er ikke tillatt å benytte seg av etasjen. Fubiak er det dermed inndelt i to arenaer. En arena som opererer som et tradisjonelt bibliotek, og en arena som operer mer som en ungdomsklubb. Denne oppgaven vil handle om Fubiak Ung og hvilken rolle det spiller for unge i nrområdet.

Tilbudene som eksisterer på Fubiak Ung trekker unge fra hele nrområdet. Fubiak Ung tilbyr matlaging, videospill, musikkstudio, videotek, og mer. Det har gitt Fubiak Ung muligheten til å bli et samlingspunkt og en trygg sosial arena for mange. Fubiak Ung har også utviklet seg for mange til å bli mer enn bare et bibliotek. Det er blitt en arena for å bygge vennskap, utvikle nye ferdigheter og finne seg selv. Fubiak Ung er bygd på trygghet, inkludering og de sosiale tilbudene og aktivitetene som eksisterer der. For meg er dette spennende, og jeg ønsker å gå dypere inn på dette arbeidet. Både ved å se på planleggingsfasen, men også hvordan Fubiak Ung ivaretar og opprettholder verdiene de arbeider med. Jeg ønsker også å få en forståelse av hvordan unge opplever Fubiak Ung. Det er få offentlige byrom som har gjennomgått en stor karakterendring og doblet antall besøkende på et år, men Fubiak har gjort det. Ved å observere og intervjuer både ansatte og unge håper jeg å få et datagrunnlag til å analysere arbeidet som er blitt gjort, og hvorfor biblioteket er blitt sentralt på Furuset.

### **1.3 Problemstilling og forskningsspørsmål**

Det jeg ønsker å belyse i oppgaven min er hvordan biblioteker kan fungere som trygge og inkluderende rom for grupper og enkeltpersoner i en bydel. Jeg håper at oppgaven vil skape mer bevissthet om betydningen av offentlige byrom, spesielt hvilken rolle offentlige byrom kan ha for å beskytte unge i utsatte miljøer, og hjelpe dem å navigere ungdomstiden. På

Furuset er det et behov for å skape trygge arenaer for ungdom, og Oslo kommune har støttet dette gjennom Fubiak og Fubiak Ung. De har investert tid og penger for å bygge opp en arena spesielt tilrettelagt for unge. Ved å bygge en arena dedikert for unge innenfor et offentlig byrom kan det også bidra til å skape en større trygghetsfølelse blant de som benytter seg av det. Dette er også noe jeg ønsker å utforske dypere i oppgaven. Jeg har dermed valgt å benytte meg av følgende problemstilling:

*Hvordan kan biblioteket fungere som et trygt og inkluderende byrom for unge?*

For å hjelpe meg å besvare denne problemstillingen, har jeg valgt følgende forskningsspørsmål:

- 1) Hvordan arbeider de ansatte på Fubiak Ung for å nå ut til de unge i bydelene?
- 2) Hvordan bruker og opplever de unge Fubiak?
- 3) Hvordan balanseres behovet for trygghet og muligheter for det uforutsette på Fubiak?

Det første forskningsspørsmålet har jeg valgt for å undersøke hvordan de ansatte på Fubiak Ung arbeider for å nå ut til de unge, samt hvilke metoder de benytter seg av for å opprettholde og videreutvikle interessen for Fubiak Ung. Samtidig gir den meg rom til å belyse den eksisterende oppbygningen og strukturen av både tilbudene som eksisterer i dag, og de arkitektoniske valgene som er blitt tatt. Å analysere disse valgene kan hjelpe meg med å utforske hvordan arbeidet til de ansatte påvirker deltakelse eller de unges opplevelse av byrommet.

Det neste forskningsspørsmålet har jeg inkludert for å kunne utforske hvordan de unge opplever Fubiak Ung. På Fubiak Ung er det de unge som er i fokus, og deres opplevelse av stedet er viktig. Å trekke frem unges opplevelse er viktig for å kunne si noe om deres opplevelse av byrommet. I tillegg gir forskningsspørsmålet meg rom til å analysere tilbudene som eksisterer på Fubiak Ung. Det gir meg også muligheten til å spørre om hvilken rolle de unge har på Fubiak ung. Kan de komme med ønsker om aktiviteter, og har de unge en stemme for utformingen av Fubiak Ung? Jeg ønsker også å utforske trygghetsfølelsen på Fubiak Ung. Biblioteket ble utformet til å skape trygghet blant unge. Å analysere på hvilket måter Fubiak Ung oppleves trygt står sentralt i oppgaven.

Gjennom det siste forskningsspørsmålet ønsker jeg å utforske balansen mellom trygghet og det forutsette på Fubiak Ung. Hvis alt er planlagt på Fubiak kan det oppleves repetitivt å delta og det kan bli lite rom for spontanitet. Hvis ingen ting er planlagt kan det oppleves for kaotisk og utrygt. Balansen i et byrom mellom spontanitet og kontroll kan være avgjørende for å sikre deltakelse i et byrom. Å forstå hvordan denne balansen blir opprettholdt gjennom samtaler med både ansatte og unge vil gi meg datagrunnlag til å belyse dette i analysen og avslutningen.

## **1.4 Furuset bakgrunn/kontekst**

Alna er en multikulturell bydel i Oslo. Ifølge SSB er 56% eller 27 868 personer i Alna enten innvandrere, eller er norsk født med innvandrerforeldre (SSB, 2024). Dette er en mye høyere andel en bydeler på vest-kanten av Oslo. Ullern sin befolkning består av 21,8% innvandrere, eller personer med innvandrerforeldre (SSB, 2024). I tillegg er det 35,2% av befolkningen i Alna som har gjennomført universitetsutdannelse, mot 65% på Ullern (SSB, 2024). Bydel Alna består totalt av 7 større tettsteder eller boligfelt. Furuset er en av dem. Ifølge tall fra Oslo kommune i 2023 står Furuset svakest i flere kategorier. 41% av befolkningen mellom 30 og 59 år har lav utdanning. 19% av barnehusholdninger har lav inntekt, og 31% av befolkningen mellom 21 og 29 år har ikke fullført videregående skole (Oslo kommune, 2024). Dette er langt over gjennomsnittet i Oslo. Ifølge Nilsen er 90% av bebyggelsen på Alna rekkehus og blokker (Nilsen, 2014). Disse ble utbygd på 70-tallet som en av de siste drabantbyområdene i Oslo. Furuset er et område som er et av de fattigere strøkene i Oslo som har en høy andel multikulturelle beboere. I nyere tid har Furuset fått et dårligere rykte, og har ofte blitt negativt fremstilt i media. Kriminelle gjenger bestående hovedsakelig av innvandrere blir ofte trukket frem og brukt i mediaoverskrifter. Likevel reflekterer ikke synet mediene ofte fremstiller av Furuset, med hvordan alle opplever området. Det er utfordringer som eksisterer, og det er viktig for Oslo kommune å ivareta og bygge opp rundt det positive som blir gjennomført på Furuset. Dette er blant annet å bidra til å integrere flere beboere, støtte opp under skolene i området og andre fritidsklubber eller offentlige byrom.

En kort tur med T-banen fra Oslo sentrum tar deg til hjertet av Groruddalen. Furuset T-bane stasjon ligner på alle andre i Oslo. Det er en trapp på hver side som leder deg ut av stasjonen opp til Furuset sentrum. Furuset sentrum består av kjøpesenteret som er lokalisert vegg i vegg med T-bane stasjonen. Rett over gaten finner du Alna bydelshus. Det første som møter deg i bydelshuset er inngangen til Fubiak Ung. Det er tydelig med en gang hvilken verdi biblioteket har fått på Furuset. Det er tydelig skiltet, og det er konstant mennesker som går inn og ut. Det er en fin scene. Likevel er det et annet miljø og liv som eksisterer. Kriminelle nettverk har preget Furuset i lengre tid. Mange har vært bekymret for egne barn. Både for deres sikkerhet, og muligheten for at de blir rekruttert inn i de kriminelle miljøene. Hvordan man kan beskytte barn og unge på Furuset har lenge vært en problemstilling og blitt mye debattert i nærmiljøet.

I følge tidligere daglig leder for Fubiak Ung Stine Greni, var hovedmålet med prosjektet å etablere en mer tilgjengelig og attraktiv møteplass for befolkningen på Furuset (Greni, 2016). Fubiak Ung skulle også bidra til fremtidig stedsutvikling for Furuset. Deichmanske bibliotek har valgt å etablere biblioteket på disse verdiene for å svare på lokalbefolkningens bekymringer. Det er et gratis tilbud som har et stort potensial for å sikre at barn og ungdom har mulighet til å delta i sosialt samvær etter skoletid i kontrollerte arenaer.

## **1.5 Oppbygging av oppgaven**

I det første kapitlet av masteroppgaven har jeg presentert tematikk, bakgrunn, problemstilling og introdusert Furuset, Fubiak og særlig Fubiak Ung. Jeg har trukket inn relevant informasjon om demografien og utfordringer som eksisterer på Furuset, og hvordan Fubiak ønsker å bidra til stedsutvikling i området.

Kapittel 2 vil trekke frem forskjellige teoretiske perspektiver som jeg vil bruke i oppgaven. De mest aktuelle teoriene for min oppgave er elastiske byrom, og teorier om byroms rolle som møteplass. I analysekapitlet vil disse teoriene bli trukket frem for å hjelpe meg å drøfte og analysere datagrunnlaget jeg utarbeidet gjennom feltarbeidene på Fubiak Ung. Jeg ser også på tidligere forskning gjort både på Fubiak og andre biblioteker.

I kapittel 3 presenter jeg hvilket metodiske valg jeg har tatt. Jeg har gjort to feltarbeid med kvalitative intervjuer av både ansatte og unge på Fubiak Ung. Dette kapittelet vil vise hvorfor jeg har utformet feltarbeidene som jeg har gjort, rekruttering av informanter og andre valg jeg har tatt for gjennomførelsen av prosjektet. I det kapitelet forteller jeg også om etiske vurderinger jeg har gjort, og møtt på under arbeidet med prosjektet.

Kapittel 4, analysekapittelet, presenterer funnene jeg har gjort gjennom feltarbeidene. Rollen de ansatte har for de unge, og elastisiteten på Fubiak Ung er de viktigste elementene i analysen. Funnene vil bli diskutert og koblet opp mot de forskjellige teoriene jeg har presentert i kapittel 2. Dette kapittelet vil trekke frem data fra intervjuer med unge, ansatte og observasjonene jeg gjorde på Fubiak Ung.

Kapittel 5 er oppsummering og avslutning av oppgaven, og jeg trekker noen konklusjoner basert på dataen jeg har samlet inn.

## 2 Teoretiske perspektiver

Det finnes mange forskjellige teorier, perspektiver og begreper som er relevante for å utforske offentlige byrom. I dette kapittelet vil jeg gjøre rede for hvilke teorier og perspektiver jeg bygger på i oppgaven min. Dette innebærer teorier knyttet til hvordan biblioteker fungerer som offentlige byrom og begrepene stramme og elastiske byrom. Dette kapitelet tar også for seg utviklingen av biblioteket og hvordan dette har påvirket bruksområdene til biblioteker.

### 2.1 Byroms rolle som møteplass

Som nevnt tidligere er det mange forskjellige typer offentlige byrom. Det kan være steder som gater, skoler og naturområder. Hver dag benytter man offentlige byrom. De er en viktig del av enhver hverdag. Sverre Bjerkeset har gjort en observasjon på to offentlige byrom i Oslo. En gate og ett torg. Bakgrunnen for observasjonen var å sette et større søkelys på hvordan planlegging av nye byrom ofte ikke klarer å leve opp til standarden vi har til offentlige byrom (Bjerkeset, 2019). Dette idealet er at byrom skal svare på befolkningens ønsker og behov. For Bjerkeset er byroms rolle som møteplass viktig. Gjennom studien til Bjerkeset er det funksjonen for tilfeldige møter som er relevant. Det å møte nye fremmede mennesker er ifølge Bjerkeset en grunnpilar i et godt utformet byrom (Bjerkeset, 2019). Under observasjonen på Grønland torg blir det sosiale aspektet trukket frem. Flere ganger blir det observert personer som er der uten noe praktisk formål. Istedenfor blir det observert at de er der for å støtte på bekjente og venner. Dette belyser ifølge Bjerkeset hvilken rolle torget har i samfunnet på Oslo. Det er ikke bare et viktig sted for handel eller gjennomreise. Det er et offentlig byrom som har fått en sentral rolle som en møteplass (Bjerkeset, 2019). Ikke bare er den verbale kommunikasjonen viktig for byrom. Dette vises gjennom en samtale med en informant. Informanten deler hvordan det å se andre personer som er kled likt som deg, eller ser ut som deg kan gi en økt følelse av tilhørighet. Denne informanten føler seg mer hjemme på Grønland enn andre deler av Oslo nettopp på grunnen av dette (Bjerkeset, 2019). Det skaper et visst sosialt samvær å vite at personene rundt seg er relativt like som deg selv.

Et annet trekk som blir trukket frem ved sosiale interaksjonene i offentlige byrom er de negative situasjonene som kan oppstå. På et torg er det mange mennesker, og det er umulig å vite hvem du risikerer å møte på. Dette kan føre til kaos og uhyggelige opplevelser. I et offentlig byrom kan dette oppstå gjennom personers forskjellige ønske i å delta i tilfeldige møter. Ikke alle er komfortable med å bli ufrivillig trukket inn i tilfeldig møter. Et eksempel Bjerkeset trekker frem er at det er en risiko for at du møter dopselgere som prøver å selge sine produkter til deg. Det kan også oppstå krangler mellom grupper på et torg som kan føre til voldelige konflikter (Bjerkeset, 2019). I tillegg blir den varierende tilgangen til offentlige byrom mellom kjønnene trukket frem. Kvinner ble observert til å ha mindre tilgang til torget en menn. Dette var spesielt observert om kvinner som hadde muslimsk bakgrunn (Bjerkeset, 2019). Religion kan være en form for kontroll som dikterer tilgang til offentlige byrom. Samtidig ble det også observert at på kveldstid var det langt færre kvinner som benyttet seg av torget (Bjerkeset, 2019). Ifølge Bjerkeset bringer kveldstiden med seg grupper av hovedsakelige ikke vestlige menn som kan skape en følelse av utrygghet som kan kobles til ulovlige aktiviteter på torget (Bjerkeset, 2019). Dette gjør at enkelte kan velge å unngå torget på kveldstid. Trygghet er viktig for at personer skal delta i offentlige byrom. Det eksisterer dermed flere sosiale aspekter som dikterer hvem som benytter seg av offentlige rom, selv om de skal i praksis være åpne og tilgjengelige for alle. Risikoen for å møte konsekvenser hvis en person bryter med sosiale normer kan hindre en personer fra å delta i ellers åpne og tilgjengelige rom. Dette viser også at offentlige byrom kan oppleves forskjellig fra person til person. Kjønn, religion eller tid på døgnet kan skape barrierer for å delta i offentlige byrom Som Bjerkeset har vist gir økt trygghet en større mulighet for flere forskjellige mennesker til å delta i offentlige byrom. Gjennom observasjonen viser Bjerkeset balansen mellom trygghet og spontanitet. Ved å introdusere personell som kontrollerer byrommet kan det skape en større følelse av trygghet, men det vil føre til mindre spontane interaksjoner mellom personer. På et bibliotek vil det dermed være viktig å vite at de ansatte er til stede og ivaretar både de besøkendes og bibliotekets beste, uten at de dikterer hvordan besøkende benytter seg av rommet. Deltakelse blir enklere for alle. Bjerkeset beskriver hvordan religion og kjønn kan påvirke menneskers mulighet til å delta. Ved å aktivt ha et personell som jobber med likestilling i deltakelsen, kan det åpne for at flere personer deltar. Likevel er det viktig at ansatte på et bibliotek opprettholder muligheten for at tilfeldige møter oppstår mellom deltakerne.

Cecile Fagerlid har foretatt en observasjonsstudie på Furuset bibliotek som viser hvordan biblioteket fungerer som møteplass. Under observasjonen blir biblioteket beskrevet som en aktiv multikulturell arena. Det er konstant flere språk som blir brukt, og mennesker fra store deler av verden møtes på biblioteket (Fagerlid, 2016). Gjennom et intervju med en informant kommer det også frem hvor viktig det er for enkelte å kunne gjøre noe alene, men allikevel føle et felleskap rundt seg. Informanten forteller hvordan han pleier å benytte biblioteket for å lese avisen, og setter pris på lydene og menneskene rundt seg. Informanten har også skapt seg et nettverk med andre som kommer for å lese avisen på samme tidspunkt. Informanten ender også ofte i småprat med de andre rundt seg som leser samme avis (Fagerlid, 2016). Ved å ha et bibliotek som er åpent for sosiale møter gir det noe mer til de som benytter seg av det. Å kunne ta del i en arena hvor man kan gjøre noe som er privat, som å lese en avis, men samtidig kunne både føle på og ta del i et nettverk var viktig. Ikke alle som benytter seg av biblioteket i Fagerlids studie derimot, var fornøyd med lydnivået sosialiseringen førte til. En informant kritiserer lydnivået og hvordan biblioteket ikke lengre ivaretar de tradisjonelle verdiene til et slikt offentlig byrom (Fagerlid, 2016). Fagerlid viser hvordan biblioteket har utviklet seg. Det er ikke lengre et offentlig byrom som har ro og stillhet i fokus. Biblioteket er blitt en arena for sammenkomst, og sosiale interaksjoner. Likevel trekker Fagerlid frem at grunnverdiene om en vis ro, respekt for andre og bøkene er viktig (Fagerlid, 2016). Biblioteker spiller en viktig rolle som offentlig byrom. Det er historisk et sted for stillhet og konsentrasjon, men har utviklet seg til å være et sted som prøver å skape en sosial arena som det skal være enkelt å ta del i.

## **2.2 Stramme og elastiske byrom**

Førde beskriver byer og offentlige byrom som arenaer som er fulle av kontraster. Det er en konstant spenning mellom det trygge og kjente, og nye opplevelser (Førde, 2021). Når man deltar i et offentlig byrom, er det dermed umulig å forutse hva man kan møte på. Dette gir videre diskusjoner om hvordan byrom egentlig burde utformes. Skal byrom utformes etter en struktur som gjør at de er svært forutsigbare, eller skal de bidra til uforutsigbare og spontane møter. Bjerkeset mener at offentlige byrom ideelt sett skal møte alle behov fra befolkningen,



uavhengig av alder, kulturell bakgrunn, grupper og kjønn (Bjerkeset, 2019). Det er dermed store variasjoner i hva hvert enkelt individ ønsker å få ut av å delta i offentlige rom, og de kan oppleves svært forskjellig.

Frank og Stevens bruker begrepene *loose and tight spaces* for å forstå utformingen av forskjellige offentlige byrom. Disse begrepene blir oversatt til stramme og elastiske byrom. Løse byrom er byrom som kan bli brukt kreativt (Franck & Stevens, 2007). Det er byrom som ikke begrenser menneskers samhandling, men heller bidrar og oppfordrer til interaksjon. Dette skjer ved at byrommet er designet for å ha mange bruksområder og en stor andel som benytter seg av byrommet. Samtidig tillater disse byrommene at befolkningen selv kan utforske og bestemme hvilket formål byrommet har (Franck & Stevens, 2007). Førde argumenterer for at løse byrom gir byer liv. Ved å ha et byrom som er åpent for kreativ samhandling, og et mangfold som tar del i det, er det større sjanser for kreativt bruk (Førde, 2021). Lekeplasser som er bygget for barn med en åpen struktur gjør at det er enkelt for alle barn å delta. Når lekeapparater er satt opp uten gjerder eller andre begrensinger, er det lite som stopper et barn fra å gå bort og leke. Det vil være enkelt å gå bort til et ledig apparat, og derfra holde på med sitt eller delta i annen sosial lek med andre. Et slikt møte mellom barn kan derfra skape nye vennskap, både mellom barn og deres foreldre. Løse byroms kvaliteter kan dermed bidra til å skape større samhold i samfunnet, og bidra til integrering. Gjennom tilfeldige møter kan mennesker skape nye tilkoblinger som ikke nødvendigvis hadde skjedd uten utformingen til løse byrom.

De strammere byrommene er naturligvis den motsatte siden av løse byrom. Stramme byrom er steder som er strengere regulert, og har flere regler for hvordan de skal bli brukt (Bjerkeset, 2019). Disse byrommene spiller fremdeles en viktig rolle i samfunnet, og eksisterer for å møte enkelte kvaliteter eller personlige preferanser for enkelte. Førde trekker frem ballbinger, stier for ferdsel og homogene uteområder som eksempler på strammere byrom (Førde, 2021). Disse rommene er strammere fordi det er vanskeligere å ta del i eventuelle aktiviteter som foregår. Hvis du er et barn og ser en full ballbinge, er terskelen for å spørre om deltakelse høyere. Du må gå krysse en fysisk barriere for å ta del i en ballbinge, og hvis det er mer

organisert spill kan du bli vist vekk. Muligheten for deltakelse og tilfeldige møter er dermed mye lavere enn det tidligere eksemplet med en åpen lekeplass. Bjerkeset har kritisert hvordan byrom blir utbygget i nyere tid. Den internasjonale byteorien er ifølge Bjerkeset under endring. Det er et økende fokus på privatisering, estetisering og kommersialisering (Bjerkeset, 2019). Dette gjør at mange offentlige byrom blir utformet som stramme byrom, og gjør det dermed vanskeligere for befolkningen å oppleve tilfeldige møter, eller delta i byrommet på andre måter.

Et viktig aspekt med elastiske og stramme byrom er at alle byrom har begge trekkene med seg. De sosiale møtene som oppstår overalt, synliggjør elastisiteten i offentlige byrom. Stier som er ment for ferdsel kan skape møter mellom personer, selv om stier ofte er stramt utformet. Det er ikke ofte det hender, men det utfordrer strukturen som eksisterer i byrommet. I offentlig byrom er det også noe annet som kan endre hvordan det oppleves. Temporære byrom kan oppstå. De kan endre steds karakteren til et offentlig byrom. Et temporært byrom er det som oppstår når et byrom i et avgrenset tidsrom blir brukt til et alternativt bruk (Førde, 2021). For Førde er et eksempel på dette når Tromsøs gater blir brukt til en tilfeldig fotballkamp mellom en gruppe barn. Barna prøvde å sparke ballen mellom beina på forbigående. Dette ga et relativt stramt byrom, en gågate, en ny dimensjon hvor alle som ville kunne delta i aktiviteten. Alle forbigående ble invitert inn i de nye sosiale relasjonene som kunne oppstå. Trekkene til byrommet ble strekket, og en ny arena for sosial samhandling eksisterte så lenge ballspillet vedvarte.

Det er likevel ikke alle byrom som egner seg for å strekkes på denne måten. Det vil alltid være behov for byrom som har stramme eller løse kvaliteter. Byrom må fortsette å være tilgjengelige for alle. Det er mange komplekse ståsteder og meninger om byrom og utformingen av dem. Hvis det alltid kan oppstå improviserte aktiviteter, eller alle rom belønner sosial samhandling, kan det være problematisk for noen. Byrom burde ivareta alle innbyggere, samt til rette legge for deres trygghet i hverdagen.

For å forstå offentlige byrom er det viktig å kunne se hvordan byrommet passer i større relasjon til samfunnet rundt. Samfunnet rundt kan bringe med seg egne kontrollorganer som kan hindre deltakelse eller skaper et rom som er strammere enn det er utformet som. Et eksempel på dette er hvordan enkelte områder som kan ha en spesiell betydning for en by, har strenge sosiale normer knyttet rundt seg. Berlin har et Holocaustmonument i sentrum som består av betongblokker av varierende høyde. En turist eller et barn kan sitte på blokkene eller balansere på dem. For lokalbefolkningen kan dette oppleves respektløs til hva monumentet representerer (DW, 2005). Torget på Grønland illustrer hvordan uorden og klokkeslett kan begrense tilgangen til offentlige byrom. Likevel er torget et byrom som åpner for mange gode positive interaksjoner. Det er småbutikker, gateopptredener og gjengangere som møtes og inviterer til sosial eksponering for alle. Torget har et stort rom for tilfeldige interaksjoner, samtidig som byrommet blir reflekter av befolkningen rundt det. Bjerkeset understreker at torget på Grønland fungerer så bra som et byrom fordi det er et mer uryddig og et mindre kontrollert byrom (Bjerkeset, 2019). Ved å ikke planlegge hver minste detalj, og hvem som har tilgang til byrommet begrenser man planlagt orden, men skaper heller et område som tilbyr mangfold og unike dynamikker. Et byrom som er bygget på komfort og trygghet kan miste disse elementene (Bjerkeset, 2019). Hvis du vet hva du vil møte på et torg eller en park hver dag, er det liten grunn til å gå dit hver dag. Du vet hva som møter deg. Å finne balansen mellom uro og kontroll er dermed viktig for å sikre et byrom som både blir aktivt brukt, men også ikke oppleves som ubehagelig eller skummelt for befolkningen.

## **2.3 Animated spaces**

Animated spaces, oversatt til animerte rom, er et begrep Ash Amin bruker for å beskrive hvordan en hendelse eller en handling kan transformere et offentlig rom, og skape en ny arena. Denne arenaen vil ha en ny atmosfære, og fører til endring av oppførsel i, eller bruk av et byrom. Individuer gir slipp på private oppgaver de holdt på med, og retter fokuset mot det som hender (Amin, 2015). Dette er hva Ash Amin opplevde på en togreise i 2013. Det var en vanlig togtur. Passasjerene leser aviser, ser ut av vindene eller på telefonen sin. Plutselig får en passasjer et anfall og får fokuset til alle passasjerene i vognen. De som kan hjelpe gjør det. Noen hjalp passasjerene, mens andre tok kontakt med de ansatte på toget. Alle passasjerene ble i en viss grad trukket inn i det som foregikk. Vognen var ikke lengre et offentlig rom hvor alle

passasjerene var individer som fokuserte på seg og sitt. Hendelsen gjorde at passasjerene samhandlet og tok del i noe større (Amin, 2015). Amin viser hvordan et offentlig sted kan raskt endre seg hvis en hendelse oppstår som kan påvirke eller interessere de andre menneskene rundt. Amin forteller også hvordan animerte rom kan oppløses fort. Når toget nådde sin destinasjon og passasjerene forlot toget, forsvant det animerte rommet. Episoden som hendte eksisterte ikke lenger som et fysisk rom på toget, og former ikke hvordan de neste passasjerene oppfører seg under sin reise. Det var en delt opplevelse mellom passasjerene på den ene reisen. Det animerte rommet som eksisterte da Amin gikk fra toget hadde blitt oppløst. Det var ingenting igjen av det, annet enn de delte minnene av personene som tok del.

## **2.4 Bibliotek som offentlig rom**

Som vist tidligere, er offentlige byrom arenaer som alle skal kunne ha fri tilgang til. Biblioteker er gode eksempler på offentlige byrom. Likevel skiller bibliotekene seg ut som byrom. De har enkelte preg som endrer både bruksområdene og funksjonen til byrommet. Biblioteker er et tilbud som historisk har vært viktig. Å tilby en befolkning gratis tilgang til informasjon er noe som bare foregår på biblioteker. I tillegg har bibliotekene ofte faste åpningstider og et spesifikt bruksområde. Offentlige byrom som universiteter og kirker følger med en spesifikk funksjon, og egne regler for enten deltakelse eller oppmøte (Madanipour, 1999). Bibliotek som offentlig byrom må ivareta sine funksjoner, samtidig som de ønsker å møte forventningene til befolkningen. Man må møte opp når biblioteket er åpent, og man må benytte seg av tilbudene som eksisterer der. Restriksjoner i offentlige byrom er basert på hensikten til byrommet. Dette kan føre til at deltakergruppen er mindre og mer spesifikk på biblioteker. Hvis bibliotekene bare fokuserer på bøker, og utleie av dem, vil det bli en spisset brukergruppe. For å skape tilbud som treffer en større del av befolkningen har mange biblioteker modernisert seg. Bibliotekene har kommet med flere tilbud som ikke er direkte koblet til litteratur. Stormen bibliotek som jeg introduserte tidligere er et godt eksempel. Bodø mottok mange flyktninger under flyktningkrisen. Ifølge Magnussen kom 31 000 mennesker til Norge, og dette satte stort press på Norges stat til å svare på humanitære behov. Norskopplæring og integrering var høye prioriteringer (Magnussen, 2022). For å hjelpe med dette ble det etablert ett lavterskel integreringstiltak på Stormen bibliotek, i regi av Røde Kors, som ble kalt "Lån en Bodøværing". Innvandrere eller flyktninger kunne møte opp og

prate med frivillige bodøværinger som ville møte sine nye byborgere. Ifølge Magnussen var dette et tiltak som bidro til å skape en følelse av tilhørighet og integrering på tvers av kulturell bakgrunn (Magnussen, 2022). Biblioteker kan ved å utvide tilbudene sine, bryte med det tradisjonelle. Dette kan føre til at de utvikle sin rolle som offentlige byrom. Som Magnussen viste, kan biblioteker bli et offentlig byrom som er mindre stramt ved å tilby arenaer for sosialisering og interaksjon. Biblioteker kan dermed skape større muligheter for tilfeldige interaksjoner mellom de som deltar i rommet. Ved å utvide tilbudene vil det også det også være en større variasjon blant hvilken gruppe som deltar. En innvandrer som leser dårlig norsk kan ha lite interesse av å lese en bok, men kan ha et stort ønske for å prate med en lokalkjent.

Verdien av å utvikle og modernisere rollen til biblioteker vises også gjennom prosjektet 'rom for flere' som foregikk på biblioteker i Vestfold i 2016. Under dette prosjektet var det fire biblioteker i Vestfold som startet et samarbeid for å sikre sin plass i lokalsamfunnet. Målet var å gjøre bibliotekene til en lokal arena for befolkningen. For å sikre dette ble det etablert flere møteplasser på bibliotekene, og det ble tilrettelagt for å arrangere forskjellige folkemøter. Disse møtene var blant annet kulturinnslag eller debatter (Einarsen Enne, 2014). Enne viser også til hvordan det er et økende fokus på hvordan utformingen på biblioteket påvirker hvordan personer opplever stedet (Einarsen Enne, 2014). En lovendring i 2013 viser også hvordan dette er blitt viktigere i det norske samfunnet. §1 om målsetning i folkebibliotekloven sier «Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt» (Lovdata, 2021). Før den nye loven kom i kraft var folkebibliotekenes sosiale funksjoner ikke nevnt i loven. Dette fremmer rollen som bibliotekene har fått i Norge. Det er lovbestemt at folkebibliotekene skal aktivt skape sosial deltakelse i samfunnet.

Magnussen viser også hvor verdifullt det er å ha faste aktiviteter på et bibliotek. Det gir en direkte invitasjon for deltakelse for de som ønsker å delta. Samtidig blir tilbud som kommer fra den offentlige eller frivillige sektoren også mer legitime når de blir arrangert gjennom et offentlig byrom som et bibliotek. I studiet til Magnussen er det Røde kors i samarbeid med

biblioteket som er ansvarlig for tilbudet “Lån en Bodøværing”. Gjennom alle tilbudene som biblioteker gjennomfører, er det biblioteket som blir et kontrollorgan. Bibliotekene velger selv hvilket tilbud de ønsker å gjennomføre, og hvem som kan gjennomføre dem. Dette gjør at bibliotekene kan tilpasse hvem som kan delta på møter etter hvem som har behov for det. For prosjektet “Lån en Bodøværing” på stormen bibliotek var målgruppen innvandrere, flyktninger, de som er nye i byen og de som ønsket å bli kjent med folk på tvers av kulturer. Tilbud som sikter mot en spesifikk brukergruppe, kan bidra til å engasjere grupper som ikke nødvendigvis alltid benytter seg av biblioteker. I Bodø var det et behov for en krysskulturell møteplass. Det kan ha skapt en trygghetsfølelse for de som ønsket å delta å vite at dette var et arrangement for dem. Biblioteket vil også sikre at arrangementet vil bli gjennomført ordentlig. Det kan skape en økt følelse av trygghet når man vet at arrangementer man deltar på er av høy kvalitet, med deltakerne i fokus. Dette kan bidra til å motivere spesifikke grupper til å delta i offentlige byrom.

Biblioteker kan delvis regulere hvor stramt eller løst det ønskes å være, avhengig av behov. Dersom et bibliotek velger å ha få arrangementer som blir gjennomført vil fokuset i større grad være på de vanlige oppgavene til et bibliotek. Dette vil bety et fokus på bøker og lesestillehet. Biblioteket blir dermed et stramt byrom, med mindre arenaer for tilfeldige møter og sosial interaksjon. Gjennom arrangementer som “Lån en Bodøværing” blir biblioteket løstere. Det skaper en spesifikk arena for sosial sammenkomst med tilfeldige personer, men det er likevel begrenset hvem som er invitert. Større arrangementer kan derimot åpne biblioteket og gjøre det veldig løst. Biblioteker som har ungdomsklubber, åpner dørene for flere grupper og aktiviteter. Muligheten biblioteker har for å fungere som et elastisk byrom er verdifullt, og bidrar til å øke deres rolle i en by som et offentlig byrom.

Arkitekturen og utformingen til et bibliotek har også begynt å spille en ny rolle. Det finnes utallig mange eksempler på biblioteker som er utformet og dekorert så vakkert som mulig. Likevel er det et design valg som blir utfordret på enkelte biblioteker. Utformingen og arkitekturen til et offentlig byrom kan påvirke hvordan møter skjer mellom mennesker (Einarsen Enne, 2014). Gjennom arkitektur og design er det mulig å utforme et byrom til å

øke sjansene for deltakelse, sosiale interaksjoner, eller andre kvaliteter som kan være ønskelige. Enne trekker frem at både store, brede trapper, og flere åpne sitteområder er spesifikke tiltak som bidrar til å skape mer tilfeldig sosial interaksjon, da slike områder bidrar til at personer oppholder seg der lengre (Einarsen Enne, 2014). Desto lengre man oppholder seg i et rom, desto større sjanse er det for å delta i en sosial situasjon. Ifølge Enne gir dette også en større mulighet for at personer som deltar i byrommet av forskjellige grunner, eller kommer fra forskjellige grupper, interagerer med hverandre (Einarsen Enne, 2014). Dette gjør at utformingen kan bidra til krysskulturelle møter som er verdifulle øyeblikk som gode byrom burde prøve å oppnå og ivareta.

## **2.5 Verdien av tilbud**

Liabø, Aure og Førde har sammen skrevet et bokkapittel som belyser hvor viktig det er for mennesker å delta i aktiviteter som gir et positivt utbytte, både for umiddelbar deltakelse, men også for langsiktig utvikling. Kapittelet starter med å trekke frem hvordan innvandrerelever deltar i mindre fritidsaktiviteter og i mindre grad gjennomfører videregående opplæring. Forfatterne stiller spørsmål om dette skyldtes at skolen og andre organisasjoner ikke gjør nok for å motivere innvandrerelever til å delta. Tilbudet “Hær e Æ” ble startet under flyktningkrisen for å bidra til å styrke deltakeres sosiale og faglige kompetanse (Liabø, Aure, & Førde, 2022). I tillegg var det et fokus under tilbudet å operere som en lengre skoledag. Dette gjorde at deltakerne fikk muligheten til å jobbe med språk og skape nye sosiale relasjoner (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Deltakelsen i prosjektet besto av omtrent 15 ungdommer i aldersgruppen 14-20. Under prosjektet fikk de mulighet til å lage filmer, delta på dansekurs, jobbe med teater og delta i felles matlaging. Ungdommen fikk selv muligheten til å komme med forslag til aktiviteter å gjøre (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Under forberedelsene til en teaterforestilling får ungdommen lekt seg med ord gjennom en ordlek. De former ord og deler de med felleskapet. De får muligheten til å velge hvilket dyr vil være på scenen og øver både på presentasjon samtidig som de snakker om dyrets kvaliteter (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Dette bidrar til at ungdommen utvider både vokabularet sitt, samtidig som de blir mer vant til å benytte det i sosiale interaksjoner. Erfaringene de opplever på prosjektet vil ha positive konsekvenser for fremtiden. Ikke bare blir ungdommen mer sikre på språket sitt, men de har også opplevd deltakelse i større sosiale interaksjoner og teaterarbeid.

Noen hadde aldri stått på en scene før og snakket norsk, nå har de det. Dette bygger både selvtillit og gir en mestringsfølelse. Forfatterne viser også hvor viktig det er for de unge å bli komfortable med språket. Det er en ressurs som de må beherske, og det gir dem mulighet til å delta i flere sosiale interaksjoner og offentlige byrom (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Ved å være komfortabel med språket har deltakerne i prosjektet synliggjort seg mer i byen, og økt sin deltakelse. Forfatterne beskriver hvordan deltakerne i prosjektet har begynt å spørre fremmede om veibeskrivelser eller andre utfordringer de opplever. Gjennom slike interaksjoner blir ungdommen som har deltatt i prosjektet synliggjort i bybildet (Liabø, Aure, & Førde, 2022).

Liabø, Aure og Førde viser også til filosofene Georg Herbert Mead og Charles W. Morris (1953) og deres forståelse av hvordan subjektivitet skapes. For Morris og Mead kommer subjektivitet gjennom samhandling med andre. Eksempler på dette er ved å være sosial, få tilbakemeldinger og oppleve samfunnets forventinger for sosialisering. Mead mener at en kan relatere seg til samfunnets forventinger ved å se selv fra andres generaliserte perspektiv (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Derifra kan en person se hvor den selv kan passe inn i samfunnet. Personen kan finne sin rolle og ta del i et samfunn. Gjennom dette oppstår individualitet. I prosjekter "Hær e Æ" får deltakerne mulighet til å oppleve dette gjennom de forskjellige teaterstykkene og andre aktivitetene de deltar i. Deltakerne får testet grenser, stilt spørsmål og deltatt i en arena. Gjennom all denne utforskningen har de med en trygg voksen som kan svare på spørsmål eller bekrefte at det de opplever er det typisk norske. Liabø, Aure og Førde forteller om hvordan ungdommen var lite selvsikre i begynnelsen. De lurte stadig på om de gjorde noe galt og opplevde lite mestringsfølelse. For å hjelpe ungdommen med dette blir de presset til å møte grensene sine. De blir bedt om å gå i butikker og bruke norsk sammen, og å skrive tekster de leser høyt for hverandre. Sammen bygger ungdommen seg selv og andre opp. Ved å sette deltakerne i ukomfortable og nye situasjoner får deltakerne mulighet til å vokse. De befinner seg også i en trygg arena, som om de gjør noe feil fører det også bare til latter og god stemning. Denne syklusen av prøving, feiling og positive tilbakemeldinger har et positivt resultat. Ved å prate om hva som kan forbedres blir sluttresultatet at deltakerne får til det de slet med. Ikke bare blir dette en personlig mestringsfølelse, men den kan også deles med personene rundt som har hjulpet med å oppnå



den. Ved å ha arenaer som arbeider på denne måten bidrar det til å styrke ungdomsgenerasjonen, både gjennom integrering, økt selvfølelse og språklige ferdigheter. På Fubiak Ung er mange av arbeidsmåtene som er i parallell med prosjektet ‘‘Hær e Æ’’. Fubiak Ung er en trygg arena for ungdommen og det gjør at de ansatte kan tilby dem utrolig mye. Ved å ta lærdom fra ‘‘Hær e Æ’’ kan Fubiak Ung bidra til at unge på Furuset kan oppleve stor personlig vekst.

### 3 Metodekapittel

Metoden jeg benytter meg av er blitt formet av valgene jeg har tatt for oppgaven. Tematikken i oppgaven er offentlige byrom og sosiale interaksjoner. For å sikre at jeg skaffet et godt datagrunnlag er min metodiske fremgang avgjørende. En god metodisk fremgangsmåte vil også sørge for at jeg besvarer både problemstilling og forskningsspørsmålene mine. Jeg har valgt å benytte meg av en kvalitativ fremgangsmåte for min oppgave. Kvalitative metoder blir beskrevet som metoder som er dynamiske og fleksible (Tanggaard & Brinkmann, 2010). Dette gir meg en nødvendig frihet til å tilpasse metoden min etter hvilket behov jeg møter fra eventuelle informanter. Datagrunnlaget for denne oppgaven, er framskaffet gjennom to feltarbeid jeg har gjennomført på Fubiak Ung i Oslo. Det ene feltarbeidet foregikk fra 9-14 oktober 2023, og det andre foregikk fra 2-5 april 2024. Begge feltarbeidene besto av observasjoner og semistrukturerte intervjuer på Fubiak Ung i Oslo. Under feltarbeidet fikk jeg muligheten til å delta på Fubiak Ung i områder som normalt bare er tilgjengelige for barn og ungdom. Ved å observere disse rommene fikk jeg en unik mulighet til å kunne selv se og oppleve hvordan Fubiak Ung opererer og håndterer de daglige utfordringene som oppstår. Jeg fikk også muligheten til å gjennomføre intervjuer med både ungdom og ansatte. Planleggingsfasen av feltarbeidene var avgjørende for valget av metode, og spilte stor rolle på blant annet etiske vurderinger.

Jeg benyttet hovedsakelig to metoder i mitt feltarbeid. Observasjon, og semistrukturerte intervjuer. Som støttemateriale benytter jeg meg av enkelte dokumenter, som Oslo kommunes Groruddalsatsingen i Bydel Alna, som Fubiak Ung ligger innenfor, og strategiplaner fra Fubiak Ung. Disse kildene gir meg et håndfast bilde av området, mens intervjuene og observasjonene tillater meg å oppleve de individuelle opplevelsene av stedet og rommet. I tillegg gir et større antall kilder mindre rom for feilaktig data. Dette kapittelet vil belyse og forklare de metodiske valgene jeg har tatt. Jeg vil vise hvorfor jeg mener de brukte metodene var de mest relevante, og best egnede for min problemstilling. Mot slutten av kapittelet vil jeg også drøfte de etiske prinsippene og mulige utfordringer som har vært en del av mine feltarbeid.

### **3.1 Fubiak Ung**

Fubiak Ung står i sentrum av min oppgave. Det er det offentlige byrommet jeg har valgt å benytte meg av, og er stedet hvor jeg har foretatt mine intervjuer og observasjoner. Siden det lenge var uvisst om jeg kunne intervju ungdom som benyttet seg av Fubiak Ung, ble problemstillingen satt relativt åpen fra starten. Det ga meg frihet til å spisse problemstillingen etter hva jeg fikk tillatelse til å gjøre. Dette måtte komme fra både Sikt og Fubiak Ung selv. Etter hvert fikk jeg nødvendige tillatelser til å intervju ungdom. Når det skjedde, ble problemstilling og forskningsspørsmål endret for å bedre inkludere de unges svar i oppgaven.

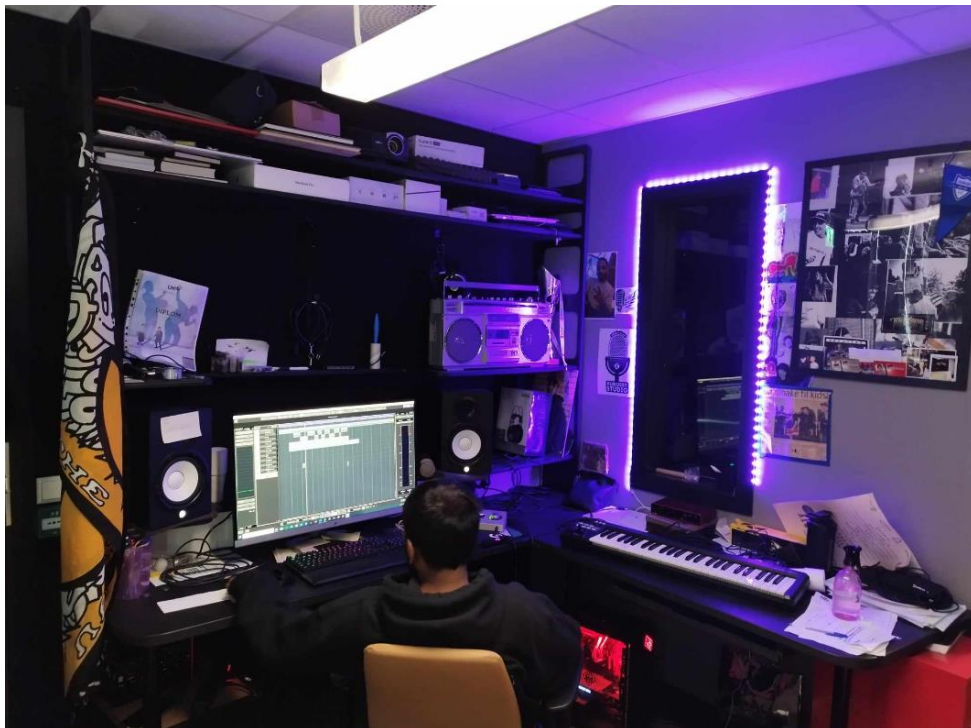
### **3.2 Intervju i feltarbeid**

Oppgaven min er som nevnt tidligere i stor grad basert på datainnsamlingen jeg har gjort under intervjuene og observasjonene på Fubiak Ung. I denne delen av oppgaven vil jeg begrunne hvorfor jeg benyttet meg av denne metoden, og hvorfor jeg valgte å benytte meg av semistrukturerte intervjuer. Tanggaard og Brinkmann skriver at vi gjør intervjuer for å kunne se personers opplevelser og synspunkt (Tanggaard & Brinkmann, 2010). Dette var en viktig grunn for valget av min metode. Jeg ønsket å etablere en forståelse av personene som til daglig benyttet seg av Fubiak Ung og som lever i området rundt Furuset. Ved å holde et intervju vil jeg få muligheten til å få refleksjoner fra hvert intervjuobjekts opplevelser knyttet til stedet i deres egne ord. Grunnen til at jeg benyttet meg av semistrukturerte intervjuer er fordi det er positive aspekter ved metoden som passer bra med mitt feltarbeid. Et intervju som er semistrukturert gjør i at forskeren kan komme tettere på intervjuobjektet (Tanggaard & Brinkmann, 2010). En semistrukturert intervjuguide gir meg muligheten til å stille oppfølgings spørsmål som ikke vil bli dekket i en intervjuguide utformet for strukturerte intervjuer. For meg ga denne strukturen meg større tillitt til egne intervjuer, og bruken av intervju som metode. Fubiak Ung er ikke en arena jeg har besøkt tidligere, og selv med støttelitteraturen jeg har lest, er det begrenset hvor stor forståelse jeg har av området og byrommet. Friheten semistrukturerte intervjuer ga meg til å selv aktivt følge opp spor som jeg mente var relevante for datainnsamlingen var en spennende utfordring som jeg mener bidro positivt til datainnsamlingen. Ved å gjøre flere intervjuer på Fubiak Ung vil jeg også få et større utvalg av forskjellige personer med egne synspunkter. Det ville gi meg et variert datamateriale som er spesifisert rundt Fubiak Ung og Furuset.

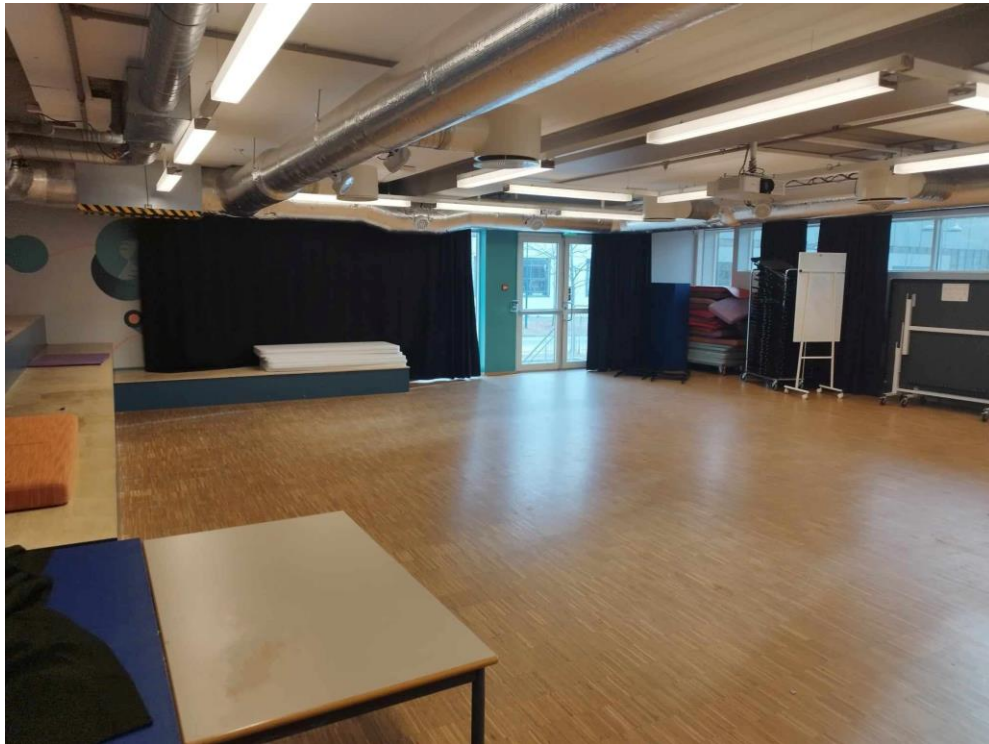
Å skaffe informanter krevde enkelte etiske vurderinger. Fubiak Ung er lagd for barn og ungdom. Jeg fikk tillatelse fra Sikt til å intervju ungdom som er 15 år eller eldre, men det var fremdeles viktig for meg å få tillatelse fra Fubiak Ung til å intervju ungdommer som deltar i deres aktiviteter. Dette vil utdypes i etikkdelen. Etter å ha fått kontakt med Fubiak Ung og tillatelse til å holde intervjuene mine startet jeg feltarbeidet mitt. Jeg møtte i startfasen av feltarbeidet fulltidsansatte som ga meg en omvisningsrunde av bygningen. Under omvisningen fikk jeg se hvordan hele bygget var planlagt, og hvordan barn og unge hadde en spesiell rolle i bygget. Første etasje og hovedinngangen leder inn til hva som kan beskrives som et standard bibliotek. Det er en skranke for å leie ut bøker, ansatte som rydder bøker i hyller og besøkende som sitter i kroker og leser aviser eller bøker. Det er en stille arena. Andre etasje har en helt annen karakter. Det er tre forskjellige langbord midt i et stort åpent rom. Det er et pingpongbord mitt i rommet, et av hjørnene har et kjøkken. Det er mange sitteplasser og sofakroker langs veggene. Det er svært få bokhyller. Bøker har liten plass i rommet. I tillegg er det mange dører. Dørene leder til andre rom som kan benyttes av barn og unge. Et av rommene leder til et **gamingrom**. Her er det stasjonære PCer og nye PlayStation maskiner. Deretter går omvisningen gjennom grupperom som har sofakroker og mer private steder. Jeg blir også vist et musikkstudio. Studioet har en miksestasjon for musikken, og en egen soundbooth som lar de unge produsere sin egen musikk. Det er en stor hall som brukes til blant annet samlinger, større hendelser og planlagte aktiviteter som dans. Det er også et kinotek. I Fubiak Ungs andre etasje, er det ikke bøker og utleie som er hovedoppgaven. Det er barn og unge.



*Illustrasjon 1. Et av langbordene som fungerer som samlingspunkt. Foto: Privat.*



*Illustrasjon 2. Mikserommet i musikkstudioet. Foto: Privat.*



*Illustrasjon 3. Flerbrukshallen. Foto: Privat.*

Ved å starte feltarbeidet på denne måten fikk jeg en ordentlig innføring i huset, og kunne prate med ansatte om hvordan Fubiak Ung fungerte i praksis, og få en personlig opplevelse av stedet. I tillegg var det de ansatte selv som hjalp meg med å finne intervjuobjekter blant ungdommene. Dette er noe som vil bli utdypet i etikkdelen. Ved hjelp av de ansatte på Fubiak Ung fikk jeg dermed benyttet meg av snøballmetoden for å finne informanter. De ansatte kjenner ungdommene, og hadde en formening om hvem som kunne ønske å delta i prosjektet mitt. Ungdommene selv kjenner hverandre og kom også med forslag eller spurte venner om de ville delta. Ved hjelp av de ansatte kunne jeg også sikre meg at jeg fikk et variert utvalg av ungdom, og at ikke alle kom fra samme vennegjeng. Jeg ønsket å skaffe et utvalg som var variert, for å dokumentere mulige forskjellige meninger eller opplevelser om Fubiak Ung. Jeg hadde ikke et spesifikt antall intervjuer jeg ønsket å gjennomføre. Gjennom feltarbeidene intervjuet jeg seks ansatte, fem gruppe intervjuer med to ungdommer hver, og en student i 20årene som var oppvokst på Furuset med Fubiak Ung. Tre av de ansatte jeg intervjuet jobbet med på Fubiak Ung, mens den fjerde hadde en mer administrativ rolle over Fubiak generelt,

og var ikke like tett på ungdommen. Utvalget ungdom jeg intervjuet besto totalt av seks gutter og fire jenter. Tanggaard og Brinkmann skriver at når intervjuobjekter ikke lengre kommer med nye synspunkter, er temaet godt utforsket (Tanggaard & Brinkmann, 2010). Under intervjuene mine med ungdommene opplevde jeg dette. Jeg opplevde ikke dette når jeg intervjuet de ansatte.

Under det første feltarbeidet intervjuet jeg alle tilgjengelige fast ansatte, men jeg opplevde at flere synspunkter ville vært verdifulle. Etter å ha gjennomført feltarbeidet og arbeidet med materialet og teksten kom jeg frem til en konklusjon. Jeg ønsker mer data. Gjennom oppgaven min oppdaget jeg nye vinklinger og spurte jeg ønsker å belyse mer. Dette er informasjon jeg ikke visste at jeg hadde et behov for under den første intervjurunden. Mens jeg arbeidet med datamaterialet fra intervjuene med de ansatte, oppdaget jeg også at det var flere steder de ansatte nevnte interessante tematikker som jeg ikke fulgte opp med spørsmål. Jeg tok kontakt med Fubiak og fikk muligheten til å intervju de ansatte igjen. Det andre feltarbeidet hadde den samme utformingen som det første. Endringene i feltarbeidet besto av at jeg forbedret intervjuguiden og la til spørsmål for å få svar på tematikker jeg ikke hadde fått svar på under det tidligere feltarbeidet. Ved dette feltarbeidet ønsket jeg også bare å prate med de ansatte, siden det var der jeg opplevde mangler i innsamlet data. Jeg ønsket å få informasjon om hvordan ansatte jobber sammen med hverandre, både med tilbudene på Fubiak Ung, men også med unge som bruker tilbudet. Er det en felles strategi som benyttes for å hjelpe eller støtte unge? Samtidig ville jeg også ønske å få muligheten til å se hvordan Fubiak Ung sitt arbeid har utviklet seg over tid. Dette var data som ikke var lett tilgjengelig over internett, og jeg valgte dermed å foreta ett ekstra felt arbeid.

### **3.3 Stedssensitive intervjuer**

Anne-Lene Sand (2019) beskriver i en artikkel hvordan stedet et intervju finner sted på påvirker hvordan et intervju blir gjennomført, og hvordan det kan aktivere stedets betydning. Bakgrunnen for artikkelen er at Sand mener at det er en tendens til å holde semistrukturerte intervjuer som ikke tar stedets betydning inn i forskningen. Ved å inkludere stedet som en del av intervjuet argumenterer Sand for at mer kan læres om fenomenet man undersøker (Sand,

2019). I tillegg viser Sand til hvordan stedssensitivitet kan bidra til å skape større innsikt og forståelse i et intervju. Hvis intervjuobjektet er på en arena de er kjent med, vil deres tilværelse være en viktig del av intervjuet. Forskeren kan oppleve intervjuobjektets hverdagslivspraksisser og dette kan konkret vise hvordan mennesker lever og hva de gjør (Sand, 2019). Sand viser også hvordan valg av intervjusted kan brukes under intervjuet til å trekke frem mer informasjon (Sand, 2019). Jeg har prøvd å etterstrebe stedssensitivitet i alle intervjuene mine, og gjennomført dem på Fubiak. Alle intervjuobjektene mine hadde en personlig tilkobling til stedet. For noen var dette et sted for arbeid, mens for andre var det et sted for sosialisering og avslapning. Ved å intervju objekten mine i deres arena ga det meg en større mulighet til å se hvordan de forholder seg til stedet og rommet. Svarene deres vil kunne bli preget av hva som skjedde rundt dem under intervjuene.

Intervjuene jeg hadde med de ansatte på Fubiak Ung, ble holdt midt i biblioteket. Grunnet få ansatte på jobb, var det et ønsket av de ansatte at de forble synlige og tilgjengelige for de unge på Fubiak Ung. Dette ønsket var greit for meg, og alle intervjuene jeg holdt med de ansatte på Fubiak Ung ble holdt på et langbord plassert midt i det åpne landskapet. Under begge feltarbeidene mine ble intervjuene med ansatte gjort slikt. Dette gjorde at flere av intervjuene mine ble stoppet fordi unge tok kontakt med den ansatte, spurte om hjelp, kom for å prate, eller en annen ansatt trengte hjelp. For meg viste det verdien jeg hadde av å benytte meg av den semistrukturerte intervjumodellen. Tanggaard og Brinkmann skriver hvordan konkrete interaksjoner med intervjuobjekter kan føre til nye fortellinger som ender opp med å være relevante for intervjuet. Samtidig skriver Tanggaard og Brinkmann at det oppfordres til å være kreativ under intervjuet (Tanggaard & Brinkmann, 2010). Gjennom intervjuene jeg hadde med de ansatte på Fubiak Ung var kreativitet og sidesporhistorier en inngang til nye aspekter jeg ønsket å utforske. Det kom stadig unge bort som gjorde at intervjuet tok en pause, og når vi fortsatte kunne den ansatte fortelle om hvordan de ble kjent med den personen, og hva de mente Fubiak Ung ga til den personen. Dette ga de ansatte en mulighet til å fortelle en spesifikk historie om hvordan de avdekket et spesielt behov hos en person, og hvordan Fubiak Ung kunne best møte dette behovet. Samtidig ga det meg også rom til å plukke opp tråder og spørsmål fra interaksjonene jeg så. Det å se hvordan de ansatte arbeidet i praksis med de



forskjellige utfordringene de møter daglig gjorde at jeg kunne enkelt tilpasse intervjuet og utforske hva jeg så de ansatte gjøre.

Intervjuene med de unge ble i større grad preget av etiske retningslinjer og tillitt jeg fikk av Fubiak Ung. Normalt er det ingen andre voksne enn de ansatte som oppholder seg på Fubiak Ung og samhandler med de unge. Jeg uttrykket et ønske om å intervju de unge i en stille arena for å unngå distraksjoner eller andre forstyrrende elementer under intervjuet. Dette var greit for de ansatte, men de uttrykket et ønske om at intervjuene ble gjort med to unge om gangen. Siden dette ønsket kom fra biblioteket og de kjenner de unge bedre, gjennomførte jeg intervjuene mine med to unge om gangen. Intervjuguidene mine var beregnet for individuelle intervjuer, men jeg fikk mulighet til å tilpasse intervjuguidene til mindre gruppeintervjuer. Gjennom disse mindre gruppeintervjuene forholdt jeg meg til mange av prinsippene som blir presenter av Arvid Viken om fokusgrupper. Under fokusgruppene mine var det bare to unge til stede. Dette er under antallet som Viken anbefaler (Viken, 2015), men jeg opplevde at det gjorde min rolle som forsker lettere å gjennomføre.

Under intervjuene mine med de unge prøvde jeg i stor grad å skape dialog mellom dem. Hver intervjugruppe besto av unge som var i samme sosiale krets, og de hadde derifra en naturlig god dialog. Jeg stilte spørsmål, og ofte ville informantene pratet seg imellom, og diskutere hverandres svar. Dette førte tidvis til samtaler som jeg måtte styre inn på rett spor. Samtidig var det viktig for meg at begge intervjuobjektene delte sine opplevelser. Enkelte intervjuer hadde en utadvendt informant, og en annen informant som stort sett svarte: ja, jeg er enig. Under disse intervjuene ble det viktig for meg å prøve å øke deltakelsen fra den mer tilbakeholdene informanten. Dette gjorde jeg ved å ta en mer aktiv rolle under intervjuene og enten stille direkte spørsmål til den tilbakeholdene informanten, eller fokusere oppfølgingsspørsmålene mine hos den personen først. Valget av den semistrukturerte intervjuformen ble også en fordel i gruppeintervjuene. Det tillot meg å enkelt tilpasse meg til gruppeintervjuformen, samtidig som det lot meg enkelt trekke inn en spesifikk informant i samtalen, eller følge opp mulige data som ble avduket under samtalene mellom informantene.

### 3.4 Observasjoner på Fubiak Ung

Mellom intervjurunder brukte jeg også tid til å sitte ved bordene på Fubiak Ung og observere hvordan Fubiak Ung operer på en vanlig dag. Gjennom observasjonene var det stadig unge som kom og dro fra Fubiak Ung. Alle som kom, ble møtt av enten ansatte eller andre unge med en hilsen. Derifra ble det fleste inkludert i en av de mange aktivitetene som eksisterer på Fubiak Ung. Noen gikk til gamingrommet, andre benyttet seg av de avlukkede sosiale rommene og noen satte seg ved langbordene hvor det ofte fantes en tilgjengelig ansatt. Ved langbordene satt det alltid noen. Dette var enten unge som bruker Fubiak Ung, ansatte eller studenter som har vokst opp på Fubiak Ung og fikk tillatelse til å oppholde seg på Fubiak Ung etter at de er blitt over 18 år. Rundt langbordene var det alltid en inkluderende samtale. Alle som satt seg ned, ble dratt med i enten samtalen eller brettspillet som ble spilt. Under observasjonene mine var det alltid en ansatt som var tilgjengelig for de unge. Tilgjengelige i denne sammenhengen betyr enten å låse opp rom for dem, hjelpe med skolearbeid, spille brettspill eller sitte å prate. Som nevnt tidligere satt det også grupper med studenter tidvis og benyttet seg av arenaene på Fubiak Ung. De benyttet endene av langbordene til enten sosial samkost eller som et sted for å studere. En dag var dette en jentegjeng som øvde på å ta blodprøver på hverandre eller andre unge som ble nysgjerrige. Denne gjengen var over aldersgrensen til Fubiak Ung, men det var tydelig at de hadde et annet forhold til stedet, enn de unge. De bidro til å underholde de unge og de var tilgjengelige for samtaler, og ofte gjorde sitt beste for å trekke unge med hvis det så ut som at de trengte noe å gjøre. Dette gjorde at selv om de ikke er ansatte, fungerte de som ett mellomledd på Fubiak Ung. I analysen vil jeg vise hvordan personer over 18 år er ansvarlige personer som kan brukes som en ressurs av de ansatte, mens de samtidig fikk muligheten til å gjøre studiearbeid i en arena de trives i.

Gjennom observasjonene mine observerte jeg også hvordan aldersbegrensningen ble overholdt av de ansatte. Det hendte at voksne kom opp til Fubiak Ung sine områder fra biblioteket i underetasjen. Når dette skjedde, fulgte de ansatte nøye med. Hvis grunnen til tilstedeværelsen ikke var raskt tydelig, som å møte egne barn eller lignende, tok de ansatte raskt kontakt og spurte om grunnen til hvorfor de var her. Hvis det ikke var et godt svar ble det forklart at dette er et område for bare barn og unge og at de må returnere ned igjen. Gjennom observasjonene jeg gjorde var det klart at de unge og deres velvære var i fokus for de ansatte. Arbeidet som ble gjort fokuserte på å sikre sosial sammenkomst og en arena for

alle. Alle som kom ble behandlet med respekt, og møtt av glade og imøtekommende ansatte eller unge.

### **3.5 Ethiske refleksjoner**

I alle masteroppgaver er det viktige etiske vurderinger som må gjøres underveis. Det første steget jeg gjorde for å sikre et godt etisk grunnlag, var å søke til Sikt om å få prosjektet mitt godkjent. Sikt vurderte og godkjente prosjektet mitt. Dette ga meg et godt grunnlag for de videre etiske vurderingene mine. Siden jeg benyttet meg av intervju som metode, var det viktig å ivareta de etiske forventningene dette fører med seg. En sentral del av all forskning er at personer som deltar, ikke skal føle at de blir lurt eller utnyttet (Buvik, Skatvedt, & Baklien, 2020). De skal ha et fullstendig bilde over prosjektet og skal med full oversikt selv vurdere om de ønsker å delta eller ikke. Informasjonen som deltakere gir til forskeren skal heller ikke bli misbrukt på noe vis (Buvik, Skatvedt, & Baklien, 2020). For å sikre dette under mitt prosjekt fikk alle deltakere et informasjonsskriv som detaljerte hva formålet med prosjektet var. Dette informasjonsskrivet hadde også min kontaktinformasjon, og alle deltakere ble informert om at de kunne trekke seg når som helst fra prosjektet ved å kontakte meg, eller be meg utelatte enkelte utsagn. I tillegg blir alle informanter anonymisert i teksten.

Siden dette prosjektet i stor grad har unge under 18 år i fokus, tok jeg beviste valg for å følge etiske retningslinjer. Når jeg først kontaktet Fubiak Ung fikk de tilgang til prosjektbeskrivelsen, og de fikk tilsendt den tematiske intervjuguiden før feltarbeidet startet. Under arbeidet med intervjuguiden var jeg forsiktig med å ikke utarbeide spørsmål som kunne være problematiske eller vanskelige for noen å svare på. Jeg tok også beviste valg under intervjuene på å ikke følge opp spor som kunne lede til samtaler om vanskeligere temaer som mental helse, privatliv, eller lignende. Siden jeg trådte inn i de unges arena var det viktig for meg å sikre at de hadde en positiv opplevelse av forskning. For mange kunne dette være deres første møte med forskning. Å skape et godt første inntrykk av forskning var noe jeg ønsket å gjøre gjennom god etikk. For å hjelpe meg med dette pratet jeg med de ansatte, og vi kom til enighet om hvordan intervjuene med de unge best burde utføres. Å gjennomføre gruppeintervjuer på to og to, virket som den mest komfortable måten for informantene, og

intervjuene ble dermed gjennomført slikt. I tillegg bidro de ansatte med å først kontakte unge og høre om de ville delta. Jeg er en fremmed voksen på Fubiak Ung, og det er det få av. Det at en ansatt som kjenner de unge tok kontakt angående prosjektet først, bidro til å skape tillitt til både prosjektet og meg. Etter at de unge selv pratet med ansatte og hverandre om prosjektet var det mange som viste interesse. For meg var det dermed viktig å sikre at alle deltakere hadde fylt hvert fall 15 år, siden det var en begrensing jeg hadde fått fra Sikt.

Under intervjuene med de ansatte ble det som nevnt tidligere avbrytelser av unge som kom bort og pratet med den ansatte. De unge som tok kontakt med den ansatte var ikke beviste om intervjuet som foregikk, og kunne dermed ikke gi sin samtykke til å delta i intervjuet. Jeg kunne heller ikke garantere at de var 15 år eller eldre. Når dette skjedde ble lydopptakeren stoppet så fort som mulig, og deler av samtalen som ble inkludert har ikke blitt transkribert. Likevel vil forholdet mellom ansatte og unge bli en del av den senere analysen, siden det var verdifullt å observere hvordan den ansatte forholdt seg til forskjellige situasjoner.

Illustrasjonene jeg har brukt i min oppgave viser rom som ikke blir brukt. Dette stemmer ikke med en vanlig dag på Fubiak Ung. Det er alltid aktivitet og unge som oppholder seg over alt. Jeg ønsket å ta bilder jeg kunne benytte meg av i oppgaven. For å gjøre dette uten å risikere å ta bilder av personer som ikke ønsket å bli fotografert, eller av unge som ikke kunne gi sin samtykke ventet jeg til stengetid. Siden jeg ønsket å ha minst mulig påvirkning på byrommet gjennom mine feltarbeid ønsket jeg ikke å avbryte unge og spørre om de kunne forlate et rom mens jeg tok bilder. Ved å vente til stengetid dro alle unge fra Fubiak Ung, og jeg tok bildene mine. Personene som er avbildet er ansatte som ga samtykke til fotograferingen.

## 4 Analysekapittel

I dette kapitlet vil jeg presentere og analysere funnene jeg har gjort i løpet av feltarbeidene jeg har gjennomført på Fubiak Ung. Fubiak Ung er et bibliotek som lenge har vært en del av Furuset. Det har utviklet og oppgradert seg over tid for å bedre møte behovene som befolkningen har. Siden 80-tallet har det vært et bibliotek på Furuset, men det ble nyåpnet i 2016 som Fubiak. Gjennom det jeg hadde lest om Fubiak og Fubiak Ung på deres egne nettsider og andre masteroppgaver, ga meg et positivt bilde av Biblioteket. Det ble presentert som et hus av samarbeid mellom forskjellige aktører, som samtidig prøver å gi gode opplevelser til alle besøkende. I tillegg viste empirien min hvilken rolle Fubiak Ung spilte for nærbefolkningen. Fubiak Ung ble presentert med et godt rykte og en arena som hadde en positiv innflytelse på Furuset. Ved bruk av mitt empiriske materiale vil jeg utforske hvordan Fubiak Ung har arbeidet med unge på Furuset. Analysen vil bygge på de teoretiske perspektivene som jeg har presenter tidligere. Fubiak Ungs rolle som et elastisk byrom er spesielt relevant på grunn av mulighetene det gir biblioteket. Det tillater et større slingringsmonn mellom aktiviteter, og gjør at biblioteket kan tilby mer varierte aktiviteter til de unge.

Siden Fubiak ble åpnet har det fått en helt ny innredning og arkitektur. Den unike vinklingen som Fubiak Ung har satsset på er at 2. etasjen er bare tilgjengelig for barn mellom 6 og 18 år. Denne modellen og utformingen har gitt Fubiak Ung mange utfordringer, men også mange gleder i lokalsamfunnet. En av de største utfordringene som kom frem gjennom designet på Fubiak Ung er at første etasjen er satt opp som et vanlig bibliotek. Det er forventet at det skal være stille og mulig å arbeide med det man ønsker. I andre etasjen derimot er det ungdomsklubb. Der eksisterer det videospill, musikk og et generelt høyere lydnivå. Balansen mellom disse brukergruppene var utfordrerne, men er blitt bedre med årene. Fubiak Ung er blitt kjent blant ungdommer i nærområdet. Det er blitt et ikon i lokalsamfunnet for arbeidet det har gjort for miljøet på Furuset.

## 4.1 Brotherhood, Sisterhood og hytteturer

Gjennom intervjuene mine var det et tilbud fra Fubiak Ung som dukket opp igjen og igjen. Dette var Sisterhood og Brotherhood. Sisterhood og Brotherhood er et tilbud som gir deltakerne et trygt samtalerom. Dette var ikke et tilbud jeg viste var så viktig for de unge på Fubiak Ung i starten av feltarbeidet, men det var tydelig at det hadde stor betydning for mange. Mer av intervjutiden min ble brukt til å prate om denne ordningen. Under samtalen om Brotherhood og Sisterhood ble de unge også mer engasjert. Det er et tilbud de ønsker å prate om, og virker svært fornøyde med. I Sisterhood og Brotherhood får de unge muligheten til å delta i et samtalerom hvor de kan prate om hva de vil. Det er en ansatt som styrer samtalen. Enkelte temaer som har blitt diskutert er vennskap, dop, tøffe veivalg og lignende. Å kunne ha en arena og en trygg voksen å prate om slike temaer ble viktig for mange unge. Ordningen går kull for kull. I starten var ideen at tilbudet var for 10. klasseelever, og skulle følge gruppen gjennom året. De var satt opp ukentlige møter, og en gratis hyttetur eller lignende som blir organisert av Fubiak Ung for å motivere unge til å delta. Over tid har dette tilbudet utviklet seg for å bedre passe med hva unge på Furuset trenger, og hva de ansatte på Fubiak Ung mener er bedre for sin brukergruppe. De har åpnet opp tilbudet for å ha flere kull samtidig. De har hatt grupper med 7, 8, 9 og 10. klasse elever samtidig. Oppstart på ordningen skjer ved starten av skoleåret. Gruppene blir skilt etter hvilket årskull de er, og har ingen overlapp med hverandre. I tillegg har de ansatte begynt å variere lengden på tilbudet, og antall møter etter hva deltakerne har behov for. Enkelte kull ønsker de ansatte å følge lengre enn bare skoleåret. Dette har gjort at enkelte kull har hatt sin avslutningstur mot slutten av kalenderåret. I tillegg har de ansatte også valgt å holde mer enn et møte i uken hvis de opplever at det er behov for det. I tillegg til å være inndelt i kull, er deltakerne også delt inn etter kjønn. Det gjør at guttene har sin gruppe med Brotherhood, og jente har sin gruppe med Sisterhood.

De som deltar møter opp i hallen på Fubiak Ung. Under disse møtene er dette rommet en fri arena for ungdommen til å prate om hva de vil. De kan selv velge temaer og styre samtalen etter deres behov. En ansatt beskriver ordningen slik «Hva som blir sagt der skal bli der, sånn at de kan åpne seg om noe som de vet at de andre som sitter og hører på ikke får lov til å snakke om utenfor rommet. Det kommer så mye frem, og det er der vi finner ut om

forventningene (de unge har til Fubiak Ung, voksne, venner eller lignende) og om infoen de har (om temaer som seksualitet, dop, eller lignende).» Ordningen gir deltakerne et trygt rom hvor de kan dele hva enn de ønsker, samt lære seg å stole på og støtte seg på andre. Den ansatte som styrer gruppen får også en formening om hvilke temaer deltakerne kan mye om, og hvilke temaer de kan ha nytte av å prate mere om. Denne ordningen er en arena hvor de ansatte kan veilede og resonere sammen med ungdommen. De kan prate med dem, dele opplevelser og gi råd. Det gir ungdommene en mulighet til å prate om lette og tunge temaer i en ny arena. De unge kan også prate om temaer som har vært tabu for dem tidligere. Gjennom ett intervju ble jeg fortalt av en ansatt at disse møtene var ofte første gang deltakerne snakket seksualitet eller andre tabubelagte temaer. Den ansatte fortalte at resultatet av dette var at ikke bare at de unge fikk ny informasjon om temaet, de vokste også nærmere hverandre. Møtene bygde en ny vei for kommunikasjon og tillit hvor det var rom for å prate om helt nye temaer. En ansatt fortalte hvordan en gruppe utviklet seg gjennom å delta i Brotherhood, «De var mye tettere, og mye mer åpne. De forsto at de ikke måtte dele samme mening som de andre i rommet. Da så man at folk utviklet en identitet etter de samtalene (som foregikk undermøtene) og valgene de tar (utenfor møtene)». Denne ansatte fortalte om hvor viktig det var å bygge opp identitetene til deltakerne ved å gjøre de trygge på seg selv. Et av hovedmålene med møtene er å hjelpe deltakerne med å vokse som personer, og styre dem i riktig retning når de bestemmer seg for hvilken person de ønsker å være.

En teknikk den ansatte bruker for å bygge opp identiteter og hjelpe deltakerne med å vokse er ved å prate om vennskap, og hva det betyr. «Vi snakker om hva det betyr å være en venn for deg. Da sier en ungdom, ja jeg vil dø for deg. En annen ungdom svarer da, hvorfor? Du trenger ikke det, bare vær der når jeg trenger deg». Noen mener at en bestevenn må gjøre alt han andre ber om fortsetter den ansatte. Den ansatte forteller at noen vennskap er bygd slik mellom ungdommen hen har pratet med. Vennskapet består av å bare støtte hverandre, uansett hva som foregår. «Det å blindt backe (støtte) vennen deres uansett rett eller galt, det er ikke en god venn. Begge to havner i noe vanskelig bare fordi du skal backe vennen din». Den ansatte forteller at å stille spørsmål til ungdommen og presentere dilemmaer om hva en god venn er har gode resultater. Etter få uker i gruppen innser ungdommen at de ikke må gjøre noe for å være en god venn, fortsetter den ansatte. Videre kommer den ansatte med et eksempel på

hvordan Brotherhood har utviklet noen deltakeres syn på vennskap. «Når de litt tøffere og harde skal slåss med noen, kan to av dem si: Nei, jeg skal ikke være med. Og det blir akseptert av de andre, på grunn av samtale vi har hatt». Gjennom deltakelse på Brotherhood utvikler ungdommen dermed sitt syn på vennskap forteller den ansatte. Vennskapene er ikke basert på alltid stille opp, uansett hva. I stedet begynner ungdommene å tenke konsekvenser. Ikke bare for deres egen del hvis de havner i en slåsskamp, men også hva det betyr å invitere en venn i en slik situasjon. Vennen din kan bli skadet eller verre. Et resultat fra Brotherhood er dermed at noen ungdom blir mer ansvarsfulle og tørr å si ifra. De vet hva de vil gjøre med andre venner, og hvis det er noe man ikke vil delta i, blir det respektert. Vennskapene er ikke bare å stå sammen for alltid. Vennskapene blir å si ifra, og være mer ansvarsfulle.

Å høre om denne ordningen var for meg utrolig spennende, og jeg stilte spørsmål om deltakelse. Under intervjuene med både ansatte og unge ville jeg avdekke hvorfor de unge deltok i tilbudet. Ble de motivert til å møte opp på grunn av ryktet til tilbudet, ønske fra ansatte, løftet om hytteturen eller lignende. Jeg hadde intervjuet noen unge i forbindelse med prosjektet og hatt vanskeligheter med å skape god dialog og flyt i samtalen. Dette ble ikke presentert som et problem eller en utfordring under Brotherhood eller Sisterhood. En ansatt jeg intervjuet fortalte at deltakerne var aktive under møtene. På slutten av året er det en gulerot for deltakerne. Hvert kull avslutter sin ordning med en tur. 2023 kullet hadde en gratis hyttetur med ski og slalåm å se frem til. Dette trekker interesse og skaper oppmøte og interesse. Mange som deltar på Fubiak Ung ønsker å dra på slike turer. «Nå har vi Sisterhood hadde vi lyst til å dra på hytteturer. Nå har vi fått det» utalte en ungdom. «De tar oss med på turer. Vi skal for eksempel på hyttetur i desember. 2 dager, vi skal overnatte. Stå på slalåm, alt sammen, og vi trenger ikke betale noe for det en gang» fortalte en annen ungdom. Det er flere som deltar i programmet for turen, uten store planer om å delta i samtale. De ansatte er klar over dette, og ser ikke på det som et problem. «Selv om noen kanskje er der for den siste turen på slutten av året. Det de ikke skjønner selv er jo at de starter med å ikke være så aktive i det rommet, men hvis du er der en gang i uken, eller 3 ganger i uken så blir du påvirket uansett. (...) Du har faktisk deltatt. Så jeg si at hvis det er 10 stykker, så er det kanskje 2,3,4 som bare er med, men de er ikke bare med etter 3-4 uker. Da er de *med*». En del av



deltakelsen til tilbudet kommer gjennom den avsluttende turen. Turen sikrer at unge melder seg på, og det de opplever gjennom tilbudet sikrer at de fortsetter å møte opp. Brotherhood og Sisterhood er ikke et rom som tvinger deltakelse eller stiller krav. Det er et trygt rom hvor både enkle og vanskelige temaer kan bli tatt opp.

Brotherhood og Sisterhood bygger på samtalene mellom de unge. Hvis de unge ikke verbalt deltar under møtene, blir det mindre resultater fra samtalene. Gjennom intervjuene mine med de ansatte stilte jeg spørsmål om hvordan de fikk unge til å aktivt delta i samtalegruppene. En ansatt fortalte at mye av tryggheten til å delta kom fra taushetsplikten som eksisterer i rommet. Ingen ting som blir delt eller diskutert i det rommet skal tas opp andre steder. Dette gjelder også hvis to unge møtes. De ansatte vil ikke at noen skal snakke om det som skjer inni gruppen, utenfor den. Selv med denne reglen forteller den ansatte at det er vanskelig å få alle til å delta. «Jeg føler at det er vanskelig, og det er kanskje noen som ikke blir helt trygge på det (å dele personlige tanker) gjennom året. Men de fleste blir det.» Den ansatte forteller videre at tilbudet har eksistert så lenge at nesten alle unge har hørt om tilbudet, og har et forhold til hvordan det fungerer. Det gjør at unge vet at hvis de spør andre hva som blir sagt, får de ikke noe svar, og hvis de blir spurt, skal de ikke svare. De klare og strenge reglene bygger tillitt til tilbudet hos de unge. En annen ansatt forteller hvordan hen også bruker seg selv og eksempler fra sitt liv til å starte dialog. Ved å fortelle historier hvor hen har opplevd dilemmaer eller følt seg rådvill, starter det samtaler. Det blir lettere for de unge å foreslå løsninger til hva den ansatte burde ha gjort, og derifra skape en dialog om tematikken. Derifra kan den ansatte også stille spørsmål til de unge, og høre om de har opplevd noe lignende for å styre samtalen over til dem. De ansatte kjenner mange av de unge godt før de deltar på Brotherhood eller Sisterhood. Gjennom erfaringer med tidligere grupper vet de ansatte også om flere teknikker som kan bidra til å skape dialog i gruppene. Likevel er det ikke noe krav fra de ansatte om deltakelse eller deling av personlige tanker fra de unge. Brotherhood og Sisterhood er frivillige tilbud hvor de unge står fritt til å delta.

Under intervjuene med de unge om Brotherhood og Sisterhood ble ordningen snakket varmt om. Verdien av å ha en trygg støttegruppe rundt seg ble viktig for mange. De unge beskriver

også hvordan det som skjer under møtene er viktig for livet deres fremover. Selv om de faste møtene slutter, har de fremdeles en spesiell tilknytning til de som deltok sammen med dem. Dette er personer man vet man kan stole på, og som man kan stå sammen med gjennom alt. En ung jente uttrykket sitt forhold til Sisterhood slik «Sisterhood er der vi velger å stole på mennesker (...). Det er det Sisterhood er for. At vi skal greie å være åpne med hverandre og stole på hverandre, og dele sorg og kjærighet.» I tillegg kommer det frem at det som gjøres under disse møtene blir husket lenge og blir pratet om mellom årskullene på Furuset. En informant forteller hvordan Brotherhood er blitt et samtaleemne når han møter vennegjengen til storebroren hans. Historier blir delt, både om hva de opplevde og minner som de skapte, men også hvilke temaer de pratet om, og hvordan de vokste gjennom deltakelsen. Informanten forteller også at det ikke ble fortalt spesifikt hva som ble snakket om i brorens Brotherhood gruppe, siden det vil bryte med taushetsplikten som eksisterer på møtene. En ansatt fortalte under et intervju at de viste at unge pratet løst om møtene mellom seg uten at det var et problem. Å vite at unge tok lærdom fra deltakelsen og oppfordrer yngre til å delta bidrar til å opprettholde interessen rundt gruppene.

Brotherhood og Sisterhood er blitt en hjørnestein av tilbudene som Fubiak Ung gir de til de unge. Det åpner opp for dialog og bidrar til å skape nye sosiale nettverk blant deltakerne. I tillegg tillater det de ansatte og få en mer personlig opplevelse og forståelse av hvilket utfordringer de unge møter. Denne informasjonen benytter de ansatte for å videre tilpasse både de kommende møtene, men også Fubiak Ung generelt til å hjelpe og støtte opp under deltakerne best mulig. Ved å sørge for at Brotherhood og Sisterhood er et trygt rom gjør de ansatte også Fubiak Ung til en tryggere arena. Det viser at det er et sted hvor menneskene rundt deg er til å stole på. Fubiak Ung blir et byrom som belønner deltakelse på aktivitetene med gode sosiale relasjoner, som også strekker seg videre ut på Furuset. Gjennom de forskjellige årsgruppene står Brotherhood og Sisterhood sterkt. Det er en gjensidig respekt for de som har deltatt på programmet. Selv om det er bare ett kull hvert år som kan delta, skapes det fremdeles interaksjoner på tvers av årganger. De sosiale interaksjonene som oppstår gjennom deltakelse på Brotherhood og Sisterhood er unike. En ansatt forteller om hvordan det oppstår mange nye vennskap under møtene, og at de allerede eksisterende vennskapene utvikler seg. Tilbud som dette gjør at Fubiak Ung blir en viktig møteplass på Furuset.

Brotherhood og Sisterhood foregår på faste tidspunkt. Når en ung person møter opp, vet de hvem de kommer til å møte. De er en del av et nettverk som de er velkommen i.

Likevel var ikke ordningen alltid en del av Fubiak Ung. Det startet som et tilbud rettet mot sinne og aggresjon. Under navnet ART (agression replacement training) foregikk samlingene annerledes. Deltakerne jobbet med sinnekontroll og sosiale ferdigheter. Dette ble gjort gjennom oppgaver, og ikke i like stor grad samtaler. Programmet var også rettet mot en mindre gruppe som slet med sinnekontroll eller lignende utfordringer. Ved å legge et større fokus på samtaler og endre karakteren til tilbudet har det utviklet seg til å bli et av de mest verdsette tilbudene på Fubiak Ung. Når de ansatte innså at de unge hadde et behov for noe mer enn ART kunne tilby, valgte de ansatte på Fubiak Ung å utvikle tilbudet. Ved å skape et tilbud som er mer ettertraktet blir det enklere for de ansatte og sikre deltakelse. I tillegg er Brotherhood og Sisterhood noe som mange av de unge hører om, før de får muligheten til å delta. Gjennom samtaler med eldre søsken, eldre elever på skolen eller andre unge på Fubiak Ung blir mange informert om ordningen. Ryktet Brotherhood og Sisterhood har fått på Furu set sikrer at mange unge gleder seg til å delta og oppleve hvilket utnytte de kan få. Arbeidet de ansatte gjør for å opprettholde kvaliteten av tilbudet bidrar også til å sikre deltakelse fra de unge i området.

Gjennom tidligere ordninger som ART eller pågående tilbud som Sister/Brotherhood viser hvordan Fubiak Ung balanserer mellom å skape trygge rammer gjennom organisert aktivitet, og samtidig være fleksible og åpne for at uforutsette ting kan skje. Byrommet har således både preg av stram organisering og elastisitet. Fubiak Ung sin rolle som et elastisk byrom. Når en ung person går inn på Fubiak Ung vet man ikke hva man kommer til å møte på den dagen. Det kan være en dag på Fubiak Ung som er lik mange andre, eller en ung person kan for første gang høre om Sister/Brotherhood, og opplever noe nytt. Det eksisterer en følelse av det ukjente på Fubiak Ung. Det er ikke mulig å forutse hva man kommer til å oppleve, og dette er noe som Fubiak Ung bygger på. Under møtene på Sister/Brotherhood vet ingen hva som blir samtaleemnet for dagen, eller hvor samtalen vil gå. Det kan bli diskutert vanlige temaer, eller temaer som er helt nye for mange av deltakerne. Disse møtene kan også bidra til

nye og spontane møter mellom de unge. Man kan møte på personer man ikke har pratet med før, og starte en god dialog med dem om felles interesser eller annet. Gjennom gruppemøter bidrar Fubiak Ung til å øke samhandling mellom deltakerne. Det er et rom hvor alle kan delta og komme med sine tanker eller refleksjoner om hva som blir diskutert. Å tillate at alle kan delta, og prate om nye utfordringer gjør at det kan oppstå nye relasjoner mellom deltakerne. Under møtene på Sister/Brotherhood er rammene for møtet relativt stramme. Det er en relativ seriøs setting som ønsker å bidra til de unges utvikling og refleksjoner rundt opplevelser de har i sine liv. Likevel tillater de ansatte at de unge kan fritt delta og komme med sine innspill og erfaringer. Ingen deltaker kan komme med et feil svar under møtene. Å ha en lav terskel for deltakelse bidrar til å skape mer koblinger mellom mennesker som ikke har pratet med hverandre før.

Brotherhood og Sisterhood demonstrer også hvordan et offentlig byrom kan transformeres, og bli mer animert på bakgrunn av hendelser som oppstår (Amin, 2015). Under en vanlig dag på Fubiak Ung er det en stor arena hvor mange forskjellige grupper holder på med seg og sitt. Når de som deltar på Sister/Brotherhood får beskjed om at møtet snart begynner blir de tatt med inn i et rom for felleskap. De er ikke lengre mange individer som holder på med egne personlige ting. De er en kollektiv gruppe som sammen prater og diskuterer det møtet handler om. Deltakerne blir tatt ut av sin vanlige rutine for å samhandle med hverandre i en samtalegruppe. Under møtene er ikke deltakerne lengre bare på Fubiak Ung. De er i en egen ny arena som bygger på tillit og frihet til å dele. Når møtene er ferdig og de unge forlater rommet og går inn i Fubiak Ungs arena igjen, er det animerte rommet blitt oppløst. Det å snu i døren å gå tilbake inn i rommet vil ikke gjenskape det tidligere animerte rommet. Rommet er bygget på det vi kan kalle planlagt spontanitet, der de deltar i en samtalegruppe hvor de ikke vet hva de møter. På denne måten prøver Fubiak Ung å tilrettelegge for at animert rom kan oppstå.

## **4.2 Bibliotekets utforming**

Under flere av intervjuene mine med ansatte satt jeg på et langbord midt på Fubiak Ung. Under disse intervjuene fikk jeg hilst på mange unge. Det kom stadig unge bort til den ansatte

og meg. De kom bort enten av nysgjerrighet, et ønske om å prate med den ansatte eller for andre behov. Det er en viktig del av Fubiak Ung. De unge opplever få begrensinger for deltakelse på Fubiak Ung. At unge opplever det som naturlig å ta kontakt med meg som en ny person på Fubiak Ung viser ikke bare hvor inkluderende de unge er, men også hvor komfortable de er i rommet. Under et intervju kommer det to yngre jenter bort. De selger kjeks for fotballaget. Kjekssalget førte til en samtale om fotballaget deres. Den ansatte hadde ikke noe imot at Fubiak Ung ble brukt som et rom for å selge kjeks til idretten. Utformingen av Fubiak Ung legger opp til samhandling og sosiale interaksjoner. Rett ved to av langbordene er det satt opp billiardbord. Dette er lavterskelementer som gir unge muligheten til å samhandle og oppfordrer til nye interaksjoner (Einarsen Enne, 2014). Gjennom intervjuene kom dette aspektet frem. For førstegangsbesøkende på Fubiak Ung kan det være vanskelig å vite hva man kan gjøre og hvordan man skal gå frem for å bli kjent med de andre unge. Enkelte kan bli sittende alene ved langbordet. En av ungdommene jeg intervjuet fortalte at når dette skjer, var det vanlig for andre unge å ta kontakt. For denne personen er en viktig del ved Fubiak Ung at det er et samhold som det er lett å ta del i. «Du har det samholdet (på Fubiak Ung), du er ikke alene. Du kan være med folk selv om du ikke kjenner dem. Hvis du ser noen (alene), kan du bare spille pingpong med dem. Det er et tomannsspill». Fubiak Ung er ikke sted hvor man får sitte lenge i fred, med mindre man legger frem et ønske om det. Denne informanten pleide å gå bort å foreslå en runde pingpong for både å skape en felles aktivitet man kan prate om, men også gi den nye personen følelsen av å bli invitert og inkludert. Selv om pingpong er et spill for to, pleier det ofte å komme andre som ser på, og tar over for en av spillerne på neste runde. Pingpongbordet som står for seg selv blir her brukt aktivt til å skape sosiale interaksjoner og en god arena for de som er nye på Fubiak Ung. Ikke bare blir man kjent med en person, men hvis andre også deltar kommer det et større nettverk som man kan ta del i. Viktigheten av arkitektur som Enne beskrev i sin masteroppgave er fremdeles relevant. Enne (2014) trekker frem viktigheten av å utforme rommet i et bibliotek for å skape møteplasser som setter besøkende i sentrum. Sitteplassene og pingpongbordet på Fubiak Ung skaper møter mellom forskjellige unge og ansatte. Siden Enne sin studie i 2014 har Fubiak Ung utviklet seg for å skape muligheter for mer sosial interaksjon og samhandling. Identiteten til Fubiak Ung er ikke et bibliotek som er vakkert dekorert, men heller et sted som tar imot personer med åpne armer. Designvalget til Fubiak Ung bidrar fremdeles i dag til å skape nye relasjoner mellom unge.

Designvalget viser også Fubiak Ungs kvaliteter som et elastisk byrom. Fubiak Ung eksisterer som et løst offentlig byrom. Det er få vegger, åpen utforming og mange sosiale aktiviteter man kan lett ta del i. Mange av de som benytter Fubiak Ung velger å ikke benytte seg av de eksisterende tilbudene, men heller benytte rommet på nye og kreative måter. Ved å la deltakere selge kjeks til fotballaget sitt demonstrer Fubiak Ung ikke bare hvor løst byrommet er. Å tillate slike salg og samhandling er ikke det første som forbindes med ideen av et bibliotek. Det demonstrerer hvor viktig kreativt bruk av Fubiak Ung er. Ved å tillate kreativt bruk av Fubiak Ung åpner det opp flere muligheter for sosial interaksjon mellom deltakere og tilfeldige møter. Jeg hadde ikke fått muligheten til å møte kjeksjentene og høre om fotballaget deres, hvis de ikke hadde tatt kontakt med meg på Fubiak Ung. For dem var det naturlig og trygt å ta kontakt med meg for å prate om fotballaget deres. Fubiak Ungs kvaliteter som et løst offentlig byrom gjorde at jeg opplevde nye sosiale relasjoner som ikke hadde skjedd uten Fubiak Ungs utforming.

Som nevnt i teorikapitlet kan det også være negative aspekter ved løse byrom. Bjerkeset (2019) viste hvordan løse byrom har større sjanse for tilfeldige møter, men kan være arenaer som har mindre kontroll og større sjanse for uro. Fubiak Ung har valgt å håndtere denne balansen gjennom de ansattes rolle. Fubiak Ung er et offentlig byrom som har begrenset tilgang. Det er ikke alle som har muligheten til å delta, på grunn av aldersbegrensningen. Aldersgrensen blir opprettholdt av de ansatte på Fubiak Ung. Dette gjør at for unge deltakere er Fubiak Ung et løst byrom som bidrar til å skape interaksjon og tilfeldige møter. Unge kan fritt delta på Fubiak Ung, mens voksne ikke har mulighet til det, på grunn av aldersgrensen. Dette gjør at Fubiak Ung er stramt byrom for voksne som ikke skal ha tilgang til. Hvis du ikke raskt gjør det du skal i etasjen, blir du bedt om å forlate området. Fubiak Ung er både en kontrollert arena, samtidig som det ikke er det, avhengig av alderen din. Interaksjoner mellom unge er i større grad uregulerte, mens eldre ikke har noe frihet. Fubiak Ung kan tilby trygghet og komfort til unge, uten å gjøre det til en planlagt arena som kan oppleves som kjedelig i lengden. Behovet for å opprettholde denne balansen er viktig. Blir Fubiak Ung en arena som er for kontrollert, oppstår det mindre uforutsette og ukjente opplevelser. Det kan være de

uforutsette opplevelsene som gjør at Fubiak Ung er et morsomt sted å delta på. Ved å tillate at kjeks kan selges i rommet skapes det nye interaksjoner. Hvis de ansatte prøver å kontrollere alt og ha full kontroll over rommet kan det føre til mindre nye opplevelser. Fubiak Ung kan oppleves kjedelig hvis det samme skjer hver dag. For de ansatte er balansen mellom trygghet og det uforutsette viktig. Denne balansen er avgjørende både for hvordan de utformer tilbud, men også for hvem de tillater å delta i rommet.

Den åpne utformingen tillater Fubiak Ung til å bidra til å skape flere sosiale interaksjoner. Gjennom feltarbeidet mitt har det kommet frem hvor viktig det er for mange unge å ha en arena rundt seg som de enkelt kan ta del i. Ved å ha tilbud som pingpong rundt på Fubiak Ung blir rommet enkelt å aktivere for unge. Dette er en viktig verdi som stadig kommer frem på Fubiak Ung. Det er ikke en arena som fokuserer på bøker, men heller sosial interaksjon. Fagerlid (2016) konkluderte med at Fubiak Ung er et offentligbyrom som bygger på felleskap og sosial interaksjoner. Det var flere av informantene til Fagerlid som fortalte hvor viktig de tilfeldige møtene og andre sosiale interaksjoner de opplevde Fubiak Ung er for dem. Det ga dem en tilknytning, både til biblioteket, men også samfunnet på Furuset. Utformingen til Fubiak Ung var en viktig del for å tillate dette ifølge Fagerlid (2016). Fubiak Ung er utformet som et løst offentlig byrom. Det er mange tilbud på Fubiak Ung som oppfordrer til tilfeldige møter mellom unge. Bjerkeset (2019) mener at et byrom skal svare på befolkningens ønsker og behov. På Fubiak Ung er det ønske om trygghet og et behov for tilbud for sosial interaksjon. Begge disse kriteriene blir oppfylt av Fubiak Ung sin utforming. I tillegg møter Fubiak Ung andre behov som blir stilt av de unge. De har en arena hvor de kan utrykke seg, og delta i en arena de trives med.

### **4.3 Inkludering, respekt og individuell oppfølging**

Fubiak Ung ønsker at unge benytter seg av tilbudet deres. Derfor ønsket jeg å forstå hvordan Fubiak Ung avgjorde hvilket tilbud de valgte å satse på, og gjennomføre. Gjennom intervjuene med både unge og de ansatte er det en klar dialog som foregår mellom dem angående tilbud. De unge opplever at de blir spurt om hva de ønsker, og at de blir i stor grad hørt. Et av tilbudene på Fubiak Ung er et dansekurs. Dette er tilbud som i større grad er

dominert av jenter. Guttene på Fubiak Ung ønsket dermed et annet aktivt tilbud som de opplevde at de kunne ta del i. «Noen ganger har vi hatt (et aktivt tilbud) inni der (hallen), med (en ansatt), for han har boksehansker og pads. Men det er bare noe vi gjør, det er ikke et fast tilbud. Når de (unge) har masse energi, spør vi om de vil bli med å bokse litt» forteller en ansatt. Den ansatte understreker at det er vanskelig å etablere et fast fysisk tilbud på Fubiak Ung. Både på grunn av plass, ressurser og retningslinjer for hva de har mulighet til å gjennomføre. De voksne opplever at de unge tar kontakt og kommer med ideer eller forslag.

I tillegg er det en gjennomføringsevne på Fubiak Ung og et ønske fra de ansatte om å møte de unges forventninger. De ansatte jobber aktivt med å svare på de unges ideer med praksis utførelse. «Da kontakter vi nærmeste leder og så få vi det til, ved at de blir sett og hørt og prøvd og forstått», er hvordan en ansatt ordlegger samarbeidet mellom ansatte og unge for nye tilbud. Gjennom denne kommunikasjonen kan de unge både se at deres ideer er viktige hvis et tilbud blir gjennomført, eller oppleve at de blir hørt. En ansatt forteller om hvordan de har arrangert aktivitetsdager utendørs tidligere. «Før kunne vi bare låse døra, sette en lapp som sier hvor vi er, alle som kom til døra, kom til oss». Arrangementer som disse utedagene ble oftere gjort før Fubiak Ung ble etablert i 2016. Da denne ansatte jobbet på en ren ungdomsklubb var det mulig å løse døren, og at man ikke kan gjøre det på Fubiak Ung er en ulempe. Den ansatte forteller at det er en av utfordringene ved å være et hybridhus. Hen kan ikke lengre låse døren og sette opp en lapp. «Hvis vi gjør det, så kommer halvparten dit, mens den andre halvparten er her uten voksne. Det er et bibliotek, vi får ikke låst døra». Dette er en konsekvens av Fubiak Ungs utforming. Den ansatte forteller at hen savner å ha muligheten til å flere tilbud som utedager. «Når vi kom hit, så var huset så avhengig av at det var ansatte her hele tiden». Selv om de ansatte ønsker å tilby flere utedager er det en mangel på ressurser som stopper det. Ved å ha flere ansatte ville de kunne både ha gjennomført utedagen og hatt ansatte på huset.

Ved å tilrettelegge Fubiak Ungs tilbud etter hva som blir direkte etterspurt av de unge vil det også bidra til å sikre mer interesse og deltakelse. Det gjør at Fubiak Ung ikke trenger å gjette på hva de unge vil, når de selv deler denne informasjonen. En viktig side av denne prosessen



er medvirkning. Når en ungdom kommer med et forslag, ønsker de ansatte også å se denne ungdommen bidra med gjennomførelsen av forslaget. Dette blir vektlagt siden det viser tillitt til ungdommen og de kan vokse gjennom dette ansvaret, lære struktur og få erfaringer med planlegging. Fubiak Ung arrangerer flere event-fester gjennom året. Dette er enten juleball, halloween-fester eller lignende. Ungdommen får et budsjett og muligheten til å arrangere det som de selv ønsker. I tillegg har ungdommen på Fubiak Ung egne arenaer hvor de har muligheten til å prate med ansatte på en mer formell måte. Gjennom ungdomsrådet på Fubiak har ungdommen muligheten til å komme sammen og formulere hvilket ønsker eller utfordringer de vil ta opp med ansatte Fubiak.

Ungdomsrådet er blitt en viktig del for hvordan de ansatte arbeider med de unge. I vår semesteret 2024 var det 5 medlemmer i rådet. Dette var unge fra aldersgruppen 16 til 20. Funksjonen til rådet er å bidra til dialog mellom de unge og de ansatte. Siden rådet består av ungdom, får de generelt en bedre forståelse av hva forskjellige vennegrupper eller andre personer på Fubiak Ung kan ha nytte av. Rådet kan snakke på vegne av flere til de ansatte, og legge frem ideer eller gi tilbakemeldinger til andre unge på Fubiak Ung. Gjennom intervjuene mine med de ansatte var de tydelige på at individuelle tilbakemeldinger fra alle unge var viktig og verdsatte, men at rådet representerte en større gruppe. Dette gjør at rådet har et ansvar på Fubiak Ung til å representere de unges meninger best mulig. Et eksempel som ble trukket frem er når ungdommen ønsker en event-fest eller et lignende opplegg. Foreslår rådet det til de ansatte, blir de aktivt en del av planleggingen og utformingen av arrangementet. Når rådet arbeider med arrangementer, følger de ansatte med. De ser over planene, om arrangementer er gjennomførbart og om de kan bidra med et budsjett. Likevel poengterer en ansatt at det er de unge som gjør arbeidet. Den ansatte ønsker ikke å påvirke arbeidet til rådet, med mindre det er nødvendig. Rådet er et viktig ledd av kommunikasjonen på Fubiak Ung, og et ledd som de ansatte respekterer. Deltakelse i rådet stiller også krav til ungdommen. For å komme inn på rådet må de unge skrive en søknad. Etter søknadsprosessen fortalte en ansatt at de holdt intervjuer med kandidater. Når rådet trenger penger fra Fubiak Ung er også dette noe som må søkes om fra de ansatte. Deltakelse i rådet gjør at ungdommen får erfaringer med å skrive søknader og lignende arbeid. Fra start til slutt er det formelle krav som deltakerne må klare. Gjennom deltakelse i rådet får ungdommen også andre erfaringer. Ungdommen får

oppleve hvordan det er å jobbe i en mindre gruppe om et felles mål. Ved å arbeide med et budsjett og planlegge en event-fest eller lignende opplever medlemmene i rådet også ansvar. De har fått tillit fra de ansatte på Fubiak Ung til å lage et godt arrangement. I tillegg er det viktig at rådet ivaretar interessene til de unge på Fubiak Ung. Dette krever dialog mellom de andre og rådet. Ved å skrive søknader, opprettholde dialoger og representere unge gjør det at medlemmene i rådet får verdifulle erfaringer som kan være viktig i arbeidslivet.

Fubiak Ungs forhold til planlegging og utførelse er blitt preget av behovene til lokalbefolkningen. Det har ført til at biblioteket har stort fokus på sosial interaksjon og samhandling. Utlån av bøker og lignende er fortsatt et tilbud, men det er mindre prioritert i andre etasjen, hvor de unge holder til. I teorikapittelet viste jeg hvordan noen biblioteker i Vestfold har utviklet tilbudene sine til å nå flere personer. Dette ble gjort ved å prøve å gjøre bibliotekene til lokale møteplasser hvor personer kunne oppholde seg uten å nødvendigvis ha et spesifikt behov for besøket (Fagerlid, 2016). Fubiak Ung gjør sitt beste for å være en lokal møteplass for unge. De oppsøker aktivt unge og spør om hvilket tilbud de ønsker å ha på biblioteket. Dette gjør at det er enklere for unge å møte opp og delta. I tillegg kan aldersbegrensningen til Fubiak Ung bidra til å skape en økt følelse av trygghet rundt aktiviteter eller arrangementer som blir holdt. Ved å ha nye tilbud ved siden av de faste tilbudene bidrar det til å opprettholde interessen og kan bidra til at det offentlige rommet møter flere forventinger og ønsker fra deltakerne. I tillegg kan det bidra til å skape flere sosiale interaksjoner, og bidra til et mer variert oppmøte. Variert oppmøte kan bidra til å skape nye tilfeldige møter mellom personer som ellers har lite tilfelles. På Fubiak Ung er det enkelt å møte på nye fremmede mennesker, som ifølge Bjerkeset et tegn på et godt utformet offentlig byrom. I tillegg tillater Fubiak Ung at deltakerne ikke må ha en agenda. Det er vanlig å benytte Fubiak Ung bare for de sosiale aspektene, og det er blitt en viktig del av byrommet. Det er en viktig og sentral møteplass for mange unge i nærområdet.

#### **4.4 Arbeidet til Fubiak Ung**

Arbeidet til Fubiak Ung skiller seg ut fra hvordan biblioteker har arbeidet i tidligere år. Fubiak Ung bryter med den tradisjonelle biblioteks identiteten for å sikre sin rolle som et

offentlig byrom som prøver å skape muligheter for tilfeldige interaksjoner. Å utforme Fubiak Ung for å bli en møteplass bidrar også til å endre hvordan personer opplever og ser på Fubiak Ung (Einarsen Enne, 2014). Dette synliggjøres ved å se på parallellene mellom tilbudet “Lån en Bodøværing” på Strømmen bibliotek og Fubiak Ung. Gjennom tilbudet i Bodø var det mange av deltakerne som fikk en tilkobling til både biblioteket og samfunnet rundt (Magnussen, 2022). For mange av deltakerne, som var nye i Norge, var det en trygg måte å møte både den norske kulturen, og andre mennesker som har kommet til Norge i nyere tid. Fubiak Ung ligger i et multikulturelt område i Oslo. Å bidra til å sikre gode interaksjoner mellom ulike kulturelle bakgrunner og religioner som finnes der er viktig. Det kan skape en økt følelse av tilhørighet i området for de unge. I tillegg tilbyr Fubiak Ung mange faste aktiviteter til samme tid hver uke som gjør at de er lette å delta på. Det sikrer en fast gruppe og bidrar til å skape et felleskap på Fubiak Ung som kobler de unge til nærområdet.

Viktigheten av god kommunikasjon mellom de unge og de ansatte vises også i andre deler av hvordan Fubiak Ung arbeider. Enkelte unge har egne spesielle ønsker, eller hobbyer de ønsker å ha muligheten til å gjennomføre på Fubiak Ung. En ansatt fortalte om hvordan en samtale med en ungdom åpnet en ny dør. Den ansatte beskriver en ungdom som har for mye energi, og ikke et godt sted å fokusere den. Det påvirker ungdommens forhold til Fubiak Ung, og et annet tilbud på Furuset som heter Forum. Forum er en annen aktivitetsklubb på Furuset. Forum er en idrettsforening som vektlegger felleskap og sosiale relasjoner. Hver dag fikk ungdommen beskjed om å gå turer, komme tilbake om en time eller to, eller bare dra hjem, fordi hen hadde dårlig oppførsel. Ungdommen ble ikke velkommen, og dette førte til en endring i oppførsel. Det ble frekke kommentarer og sinne, forteller en ansatt. En dag viste denne ungdommen bilder hen hadde tatt til en ansatt på Fubiak Ung. Ungdommen og den ansatte begynte å prate om fotografering og interessen ungdommen har i fotografi. Det endte med at ungdommen fikk muligheten til å ta bilder for Fubiak Ung. Siden det har ungdommen hatt en stor utvikling, ifølge en ansatt. Hver dag kom hen og spurte om jobb. Under Fubiak Ungs arrangementer stiller hen opp, tar bilder, redigerer og sender de til Fubiak Ung. Videre forteller den ansatte «Hen har et og et halvt år med å være frivillig, ta bilder på alle arrangement og redigerer de og gir de til oss. Han har funnet identiteten sin på ett og et halvt år». Hen fikk rettet energien sin mot noe positivt, og samtidig bidra til Fubiak Ung. «Det er

noe av det beste vi har gjort de siste åra. (...). Hen gikk fra *det* til *det* på så kort tid», avslutter den ansatte.

Ved å arbeide på denne måten, og prøve å skape forståelse og god dialog med de unge bidrar Fubiak Ung til å skape en trygg arena for de unge. Ungdommen med kameraet var utfordrende. Oppførselen påvirket de ansatte, og stemningen på Fubiak Ung. Ved å følge opp ungdom med en bekymringsverdig oppførsel gjennom dialog, forståelse og videreutvikling og å gi den unge ansvar bygger det gode relasjoner, tillit og tilhørighet til Fubiak Ung. Dette vil igjen kunne bidra til at ungdom oppfører seg bra på Fubiak Ung, og har en positiv påvirkning på byrommet. De ansatte er klar over hvilken rolle de spiller på Fubiak Ung, og hvordan de kan bidra til å skape trygghet. Selv om dette er et ønsket utfall for alle unge som bruker Fubiak Ung er det enkelte som velger andre veier. En ansatt forteller om hvordan de sender ut bekymringsmeldinger eller tar kontakt med barnevernet hvis de oppdager ting som bekymrer dem. De ansatte prøver også å følge disse personene opp mer, når de ser dem på Fubiak Ung. Fubiak Ung blir for noen en skillevei.

«Vi kan ikke backe up på noen folk som velger en slik livsstil (...) da må vi være litt på dem, hvis det er rus eller lignende. Noen, de skjærper seg, da kommer de hit helt “freshe”, selv om de har en annen livsstil ute. De andre som ikke klarer det, velger heller å henge ute. Vi må beskytte de som er her og. Jeg har jobbet lenge med det (ungdomsarbeid). Men jeg kan tenke meg de yngre (ansatte) som tror at de kan redde alle hele tiden, det er så slitsomt, for man kan jo ikke det».

Dette viser noen av dilemmaene de ansatte står i. For å benytte seg av Fubiak Ung må unge være edru, og vise god oppførsel. Oppholder de seg på gata ute kan de gjøre hva de vil. Noen klarer å opprettholde denne balansen, mens andre ikke klarer det. Likevel vektlegges det at alle er velkomne, så lenge oppførselen er god. Som en ansatt uttrykker det:

«Man har åpne armer og sørge for at man forteller til alle som sliter at de alltid kan komme hit. Jeg kommer alltid til å behandle deg på samme måte uansett hva du gjør, men du kan ikke komme hit å være den personen. Det er noen man merker at faller litt vekk. De skjønner at det de holder på med ikke passer inn i huset, og vi lar dem heller ikke være i fred når de er sånn».

Siden åpningen av Fubiak Ung i 2016 er det skjedd en utvikling på huset. Både i hva Fubiak Ung tilbyr, og hvordan de ansatte arbeider. En ansatt forteller hvordan en av de største utviklingene på Fubiak Ung er preget av de unges ønsker. «Vi går jo ut fra hva ungdommene og barna ønsker. Alle de tilbudene vi har er jo ønsker fra barna selv». De unge har påvirkningskraft til å selv hjelpe til og bidra til utviklingen av Fubiak Ung. Et eksempel på hvordan de unges ønsker har skapt et fast populært tilbud er gamingrommet. Gamingrommet er fra mine observasjoner og datainnsamling et populært tilbud som bidrar til å trekke nye og kjente unge til Fubiak Ung. En annen utvikling som denne ansatte trekker frem er hvordan flere jenter har brutt med tidligere etablerte kjønnsmonstre på Fubiak Ung, og tatt del i mer i tidligere guttedominerte aktiviteter. Den ansatte forteller at dette kommer frem ved at jentene på Fubiak Ung bruker mer tid iblant annet musikkstudioet på Fubiak Ung. Under et intervju med en student som er lokal fra Furuset mener selv at hen har sett hvordan Fubiak Ung har påvirket området. Hen sier at Fubiak Ung har bidratt til at unge er trygge på Furuset. «Jeg vil si at barna henger ikke like mye ute lengre og finner på tull. De er heller her (...), det er også voksne her de kan komme til om de har problemer», forteller studenten. Unge jeg intervjuet fortalte også at de opplevde at Furuset er blitt et tryggere sted for dem etter at Fubiak Ung åpnet. «(Furuset er blitt) Mye bedre. Det er ikke så mye (trøbbel) som det ser ut på nyhetene. Det er blitt mye mindre kaos som skjer her etter at de åpnet. Vi har jo et sted å være, liksom». Effekten av Fubiak Ung har vært tydelig for enkelte unge. De opplever at de har flere steder de kan være i fritiden. At dette stedet også har støttende voksne og spennende fritidstilbud som utvikler seg i takt med unges interesser er en stor fordel for Furuset. Fubiak Ung sin utvikling er et resultat av de ansattes arbeid og ønske om å skape en populær arena for unge, og dette bidrar til å skape mer trygghet på Furuset.

## **4.5 Dialog i musikk**

Gjennom musikkstudioet på Fubiak Ung åpner det også for dialog og tilknytning mellom de ansatte og de unge. Musikkstudioet er en aktivitet som alle som ønsker kan delta på. Det gir de unge en mulighet til å produsere musikk i et ordentlig studio med erfarne voksne som hjelper med både sangskrivning og lydmiksing. For mange unge er dette en unik mulighet til å

skape noe kreativt, i et felt som det ellers er dyrt å etablere seg i. Å leie tid i et musikkstudio er ikke billig, så Fubiak Ung sitt tilbud er dermed svært populært. Noen av intervjuene mine med de unge foregikk på studioet. Det er et relativt lite rom, med avisutklipp og plakater hengt opp på veggene. Under et intervju forteller en ungdom om hvor mange muligheter og dører Fubiak Ung åpner for de unge. Hen forteller om hjelp hen får til å skrive søknader, CV-er og leksehjelp. Plutselig peker hun på et avisutklipp som henger på veggen. Stolt forteller hun om gutten på bildet. «Du har for eksempel Rambow. Det er en kjent artist i Norge. Han er fra Furuset og startet alt her i Fubiak Ung og studio. Han har alltid fått den hjelpen. Og etter hvert har han bygd opp sin egen fremtid via studio. Fubiak er et så positivt sted og det er så hjelpsomt». I et intervju med dagsavisen.no sier også Rambow at hans barndomshelt var en av de ansatte på Fubiak Ung, og sa at den ansatte fikk han til å starte med musikk (Borgersrud, 2021). Studio er en arena hvor de ansatte kan motivere og skape karrieremuligheter for unge. Rommet blir også brukt til mer. De unge kan skrive sine egne låter. Dette gjør at når de spiller inn musikken sin, er den helt usensurert. «Når de skriver tekster og rapper får de en samtale med meg. Jeg skal ikke si noe på at de banner i 4 minutter, men jeg vil vite hvorfor», fortalte en ansatt. Den ansatte bruker studio til å skape dialog med de unge. «Ofte så går de på en følelse. Jeg er sur, læreren min var kjip (handlet en tekst om). Da blir det fire minutter med masse destruktive ord. Men hva er det du egentlig vil si?», fortsetter den ansatte. Ved å stille spørsmål om hvorfor tekstene handler om det de gjør, kommer det ofte frem utfordringer eller problemer de unge opplever i sitt liv. Den ansatte forteller videre at den unge ikke opplevde å bli sett på skolen. «Hver dag jeg kommer på skolen får jeg ikke ett hei engang. Fra øyeblikket den unge står opp er de allerede frustrert, for de vet at de skal møte en lærer de ikke opplever at liker dem». Ved å ha en samtale med den unge om hva som har foregått mellom den unge og læreren, kom den ansatte med råd. Den ansatte forteller at rådene hen ga i den situasjonen hadde et positivt resultat for både den unge og læreren. De unge vet at de har frie tøyler til å spille inn hva de vil. Det kan være rolig tekster, emosjonelle eller masse banning. De unge vet også at teksten deres kan starte en samtale om hva den personen opplever i hverdagen eller i livet. Den ansatte begrenser ikke hva eller hvordan unge uttrykker seg, men prøver heller å finne en åpning til dialog og muligheten til å gi råd.

Studio har utviklet seg til å bli et tilbud som gjør mer enn bare å skape musikk, både gjennom unge som ønsker å uttrykke seg kreativt, men også gjennom de ansattes egen lidenskap og interesse innenfor feltet, samt samtalene musikken skaper. En ansatt jeg intervjuet fortalte hvordan de ansatte hadde muligheten til å ta med seg sine personlige interesser på Fubiak Ung. Ved at de ansatte kan organisere tilbud på Fubiak Ung som de allerede har en lidenskap for, kan det smitte over på de unge. Dette kan bidra til at tilbudet som de ansatte gir, blir godt mottatt. Den ansatte forteller om hvordan en annen ansatt arrangerer sjakkklubb og setter opp internt spill. En annen har en lidenskap for mat og det sosiale, og ønsker å jobbe mer med det. Fubiak Ung har et eget kjøkken hvor de unge kan bidra til å lære å lage mat. Dette kjøkkenet har blitt et annet populært tilbud ifølge den ansatte. En av grunnene til at Fubiak Ung har matlaging er fordi mange av de unge kommer rett fra skolen ifølge en ansatt, «Mange av barna kommer jo rett fra skole og går ikke hjem (...). Da er det greit at de får i seg noe mat med en gang». I tillegg til å sikre at de unge får en lunsj, får unge også muligheten til å lage middag på Fubiak Ung sammen med en ansatt enkelte dager. Disse middagene er et eget arrangement som både lærer unge mer kjøkkenkunnskaper, samtidig som det også bidrar til sosialt samvær. Når maten er ferdig, blir den servert ved et av langbordene. Den ansatte forteller at de unge må sitte sammen og spise måltidet der. Det gjør at de unge må samarbeide om et måltid, og de får nyte middagen de har laget, sammen.

Ved å vise egen lidenskap opplever den ansatte at alle ansatte får mer ut av jobben sin. «Det å kunne gjøre jobben ut ifra det du selv brenner for gjør at unge har en stor interesse for å komme. Det er gøy for deg som jobber her og da er det gøy for dem å være her». Det å la Fubiak Ungs ansatte arbeide på denne måten bidrar til å skape en bedre arena for alle. De unge får tilbud som kommer fra erfarne personer innenfor feltet, og de ansatte får arbeide med det de liker. Ifølge den samme ansatte øker dette også tilknytningen hen føler til jobben på Fubiak Ung. «Jeg er ikke alltid selv klar over at jeg er på jobb. Da har man en annen type tilknytning en hvis man bare hadde jobbet, og så gått hjem. Da hadde man ikke ønsket å gjøre forbedringer og sett de områdene der det kunne trengtes en forbedring». Den ansatte bruker lidenskapen og stoltheten hen putter inn i Fubiak Ung og tilbudene hen arbeider med til å sørge for best mulig resultat. Fubiak Ung blir en morsom arbeidsplass og dette har positive konsekvenser for denne ansatte. Den samme ansatte forteller fremdeles at hen ønsker at unge

skal komme med forslag til aktiviteter som kan gjennomføres, og ønsker å gjennomføre mest mulig av dem. At tilbudene til Fubiak Ung som er spesifikt koblet til en ansatt er populære, er ikke tilfeldig. Det kan skyldes at de ansatte er motiverte og arbeider hardt gjennom sin egen lidenskap for tilbudene de er tilknyttet med. Motivasjonen sikrer dermed et godt tilbud som de unge responderer godt til.

Tilbudene på Fubiak Ung eksisterer både for å gi deltakerne noe morsomt å holde på med, men det er også en inngang til sosialt samvær, og en mulighet til å starte en mer privat samtale med en ansatt. Under et intervju spurte jeg en ansatt om noen deltok på studio eller andre aktiviteter for å oppnå kontakt. «Ja, det er flere, 100%», svarte den ansatte, og fortsetter ved å fortelle hvilken effekt samtalene og deltakelse på studio har hatt for en person. Den ansatte forteller om en som ikke passet inn på Furuset. Hen var liten og spinkel, og opplevde mye mobbing gjennom barndommen. Når hen først deltok på studio, satt hen bare å så på. En venn av denne personen spurte om den ansatte kunne prate med hen. Derifra begynte den ansatte å bruke mer tid med denne personen på studio og hjalp hen med å skrive tekster og uttrykke seg. Den ansatte forteller videre at gjennom studio fikk hen mulighet til å kjenne på følelsene hen aldri hadde pratet om med noen før. Plutselig fikk hen snakket om det, og kjenne at hen selv hadde en stemme. En annen ansatt forteller også fra sin opplevelse at unge deltar i aktiviteter for å ha en samtale. Denne ansatte forteller «De yngste (inviterer til å spille biljard) når de ønsker en samtale. Eller så er det noen som ønsker å bare å bli sett (som inviterer til biljard)». Når denne ansatte opplever dette, fokuserer hen på å gi komplimenter som kan ha stor betydning for de unge. «Så flink du er blitt til å spille biljard. Så flink var du ikke for to måneder siden, da traff du mindre, nå er du kjempeflink». Komplimenter som dette gir ikke bare unge en mestringsfølelse av at de er blitt bedre i noe. Det viser også at de ansatte ser den personen. De husker tidligere biljardrunder med denne unge, og kan trekke det frem i samtalen. Å vite at de blir sett, verdsatt og husket på denne måten kan bety mye for noen.

Studio på Fubiak Ung kan bidra til å skape animerte rom. Musikken som blir laget, og den eller de unge som jobber med et prosjekt kan skape en unik følelse eller stemning. Gjennom



musikken som blir laget kan deltakerne bli trukket inn i noe nytt og dele en erfaring med de andre personene som er til stede. Ikke bare kan et animert rom oppstå ved at de unge plutselig oppnår en ny høyde i musikken, men også gjennom samtale som oppstår mellom unge og de ansatte. Hvis en ansatt prøver å prate med en ung person om musikken kan det endre rommet. Istedenfor å være et rom som eksisterer bare for å lage musikk, blir det et sted for å dele tanker og skape en privat kobling med en annen person. Animerte rom på Fubiak Ung kan dermed være en viktig del for å skape både tillit og relasjoner mellom unge og ansatte. Det kan også bidra til å hjelpe unge med problemer eller utfordringer de møter på. Disse animerte rommene er en viktig del av hvorfor enkelte ønsker å ta del i studio. Det er en måte å starte en samtale på med en ansatt.

Studio viser også elastisiteten i Fubiak Ung. Det krever et løst utformet byrom for å tillate musikkinnspilling på et bibliotek. I tillegg har de unge frihet til å lage tekster som dekker alle temaene de vil, og muligheten til å bruke vulgært språkbruk. Elastisiteten gjør at unge kan uttrykke seg kreativt og ikke føle at de blir begrenset av normer om hva som er riktig oppførsel på et bibliotek. De ansatte som hjelper dem med sangtekster prøver ikke å sensurere tekstene, men gir heller genuin tilbakemelding på hvordan teksten kan forbedres. Det er også enkelt for unge å ta del i studio. For å delta er det bare å møte opp på de faste tidene og vente på tur, eller jobbe med sangtekster. Elastisiteten gjør også at når det oppstår en samtale mellom en ung person og en ansatt, blir rommet mer stramt for noen. Det er ikke lengre mulig for andre å gå inn i studiorommet eller arenaen samtalen foregår i. For den unge som er med i samtalen derimot kan det føles fritt. Den personen kan dele hva enn hen ønsker og få tilbakemelding og råd. Elastisiteten på Studio gjør at unge har frihet til å uttrykke seg både gjennom sangtekster, men også gjennom dialog. Studios utforming går i fordel for de unge, og deres velvære. For enkelte blir studio en viktig møteplass. Det er et sted de kan bruke for å møte veiledere innenfor musikken. Man kan møte andre mennesker som har en interesse for musikk og bli kjent med nye. Gjennom tilbud som studio blir Fubiak Ung en viktig møteplass. Det skaper sosiale interaksjoner. Ikke bare mellom ansatte og unge, men også mellom forskjellige unge. Under min observasjon på Fubiak Ung så jeg grupper med unge mennesker som samarbeidet om musikk. De hjalp hverandre med å mikse lyd, og arbeidet med teksten

sammen. Studio bidrar til å skape sosialinteraksjoner på Fubiak Ung som kan bli viktige for enkelte. Å ha et nettverk som deler felles interesser kan bidra til å skape viktige vennskap.

Gjennom dette avsnittet har jeg vist flere eksempler på hvordan Fubiak Ung arbeider med unge for å lære dem nye ferdigheter, eller bli mer komfortable og selvsikrere. Observasjonen av prosjektet ‘‘Hær E æ’’ viste hvor viktig det kan være for ungdom å delta i prosjekter som er designet for at de opplever noe nytt og får et positivt utbytte. Fubiak Ung sine aktiviteter og tilbud bygger på disse fundamentale verdiene. Mange av tilbudene foregår i et større felleskap med andre. Dette gjør at deltakerne blir mer komfortable med å delta i sosiale arenaer. Fubiak Ung er et multikulturelt område, og sosial deltakelse med andre kan hjelpe med blant annet språkferdigheter. Som vist i teorikapittelet åpner det mange muligheter for personer når de blir mer komfortable med språk og å bruke sin egen stemme (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Ved å oppleve at sosiale situasjoner på Fubiak Ung er en trygg arena for deltakelse, bygger dette selvtillit. Det kan føre til at deltakelse på skolen er lettere, eller andre sosiale situasjoner. I tillegg er det en stor verdi å delta i aktivitetene på grunn av ferdighetene de unge kan lære seg. Studio og kjøkkenet de har på Fubiak Ung kan bidra både til å finne en god hobby eller starte en karriere. Ferdighetene de lærer på disse aktivitetene vil uansett være nyttige i fremtiden. Det krever god kommunikasjon å lage mat flere, i tillegg til at unge lærer seg å lage mat. Det kan bidra til å øke livskvaliteten når de flytter hjemmefra og er ansvarlig for egen matlaging. Gjennom studio får ungdommene hjelp med låtskriving og musikkmixing. De får muligheten til å styre et eget musikkprosjekt som de er ansvarlige for, og kan få produsert som en demo. Ikke bare bidrar dette til å gjøre deltakerne komfortable med språk, et av de mest populære musikk sjangerne er rap og det krever god forståelse og kjennskap til språket. Deltakerne får også erfare hvordan det er å være prosjektleder, hvordan mota råd fra andre, og hvordan dette kan brukes til å forbedre seg selv og musikken.

Fubiak Ung tilbyr også leksehjelp og har nylig etablert et fast samarbeid med jobbsenteret som ligger i samme hus som Fubiak Ung. Jobbsenteret har faste tider hvor unge på Fubiak Ung kan få hjelp med å skrive både jobbsøknader og CV-er. Dette er viktige tilbud. Leksehjelp kan bidra til å lære struktur og planlegning av når og hvordan skolearbeid burde

gjøres. For ungdommer er det å kunne skrive CV-er og søknader avgjørende for å komme inn på jobbmarkedet. Å få hjelp til å lære seg hvordan dette gjøres er viktig. Det er kriterier til oppsett og språk som må møtes. Disse tilbudene bidrar til å støtte og lære deltakerne til å bli mer komfortable med språket sitt. For mange kan det å skrive en søknad by på mange nye formelle forventinger. Å kunne skrive dette i samarbeid med en voksen som kan hjelpe deg er verdifullt. Det kan også bidra til at ungdommen opplever mestringsfølelse av å gjennomføre prosjektene. Ved å ferdigstille en sang eller sende inn en CV kan deltakerne presentere at de har gjort noe. De har fullført noe som kan ha virket vanskelig. Det er en god følelse som bygger selvtillit og erfaringer (Liabø, Aure, & Førde, 2022). Selv om det er noen ting som vanskelig å gjennomføre, får de det til. Om de trenger hjelp får de det på Fubiak Ung. Mestring gjennom samarbeid og hardt arbeid er viktig.

Gjennom dette arbeidet åpner Fubiak Ung langsiktige dører for ungdommen. Ferdighetene de lærer og forbedrer gjør at de har en sterkere posisjon i flere aspekter av deres fremtid. En av de største fordelene er at ungdommen kan oppleve en økt tilgang til offentlige byrom eller andre arenaer. De kan også bli mer synlige i byrommene rundt dem. Ved å arbeide med musikk kan det føre til at ungdom enten holder offentlige konserter eller deltar i annet scenearbeid. Dette gjør at ungdommen kan bygge flere erfaringer fra det de har lært på Fubiak Ung, samtidig som de kan delta i byrommet. De kan oppleve å stå på en offentlig scene og få vist hvem de er, og hva de kan. De kan oppleve deltakelse og inkludering på nye måter. Ved å lære hvordan man skriver CV-er og søknader gjør det også at ungdommen kan komme inn på jobbmarkedet. Ikke bare gjør det at ungdommen kan øke sin personlige økonomi, men de får også en ny inngang til byrom. Ved å skaffe seg en jobb synliggjøres personen i byrommet, og blir en viktig del av nærsamfunnet. Fubiak Ung skiller seg fra måten "Hær E æ" jobber. Det er ingen forventning om deltakelse eller avsluttende prosjekt som kan fremføres. Likevel er det tydelig at tilbudene Fubiak Ung har, og måten de oppfordrer de unge til å lære noe nytt eller å be på seg selv er en viktig del av måten de jobber på. De ansatte tilrettelegger arbeidet sitt for å hjelpe unge med interessene de ønsker å holde på med. Dette gjør de fordi de ønsker å at ungdommen har en positiv dag på Fubiak Ung, samtidig som de kan utvikle seg og lære seg nødvendige ferdigheter for fremtiden.

## 4.6 Ansattes rolle for unge

Måten de ansatte kommuniserer med de unge er en viktig del av de ansattes rolle. Når unge kommer til de ansatte med følelser, utfordringer eller lignende, er de ansatte veldig bevisst på måten de kommuniserer på. Når dette skjer ønsker de ansatte ikke å skape negativitet eller gjøre noe som kan føre til at den unge ikke vil komme til de ansatte i fremtiden. Måten de ansatte kommuniserer på er ved å bevisst ikke kjeft eller prate nedlatende til den unge de prater med. Dagen jeg gjorde intervjuene mine hadde en stol blitt knekt av noen unge. Den ansatte fortalte at det var slikt hen håndterte situasjonen, «Noen av barna knakk en stol der inne. Da gikk jeg og pratet med dem (...). Det er viktig at jeg informer (de andre ansatte) med en gang. Vi er alltid i dialog. Når infoen er ute går ikke de (andre ansatte) etterpå å spør hvem som har knekt stolen og tar den samtalen på nytt». Selv om en ungdom kan ha gjort noe dumt, fokuserer de ansatte på å høre etter på hva de sier, og derifra enten komme med råd, eller annet som den personen kan trenge. Dette bidrar til å gjøre Fubiak Ung til en trygg møteplass. De unge vet at det de sier blir tatt alvorlig, og de vet hvilken reaksjon de kan forvente når de kommer til en ansatt. Under intervjuene mine med ungdom nevner de også dette. «Istedenfor å være mer på den kjeft-siden som foreldre (tidvis er, prøver de ansatte) istedenfor å gi råd. Ofte blir foreldre sure eller lei seg om man begynner å gå den veien (dop, kriminalitet). Men det som er veldig bra med Fubiak og de ansatte her er at de gir deg råd, de hjelper deg med å gå den rette veien. De kjefter ikke på deg. De forklarer på en rolig måte. Og de prøver bare å gjøre det som er det beste for deg». Valget om å kommunisere slik med unge har en positiv effekt på både Fubiak Ung og de unge. Unge som ikke føler at de kan gå til sine foresatte får muligheten til å prate med en annen voksen som vil ha en rolig reaksjon og et ønske om å hjelpe best mulig. For barn og ungdom kan de ansatte på Fubiak Ung være lettere å prate med, enn en foresatt som kan bli skuffet. De ansatte får også sikret at unge får nødvendig tilbake meldinger eller råd for å lære av hva som har skjedd. Ved å tydelig skille seg fra foreldrerollen og heller fokusere på de unges velvære bygger de ansatte tillitt. Ikke bare viser den ansatte at det er gode voksne på Fubiak Ung, men at det å prate med en voksen vil ha en positiv effekt.

Arbeidet de ansatte gjør på Fubiak Ung er ikke en individuell innsats. Selv om hver ansatt får individuelle forhold til de unge, betyr ikke det at de ansatte jobber alene. I eksempelet med

personen som oppdaget fotografi og fant en god måte å bruke energien sin på, skjedde det gjennom samtaler med en ansatt. Den unge valgte å prate med en trygg voksen, og det fikk gode resultater. Under intervjuet forteller den ansatte at det likevel var en felles innsats. Det startet med at den ansatte foreslo en dag at den unge kunne tegne en tegning. Den unge viste sin kreative side og den ansatte spurte om hen hadde mer slikt. Derifra “tok det av”. De andre ansatte på Fubiak Ung ble raskt orientert om den nye utviklingen. Fubiak Ungs ansatte har faste fagmøter med alle ansatte. Under disse møtene forteller ledergruppen om utviklinger de har i sitt arbeid, og de andre ansatte kan komme med sine synspunkter eller nye utviklinger. Det var ved et slikt møte at denne ansatte nevnte at fotografering kunne være en vending for denne ungdommen. De ansatte sammen tok et bevisst valg ved å tilby denne unge personen flere arrangementer å fotografere. Ved å dele informasjonen med andre ansatte, kan andre ansatte være bedre forberedt til å støtte denne personen. Andre ansatte kan spørre om bildene hans, og bidra til at hen føler seg mer sett. I tillegg til å dele denne informasjon med andre ansatte, valgte Fubiak Ung også å dele den med andre relevante aktører. Forum og andre tilbud på Furuset ble orientert om utviklingen av denne nye interessen. På Furuset er det flere ungdomstilbud. Furuset Forum er en flerbrukshall som tilbyr mange gratis aktiviteter til ungdom, og barnevernstjenesten som også jobber med unge på Furuset. De ansatte forteller under intervjuene hvor viktig samarbeidet mellom forskjellige ungdomstilbud er for hverandres suksess og unges trygghet. «Vi har veldig god relasjon til alle som jobber med ungdom. Det er bare “gode vibes” (mellom tilbudene på Furuset)», fortalte en ansatt.

De unge forflytter seg mellom klubbene gjennom dagene. Hvis det er et populært tilbud på Furuset Forum, vil enkelte trekke seg dit. En ansatt forteller at å vite hva som foregår på de andre klubbene mellom ungdom er viktig. Det har oppstått konflikter mellom unge på andre klubber, også har disse ungdommene dratt til Fubiak Ung. Hvis en ansatt på Fubiak Ung får vite om dette på forhånd kan det gjøres mye forebyggende arbeid for å hindre eskalering av konflikten. Ved å spørre en av de unge hva som foregår når de kommer kan situasjoner enkelt bli oppløst. Å arbeide på denne måten er noe alle klubbene gjør i området. De informerer hverandre for å bidra til at alle unge får en best mulig opplevelse og trygghet på klubbene. En ansatt fortalte under et intervju hvordan dette arbeidet gjøres. «Når jeg finner det ut (at det er en konflikt), så sier vi ifra til forum og dem. Så når de (unge) går dit på kvelden eller en annen

dag så vet de (ansatte om konflikten). Da vet de ansatte at hvis de to gruppene går inn på et rom, da må det være en voksen der hele tiden». Det er en arena som ikke arbeider slik på Furuset. På skolen kan det oppstå konflikter mellom unge som ikke blir meldt ifra til klubbene i området. En ansatt forteller at det hadde oppstått en konflikt mellom 4 unge personer en dag. «Alle problemene (som oppstår mellom unge) på skolen kommer jo hit rett etterpå». Etter skolen dro denne gjengen til Fubiak Ung og spurte om de kunne få bruke et av grupperommene. Det var ingen grunn for den ansatte til å si nei, så gjengen fikk tilgang. Kort tid etter oppsto det en fysisk krangel på rommet. Hadde den ansatte fått vite at disse 4 personene hadde havnet i konflikt på skolen, ville de bli møtt annerledes på Fubiak Ung. Den ansatte forteller at hen ville ha pratet med de unge for å løse situasjonen, og ikke ha latt dem gå inn på et lukket rom for seg selv. En telefon fra skolen kunne ha stoppet den fysiske krangelen. Videre forteller den ansatte at skolen ikke kan gjøre slikt på grunn av taushetsplikter, og andre regler i skoleverket. «Det hadde vært så mye lettere om jeg hadde fått en telefon fra en lærer og sagt at det er konflikt mellom 7 og 8. klasse i dag. Da vet jeg, jeg trenger ikke noe mer». Hadde skolen hatt mulighet til å ta kontakt med Fubiak Ung og oppdatere de på krangelen, ville tryggheten til alle på Fubiak Ung blitt bedre ivaretatt. Samarbeidet mellom klubbene er viktig og denne ansatte ønsker at skolen også kunne ta en større del i det, for de unges sikkerhet.

Denne fortellingen viser noen av de negative sidene ved Fubiak Ungs utforming og elastiske kvaliteter. Som nevnt tidligere er det konsekvenser av å ha et offentlig byrom som er utformet elastisks. Bjerkeset (2019) mener at løse byrom kan føre til at det oppstår mindre kontroll og mer uro. Den fysiske krangelen som oppsto, er et resultat av disse konsekvensene. Fordi Fubiak Ung er en arena som tillater ungdom å oppholde seg i egne rom alene. Ved å tillate mer sosial interaksjon en vanlige biblioteker, ble det mulig å ha en krangel som gikk for langt. De ansatte prøver alltid å følge med på de unge, men når de unge har egne grupperom de kan benytte seg av er det ikke alltid mulig å få med seg alt.

## 4.7 Respekt som grunnverdi

Gjennom denne delen av analysen er det en gjengående verdi som utspiller seg. De ansatte har respekt for alle, og de unge forventes å respektere de ansatte. Respekten mellom de ansatte og de unge tillater de ansatte å sette seg i posisjoner hvor de blir noe mer enn bare en bibliotekansatt. De blir en trygg voksen som de unge vet at de kan komme til ved behov. De unge vet at de kan komme til en ansatt med sine utfordringer og vite at de blir hørt og forstått. Dette er for flere av de ansatte en viktig verdi som de aktivt jobber med å ivareta på Fubiak Ung. Når jeg spurte en ansatt om viktigheten av å være tilgjengelige for de unge svarte hen: «De (unge) skal være trygge på alt egentlig, når de kommer til deg (en ansatt)». Videre spurte jeg om alle ansatte jobbet for å oppnå det. «Ja. Det er det vi prøver når vi får nye ansatte. Det er først og fremst det de skal jobbe med», avsluttet den ansatte. Ved å bidra til at de unge også respekterer hverandre, blir Fubiak Ung en tryggere og mer inkluderende arena. På Furuset finnes det mange forskjellige nasjonaliteter, religioner og kulturelle bakgrunner. Det er viktig for de ansatte å se at de unge respekterer hverandres bakgrunner, og tar imot alle med åpne armer. Under et intervju med en ungdom kommer dette frem. Når ungdommen ble spurt om hvilket verdier som var viktige svarte hen dette: «100% det viktigste er at man skal ha respekt overfor hverandre. Du skal ikke dømme noen uansett hvordan de prater, hvor de er fra, alt det der. Du skal ha et sted du kan være trygg, et veldig fargerikt sted, at alle sammen skal være åpne for at du ikke skal bli dømt».

En ansatt vektlegger hilsekulturen på Fubiak Ung. Hvis man ser noen nye på Fubiak Ung, sier man hei og hilser på personen forteller den ansatte. Det viser ikke bare respekt til nyankomne, men er også et bidrag til trygghetsfølelsen på Fubiak Ung ifølge den samme ansatte. «Hvis du er her ofte kan du ønske noen velkommen. Da blir folk trygge, (...), alle hilser». Intervjuene mine med ansatte foregikk ved langbordene midt på Fubiak Ung. Flere ganger kom det unge bort for å hilse på meg og småprate med den ansatte. I tillegg forteller den ansatte om hvordan bare et smil og ett hei kan påvirke en annens person dag. En dag kan snus rundt ved at noen tar kontakt med deg. Den ansatte har sett at flere av disse små møtene ender opp med at de unge sammen deltar i forskjellige aktiviteter, eller blir sittende å prate. Hilsekulturen er en viktig del av Fubiak Ung, både for trivsel, men også inkludering og sosiale interaksjoner. De ansattes ønske om å gjøre respekt til en grunnverdi på Fubiak Ung bidrar ikke bare til

inkludering og trygghet, men sørger også for at flere unge kan få en lavere terskel for å aktivt delta i det sosiale på Fubiak Ung. Det kan være skummelt å være ny på et sted og gå inn i et lukket rom med andre unge. Hvis noen har hilst på deg og viser deg rundt, kan dette bli mye enklere.

En ansatt demonstrerte i praksis hvilken respekt de unge har for de ansatte. Midt i et intervju observerte en ansatt en ung person som holdt på å gå over grensen for oppførsel. Vi satt ved langbordet. På enden av langbordet er gamingrommet. Halvparten av veggen er et stort glassvindu som gjør at man kan se alt som foregår inne på dette rommet. I tillegg var døren åpen så det var enkelt å få med seg hva som foregikk. Jeg stilte et spørsmål til den ansatte jeg pratet med, men så at den ansatte ble fokusert på noe annet. Etter å ha sittet stille i et kort øyeblikk løftet han blikket og fikk raskt øyekontakt med en ung person på gamingrommet. Den ansatte gjorde en håndbevegelse som signaliserte at ungdommen måtte roe ned, og fikk en tommel opp tilbake. Jeg fikk ikke med meg noe av det som skjedde på gamingrommet. Den ansatte derimot gjorde det, og klarte med minimale bevegelser, hindre at noe eskalerte. Jeg spurte den ansatte om hva som foregikk og ble forklart at en ungdom begynte å bli litt “for ivrig”. Det er ikke alltid lett å kontrollere ungdom. Å kunne gjøre det med enkle håndbevegelser og et blick viste for meg hvilken posisjon og respekt de ansatte har på Fubiak Ung. De er til stede, følger med og blir respektert av de unge. Den ansatte fortalte at det ikke er sjeldent at unge blir for ivrige på gamingrommet, men at de tidvis blir forsiktige med å si ifra til de ansatte. For denne ansatte er det viktig for tryggheten til alle å vite at de kan komme å si fra hvis de har problemer med andre unge. «Når noen kommer til oss får de av og til høre «Du tysta på meg» eller ditt eller datt (fra andre unge), men så kommer den sammen karen etterpå. Og som jeg sier, det er ikke noe tysting. Det skal ikke være en kultur hvor vis du sier noe til de ansatte her så er du en tyster». Ansatte på Fubiak Ung jobber aktivt for at alle unge skal oppleve at det er trygt å komme til dem, uansett hva.

Ved å etterstrebe stedssensitivitet i intervjuene (Sand 2019), og gjennomføre dem på Fubiak, fikk jeg mer ut av intervjuene mine. Det å foreta intervjuene mine på Fubiak Ung ga meg verdifulle opplevelser. Jeg fikk oppleve i praksis hvordan deler av arbeidet til de ansatte



gjennomføres. Det var en fordel for de ansatte at intervjuene ble gjort midt i Fubiak Ung, da de kunne fortsette å være på jobb og følge med på sitt vanlige ansvar. Jeg opplevde at det ga meg et mer “autentisk” innblikk i samhandlingene her. Hadde jeg foretatt intervjuene mine gjennom et spørreskjema eller teams ville jeg ha gått glipp av mange interessante funn og observasjoner. Ved å holde intervjuene her fikk jeg bl.a. en demonstrasjon av hvordan en ansatt håndterte en situasjon på gamingrommet. Denne situasjonen og andre tilfeldige interaksjoner mellom ansatte og unge under intervjuene gjorde at den ansatte også fortalte mer. Ansatte fortalte om hvordan de hadde jobbet med enkelte unge, hva som hadde fungert og generelle fakta om arbeidet deres. Det ga økt innsikt både i arbeidet, men også i hvordan de unge responderte til de ansatte. Å kunne se hvordan de ansatte og unge forholdt seg til hverandre i deres trygge omgivelser er bare noe jeg kunne ha observert på Fubiak Ung. Intervjuene med de unge ble også preget av rommet vi befant oss i. Under enkelte intervjuer ble de snakket om opplevelser de hadde hatt på rommet vi befant oss i, eller andre relevante anekdoter. Intervjuene jeg hadde med de unge på studiorommet gjorde at enkelte trakk frem minner eller artister som hadde begynt sin karriere på Fubiak Ung. Svarene jeg fikk under mine intervjuer ble preget av at de foregikk på Fubiak Ung.

#### **4.8 Blodprøver, trygghet og aldersgrenser**

Før et av intervjuene mine sitter jeg ved et langbord. Den ansatte jeg skal intervjuer trengte en halv time før vi kunne starte. Langbordet jeg sitter ved er det mest diskrete. Jeg sitter med PC-en oppe i et hjørne og prøver å ikke påvirke de unge som farter rundt med sine venner. På andre enden av borde sitter en jentegjeng og studerer. De er eldre enn hva som er tillatt på Fubiak Ung. Gjennom praten deres hører jeg at de er helsestudenter og øver på å ta blodprøver. Jeg blir spurt om jeg kan øves på. “Ja” svarer jeg og setter meg ved deres side av langbordet. Plutselig går interessen opp blant både ansatte og unge rundt oss. En liten gjeng samler seg, og noen ser nervøst på mens en av studentene prøver å ta en blodprøve. Det går stille samtaler rundt bordet for å ikke forstyrre studenten. Alt går bra og flere unge og ansatte melder seg frivillige til å være neste forsøkskanin. Jeg er forbauset over opplevelsen, men den viser mange av Fubiak Ung sine sterke sider.

Den innledende samtalen og opplevelsen jeg hadde med studentene viser hvordan Fubiak Ung kan ses som et elastisk byrom. Jeg har aldri blitt kjent med noen på et bibliotek før, eller deltatt i samtaler med andre rundt meg. Likevel er dette en naturlig del av Fubiak Ungs atmosfære. Det er forventet at hvis noen ønsker å prate med deg at de får et høflig svar, eller at man tar kontakt med noen som sitter alene. I tillegg viser episoden med blodprøvene hvordan Fubiak Ung er åpne og forberedt på å strekke de grensene som er etablert for oppførsel på et bibliotek. De ansatte og unge som kom for å enten delta eller bare observere sa ikke at det ikke var greit å gjøre. Det var nysgjerrige blikk og spørsmål. Både om hva som ble gjort, hvorfor og hvordan. En viktig side av dette var at en ansatt fort ble med, og observerte hva som foregikk. Det bidro til å skape en trygghetsfølelse. Dette var en førstegangshendelse på Fubiak Ung, og ved at en ansatt observerer og er engasjert sender det et signal til de unge om at det som foregår er innenfor grensene for hva som er tillatt. Det viser også at de ansatte aktivt følger med på hva som foregår på Fubiak Ung. Hadde dette ikke vært greit, hadde vi blitt stoppet lenge før vi kom i gang. De ansatte valgte også å melde seg som frivillig og sender dermed videre signaler om at dette er trygt for de som ønsker å delta.

Denne hendelsen viser også hvordan animerte rom kan oppstå på Fubiak Ung (Amin, 2015). Det startet med at tre studenter og meg selv begynte med øvelsene. Rundt oss var det unge og ansatte som holdt på med sitt. Noen spilte spill, pratet ved langbordene eller var opptatt med andre aktiviteter. Når noen begynte å se at det skjedde noe på langbordet vi befant oss på, kom de bort. Dette førte med at flere la fra seg hva de holdt på med og kom for å ta del i hva som foregikk. Rommet vi befant oss i gikk fra å være et rom med mange individuelle grupper som samhandlet, til et rom med en gruppe og et fokus. Blodprøvene trakk hele rommet til å bli en samlet gruppe. Rommet ble transformert til en ny arena. Alle som deltok, tok en egen rolle. Noen stilte spørsmål, andre begynte å stå i kø for å være neste og andre sto stille og så på. Alle ble trukket inn i det som foregikk. Etter at jeg ble ferdig med å hjelpe studentene inviterte jeg en av dem til å delta på et intervju. Når jeg forlot arenaen var det en ny person som satt i stolen og var frivillig for studentene. Intervjuet foregikk i et annet rom. Når jeg kom tilbake var det ingen spor av hva som hadde foregått. Sirkelen med mennesker var oppløst, de unge hadde gått til andre aktiviteter på Fubiak Ung. Studentene satt på samme bordet og småpratet seg imellom.

Denne hendelsen reflekterer også verdiene i teorien om stedssensitive intervjuer og teorien jeg har brukt om semistrukturerte intervjumodeller. Intervjumodellen jeg har fulgt går ut på at konkrete interaksjoner med intervjuobjekter kan føre til nye opplevelser eller fortellinger som kan ha et positivt utbytte for intervjuet (Tanggaard & Brinkmann, 2010). Å ta del i blodprøvene ble en kreativ inngang fra observasjon til intervju. Hendelsen skjedde under observasjon på Fubiak Ung, men det førte til at jeg kom i kontakt med nye intervjuobjekter, da noen av deltakerne sa ja til å bli intervjuet etterpå. Under disse intervjuene ble blodprøven trukket frem sammen med andre historier om Fubiak Ung og området. Det ga meg og så enn inngang under intervjuene til å spørre om andre lignende hendelser. Intervjuene jeg holdt rett etter denne hendelsen ble mer personlige for intervjuobjektene. Jeg hadde delt en opplevelse med dem og opplevde at dette bygde tillitt mellom oss. Det ble også en naturlig overgang fra observasjon, til deltakelse også til intervju. Observasjonsobjektene tilknytting og hvor komfortable de var i arenaen førte til at de holdt på med blodprøvene. Dette hadde heller ikke skjedd hvis jeg ikke hadde foretatt feltarbeidet på Fubiak Ung. Jeg fikk muligheten til å observere dem i en hverdagssituasjon. Ved å observere personene som befant seg på Fubiak Ung den dagen ble jeg trukket inn i en situasjon som ga meg mye innsikt i hvordan rommet opererer. Å gjennomføre feltarbeidet, mot å holde telefonintervjuer eller lignende ville ha gitt forskjellige resultater. For min oppgave gjorde valget av metode og feltarbeid at jeg fikk mye mer data og opplevelser å analysere.

En annen viktig side av denne situasjonen er studentgjengen. Dette var en gjeng i 20-årene som av og til bruker Fubiak Ung til å studere. De er over den øvre aldersgrensen, men får fremdeles lov til å benytte seg av byrommet. En av de ansatte går inn på dette temaet under intervjuet. Reglene til Fubiak Ung er klare. De er skrevet svart på hvitt. Er du ferdig på videregående skole er ikke Fubiak Ung for deg. Likevel er ikke disse reglene like tydelige i praksis. Et av tilbudene som eksisterer på Fubiak Ung er muligheten til å lage musikk på studioet deres. En ansatt påpeker at ingen 18-åring har råd til å starte et studio eller leie studio tid. Ved å være strenge med aldersgrensen risikerer de ansatte å ekskludere en person fra et av deres mest likte hobbyer. Samtidig er det også mange sterke sosiale nettverk som eksisterer på

Fubiak Ung, og å bryte de opp kan påvirke en ungdom mye. Den ansatte påpeker også hvor mye livet kan endres når man er ferdig på vg3: «Det er da hodekjøret begynner. Det er der de (unge) skulle hatt noe trygt, noe å bygge på, ikke få beskjed ‘‘nei, det sosiale livet ditt, det må du finne ut av selv nå’’». Å tillate eldre å benytte seg av Fubiak Ung er noe de ansatte gjør for å gjennomføre det de står for. De ansatte ønsker alltid å være tilgjengelige, og at unge skal oppleve at de er velkomne på Fubiak Ung. Dette gjelder også når unge blir over 18 år. Fubiak Ung som et løst byrom som viser elastisitet, også i regelverket sitt.

Den ansatte legger også til at de tillater eldre å benytte seg av Fubiak Ung, mot at de hjelper til når det trengs. En av studentene fortalte at de hovedsakelig befant seg enten ved langbordene, eller ute av syne på et av Fubiak Ungs mindre brukte grupperom hvor de kunne få litt mer ro. Likevel var det vanlig for dem å bidra til å sikre at unge hadde en god dag på Fubiak Ung. Enten dette var ved å inkludere dem i samtaler, spille kort eller lignende ved langbordene. «Jeg kan spille biljard eller pingpong. Jeg kan bare sitte og snakke med ungdommen for eksempel. Hvis jeg sitter med de ansatte så kommer de bare bort og da snakker vi litt i plenum».

Studentene var tydelige på at Fubiak Ung ikke var for dem, men at de fremdeles likte å være til stede å delta. Deltakelsen er også en forventning fra de ansatte. De som får muligheten til å benytte seg av Fubiak Ung når de blir eldre, blir tidvis brukt som en ressurs av de ansatte. Gjennom hjelp ved å organisere arrangementer, snakke i jente-eller guttegrupper, eller bidra med å holde orden hvis de ansatte trenger det, får de som er over 18 år muligheten til å holde på sine sosiale arenaer, og opprettholde relasjoner med trygge og stabile voksne rundt seg. En ansatt uttrykket forholdet mellom de som er ferdig på videregående og Fubiak Ung slik: «Det er det at man gir og tar. Det lærer man også masse av. Reglene er ikke svart og hvitt». Ved å tillate dette viser de ansatte gjennom sine handlinger at forholdene de har til de unge betyr noe. De stiller opp hvis du trenger det, og lar deg benytte deg av en arena du ikke hører til, ifølge reglene. Unge som ser dette kan dermed vite at når de blir eldre, må de ikke nødvendigvis slutte å benytte seg av Fubiak Ung på dagen. Så lenge de kan bidra positivt og være en god påvirkning på Fubiak Ungs funksjoner kan de benytte seg av byrommet.

De unge mener også at det er positivt at det eksisterer aldersbegrensninger på Fubiak Ung. Det kommer frem under intervjuene med de unge at de forskjellige aldersgruppene har både egne tider for når de kan benytte seg av enkelte aktiviteter, og egne rom som er begrenset for enkelte aldersgrupper. Informanten forteller om et juniorrom som hen syntes var mer komfortabelt å benytte seg av når hen var i den aldersgruppen. «Når en 6. klassing og en som skal begynne å studere er på Fubiak Ung samtidig, kan det bli skummelt for 6. klassingen. Det kan virke som det bare er eldre gutter og sånn. Da brukte vi juniorrommet og det andre ungdomsrommet. De som var på junior rommet var ikke eldre, og det var mer komfortabelt der, med mine egne venner. Bedre enn å blande de som er mye eldre og mye yngre». Andre unge jeg intervjuet er også enige i dette. Juniorrommet er et rom på Fubiak Ung som i avgrensede tidspunkter bare kan benyttes av de yngste på Fubiak Ung. Ved å tilrettelegge egne arenaer for de unge, kan de lettere føle seg trygge å ta del i Fubiak Ung. Det er også et ønske å unngå at de unge skal bli presset vekk fra rom som skal være trygge for de yngste. Dette kom fra både informanter i 15årsalderen og 18års alderen. Ungdommen som benytter seg av Fubiak Ung har respekt for aldersbegrensningen på blant annet juniorrommet, og er klar over hvorfor den eksisterer. Mange av de jeg har intervjuet med er oppvokst på Furuset med Fubiak Ung og kan personlig relatere til hvordan det var å være ung og benytte seg av Fubiak Ung med eldre ungdom rundt seg.

Likevel er enkelte informanter ikke klar over at det er en øvre aldersgrense På Fubiak Ung. En informant som ikke visste om den fortalte at hen mente at de som er over 19 også kan komme, og det hender de gjør det. Personene over 19 var ifølge informanten bare aktiv gjennom større sosiale aktiviteter. «Nei, de (over 19) kan også komme til tider, faktisk. De kommer hit og spiller Uno og brettspilt. De er her også. Det er ikke noen begrensninger, mener jeg». Informantene viser dermed at de er vant til å se eldre personer som benytter seg av Fubiak Ung. Likevel er det ingen av informantene mine som har sagt at de eldre tar noe bort fra deres opplevelse av Fubiak Ung. De prøver ikke å ha førsterett på aktiviteter eller lignende. I istedenfor forteller studentene jeg intervjuet at de tar en roligere rolle. De prater med de ansatte og oppholder seg for det meste bare på langbordene og er tilgjengelige for de

unge. Det at en informant ikke var klar over aldersgrensen viser også hvor fleksible Fubiak Ung er med tilpassing av aldersgruppen sin. Fubiak Ung har klare regler, men praktiserer dem med elastisitet. Å tillate eldre ungdom å benytte seg av Fubiak Ung har en positiv effekt på både de unge, og ansatte.

## **4.9 utfordringene på Fubiak Ung**

Under intervjuene mine ønsket jeg også å avdekke hvilke punkter Fubiak Ung ikke møter forventinger på, eller hva de kan gjøre mer av. Intervjuene ga meg muligheter til å se om de ansatte og de unge hadde forskjellige svar, og om de to gruppene var beviste på hverandres meninger og oppfatninger. I tillegg ønsket jeg å se på hvorfor Fubiak Ung har de utfordringene eller begrensningene som eksisterer. Utfordringene kan påvirke hvem som bruker Fubiak Ung, og stille spørsmål til Fubiak Ungs rolle på Furuset. Hvis det eksisterer store underliggende problemer, kan disse prege Fubiak Ung langsiktig. Ved å ikke håndtere problemer tidlig, eller å ignorere dem kan Fubiak Ung miste tillit til de unge og foresatte. Det kan føre til at Fubiak Ung mister sin aktive brukergruppe og blir et mindre relevant tilbud for de unge på Furuset. Å være klar over utfordringer som eksisterer og jobbe for å løse de er viktig. For å avdekke konflikter som preger de unge vil det kreve dialog mellom ansatte og unge. Kommunikasjon og forståelse fra begge sider kan være viktig for å løse og trekke frem utfordringer.

### **4.9.1 Større areal og ansatte**

Gjennom intervjuene med både de ansatte og unge er det en mangel som stadig blir trukket frem. Det er ønsket om større areal og økt kapasitet. Ved større areal ville Fubiak Ung fått muligheten til å tilby mer til de unge. Enkelte unge trakk frem at de ønsket muligheten til å gjennomføre fysisk aktivitet med Fubiak Ung. En ungdom summerer godt hva hen mener om tilbudene som eksisterer på Fubiak Ung i dag. «Vi vil at de skal være litt mer sånn sportsklubb så det er litt mer aktiviteter, istedenfor å bare spille. Vi ser ut som tjukkaser. Eneste vi gjør er å spille». Fubiak Ung har en samlingshall som blir brukt til fysisk aktivitet, men den eneste faste fysiske aktiviteten som er på agendaen, er dans. Det appellerte ikke til all ungdommen jeg pratet med, og generelt ikke guttene. Ved å ha et større rom eller en etasje

til, kunne dette vært mulig. En ansatt uttrykker også ønsket om mere plass under et intervju. «Å bruke mere penger, lage større plass og hente flere ansatte, så vi kan nå ut til flere. Det er den samme greia hvert år». I tillegg kom det frem et ønske fra noen av de unge om å få muligheten til å bruke mer tid i musikkstudioet på Fubiak Ung. Under et intervju forteller ansatte at enkelte forslag fra de unge, kan de ikke gjennomføre. De trenger mer økonomisk støtte for å gjennomføre noen av prosjektene. Allerede nå er de tidvis få fast ansatte, og større arealer eller utvidelse av tilbudene vil kreve en større bemanning.

Den ansatte poengterer også at det ikke ønskes å bygge ut arealer først. Ønsket er flere faste ansatte først. En annen ansatt forteller at: «Et studio til hadde vært attraktivt for mange (unge), men da trenger vi et stort budsjett. Vi trenger et stort budsjett for å kjøpe inn de riktige varene og vi må ha noen som driver det». Det hender at det bare er to ansatte på gulvet som er tilgjengelige for de unge, og siden Fubiak Ung er veldig åpent, hender det at personer som ikke skal være på Fubiak Ung oppholder seg der i lengre perioder. Dette kan være alt for voksne som ikke har oppfattet aldersinndeling på huset, foreldre som prater med barna sine, eller andre som ser seg rundt. Den ansatte sier at det kan gå en halv time før de tar kontakt, og at det er en side som blir mislikt av de ansatte. Ved å ha et så åpent hus har Fubiak Ung gjort det enkelt for unge å delta og komme inn i byrommet, samtidig som de har gjort det for voksne også. Den ansatte opplever å ikke ha ordentlig kontroll hele tiden. Løsningen som blir presentert for dette er å ha flere ansatte. Det vil gi de unge flere trygge voksne de kan lene seg på, samtidig som det blir lettere for de ansatte å føle at de har kontroll over arealene sine.

En annen ansatt forteller også om hvordan hen opplever situasjonen med å ha et åpent hus. Den ansatte starter med å fortelle om hvordan sosialkontrollen på Fubiak Ung er viktig. «En voksen kan gå opp hit for å gå på toalettet uten at man kan gjøre noe. Det er et åpent bibliotek selv om vi har fritidsklubb oppe. Det kan også gjøre at noen (unge) ikke kommer hit, fordi de ikke vet hvem som er nede». Ved å ha et bibliotek og ungdomsklubb i sammen oppstår det slike problemer. Unge kan vite at foreldre, onkler eller andre personer benytter seg av biblioteket, og den unge ønsker ikke å møte på dem. «De (unge) vil kanskje ha et sted hvor de kan slappe av og være skjernet, og det får de kanskje ikke, fordi det er åpent ved at man

(voksne, foreldre) kan gå opp og ned», fortsetter den ansatte. For denne ansatte er sosialkontrollen en utfordrende del ved jobben. Hen ønsker å kunne gjøre det lettere å hindre uønskede å komme opp på Fubiak Ung. Den ansatte poengterer at hen er positiv til Fubiak Ung, og ser frem til å jobbe videre fremover for å takle slike utfordringer.

Noen av de ansatte på Fubiak Ung er også vikarer, og dette kommer med sine egne problemer og utfordringer. En ansatt påpeker at vikarer sjeldent blir værende i lengre perioder. Det er en temporær stilling før de går videre til noe annet. Normalt er dette helt greit, men når man jobber med unge som kan ha begrenset tilgang til trygge voksne kan det føles som et stort tap for de unge. Gjennom arbeidet på Fubiak Ung får de ansatte relasjoner til de forskjellige unge. Når en ung person plutselig mister en trygg voksen, kan det være en vanskelig overgang til å lene seg på en annen. Ifølge en ansatt føler noen seg forlatt når dette skjer. «(...) resten (av de ansatte) er vikarer. Så det (Fubiak Ung) blir en sånn stopp plass. Det synes jeg er kjipt om man jobber med mennesker, fordi kids får relasjoner til forskjellige, og når de får gode relasjoner til vikarer som bare plutselig blir borte, føler deg seg forlatt av en trygg voksen».

Ved å ha flere ansatte kan det også bidra til å støtte de eksisterende tilbudene på Fubiak Ung. Et av de mest populære tilbudene er studio. I studio får unge en mulighet til å uttrykke seg og lage noe kreativt i et ordentlig musikkstudio, med erfarne musikere. Å få et slikt tilbud gratis er unikt, og mange unge benytter seg av muligheten. Under intervjuene mine med de unge, kom det frem at det Studio var en viktig del av Fubiak Ung for dem. Studio er ikke en aktivitet som alltid er åpen. Det er satt av tid til studio to ganger i uken, og de unge må melde seg på også vente på sin tur. Selv om en ansatt forteller at det er klare tider satt av til studio, viser Fubiak Ung her at de har fleksibilitet i reglene sine. «(Studio er) to ganger i uken fast, og resten av uka hvis jeg har nok folk. Sånn som nå, hadde noen kommet så kunne jeg ha gått (til studio)». Studierommet har bare kapasitet til å spille inn en sang om gangen. Dette gjør at det hender at det er lange ventetider. Ventetidene oppstår også når Fubiak Ung har få personer på jobb. Under ett intervju forteller en ansatt at hen skulle ha arbeidet med studio den dagen, men ikke hadde muligheten siden det var få på jobb. «Når vi er få (ansatte) er vi plutselig 2 eller 3 (ansatte) som må være på alt». Hvis de tilgjengelige ansatte går for å jobbe med studio,



er det ingen igjen som overvåker de andre arenaene på Fubiak Ung. Når det er få ansatte tilgjengelige blir Fubiak Ung bare en møteplass, uten at det er noen aktiviteter.

Den ansatte fortsetter med å fortelle at mye av styrken i Fubiak Ung er ved å ha mange ansatte på jobb. «Når det har vært flere vikarer har vi for eksempel hatt lærerstudenter til å gjøre lekser, vi har hatt meg i studio med musikk og sånn. Da når man så mange flere». Hadde Fubiak Ung hatt et større budsjett til ansatte ville det hjelpe mange aspekter på Fubiak Ung. Det ville vært lettere for de ansatte å opprettholde aldersbegrensningen på Fubiak Ung, samtidig som de kan opprettholde de faste tidene til tilbudene. Det vil også være flere ansatte tilgjengelige for de unge. For de unges del vil flere ansatte gjøre at de kan oppleve flere trygge voksne i hverdagen. De kan få nye relasjoner eller finne en voksen de verdsetter ekstra. Som den ansatte sa, «da når man så mange flere».

De ansatte som hjelper de unge med musikk, ønsker å gi dem best mulig tilbakemelding. Dette kan være hjelp med teksten, hjelp med innspillingen eller annet. På grunn av ventetiden på studio er dette likevel ikke alltid mulig å følge opp på alt. Den ansatte har ikke muligheten til å hjelpe en person i en time for å få en tekst til å stemme hvis det er mange andre i kø. Ved å ha flere ansatte som også er erfarne innenfor musikk vil det hjelpe på belastningen. Ikke bare vil det gjøre det lettere for de ansatte å jobbe seg igjennom ventelisten, men også bidra til at hver deltaker får mer individuell oppfølging på det de trenger hjelp med. Studio krever også at en ansatt er i studiorommet og hjelper de unge med utstyret der. Hvis en ansatt ikke kan stille på jobb, kan det føre til at studiotiden ikke kan gjennomføres. Det kan være skuffende og frustrerende for de unge å vente i kø eller møte opp på avtalt tid, forså å høre at det ikke er studio den dagen. Tilliten til Fubiak Ung og tilbudene deres kan også bli svekket ved at de ansatte ikke har mulighet til å opprettholde tidene de har lovet. Ved å ha flere ansatte vil det minske sjansen for at dette skjer.

Ved å arbeide på Fubiak Ung møter de ansatte også på andre utfordringer. De ansatte på Fubiak Ung blir trygge voksne for de unge. Hver dag er de ansatte tilgjengelige for dem. En

ansatt forteller om hvordan de også kommer i en unik situasjon på bakgrunn av forskjellige unges livssituasjoner. Noen unge opplever ikke at de alltid kan dra hjem, mens andre kan oppleve at de ikke har noen trygge voksne i livet sitt. For unge som opplever slikt, kan de ansatte på Fubiak Ung bli mer enn bare en vanlig bibliotekansatt. De blir personer den unge våger å stole på. Det er positivt at unge har en voksen de kan stole på i livene sine. Dette er likevel utfordrende for de ansatte. En ansatt fortalte at «Det (jobben) er slitsom fordi man tar med seg jobben hjem. Det er en jobb man egentlig aldri blir ferdig med. Når du er ferdig, er du ikke ferdig». Den samme ansatte fortalte også at opplevelsene og samtalene fra jobbdagen ligger i hodet etter jobb også. «Det er vel kanskje det mest slitsomme med den her jobben, at den ligger evig i hodet».

Flere ansatte forteller at unge prøver å få kontakt med dem utenom arbeidstiden, og at de gladelig stiller opp for de unge. «(Jeg får) Telefoner, det er veldig vanskelig å avvise barn og ungdom hvis de prøver å få tak i deg», forteller en ansatt. En annen forteller at «selv om det ikke er en del av jobbeskrivelsen, må du være tilgjengelig 24 timer i døgnet. Du kommer til å få en telefon klokken 2 om natten, av en person som gråter og ikke vet (hva de skal gjøre), eller en melding på Instagram som spør om du er våken. Kanskje de ikke forteller deg hva de egentlig vil, men de trenger bare noen som er tilgjengelige». Denne ansatte forteller også at hen trives på jobben. Det er en god arbeidsplass som hen får mye igjen for. Hen trives med å se de unge og være tilgjengelig for dem. Belastningen ved å alltid være tilgjengelig for de unge kan likevel bli tung. Det er ikke beskrevet i jobbbannonsen at unge kan prøve å få kontakt på alle døgnets tider. Dette kan føre til at enkelte slutter å jobbe på Fubiak Ung, og de unge mister en trygg voksen. Ingen av de ansatte jeg pratet med ga uttrykk for at jobben ble for mye for dem. En beskrev hvordan det å hjelpe unge og å alltid være tilgjengelig for dem var en positiv side. «Du får på en måte noen positive utbytte av det hvis det går bra. Det er nesten ett dop man jakter. Følelsen av at dine ord eller din tilstedeværelse har hjulpet».

#### **4.9.2 Oppmøte på Fubiak Ung**

Tiden jeg brukte på Fubiak Ung under mitt feltarbeid kan oppsummeres med ett ord, aktivitet. Under alle intervjuene mine og tiden jeg brukte på Fubiak Ung var det konstant unge rundt

meg som holdt på med sitt. Hver dag var det noen som spilte gamle brettspill som ludo eller Uno ved langbordene. Gamingrommet var alltid i bruk, og andre satt rundt og hørte på musikk eller pratet med vennene sine. Dette er aktiviteter som i en begrenset grad kan gjøres andre steder. Man må ikke dra på Fubiak Ung for å slappe av med vennene sine. Likevel er det så mange som velger å dra til Fubiak Ung hver dag for å gjøre det. Fubiak Ung har samlet ungdommen på Furuset på en unik måte. Alle vet hva biblioteket gjør, hvordan de opererer og hva de tilbyr. Fubiak Ung har fått en sterk posisjon på Furuset, og jeg ønsket å forstå hvordan de kom i den posisjonen, og hvordan de informerer unge om Fubiak Ung og deres tilbud. Det er viktig for Fubiak Ung å sikre at de har en aktiv brukergruppe. For kommunen og de ansatte er det lite verdi å bruke penger og innsatts på et bibliotek som ikke blir brukt. Ved å vise at Fubiak Ung er viktig for området og har en stor brukergruppe til kommunen kan det også øke fremtidige muligheter for mer støtte til biblioteket. Hvis Fubiak Ung blir aktivt brukt bidrar det også til å sikre at unge deltar i trygge arenaer, og bruker tiden sin på en positiv måte for området. Å sikre oppmøte har mange viktige funksjoner for Fubiak og er en prioritet å opprettholde.

De ansatte jobber aktivt med å spre informasjon og invitere ungdom til Fubiak Ung. Det er en viktig del av deres arbeid, og har vært det siden Fubiak Ung åpnet i 2016. Under åpningen var Fubiak Ungs ansatte tidlig ute med å vise de unge i praksis at rommet var for dem. Unge og foreldre ble invitert til Fubiak ung for å se hvilket tilbud som fantes. Etter en rask titt ble foreldre informert om at de måtte gå ned i første etasje, siden andre etasje er bare for de unge. Dette er en grunnverdi som de ansatte har jobbet med helt siden starten.

«Det var jo den røde tråden for oss å ha et trygt sted for barn, det skal ikke være mulig for noen voksen å oppholde seg. (...) Når det er foreldre her oppe og de vil ta en titt er det fint. Bra hvis de vil se hva barna driver med, men så må de ned i første etasje. Det er også vår jobb hele tiden å finne den balansen. At det ikke blir en type sosial kontroll som er negativ», forteller en ansatt under et intervju. Ved å vektlegge dette fra starten sender det et budskap til de unge. Dette er deres arena som foreldrene deres ikke har noen kontroll i. Fubiak Ung kan bli et fristed fra omverdenen og en rolig arena for unge. I tillegg legger denne grunnverdien en vei fremover for en annen viktig rekruteringsmåte for Fubiak Ung, ryktet deres.

Under et intervju med en ansatt blir ryktet til Fubiak Ung nevnt som en av hovedmåtene for å informere om Fubiak Ung. «Den ene strategien (for å nå ungdom) er å gå på rykter, det at vi har et godt rykte bland de unge» sa den ansatte. Når den ansatte ble spurt om hvilket rykte hen tror Fubiak Ung har blant de unge svarte hen slik: «Jeg vil si at det er bra, Jeg vil si at de som er her fra har en tilknytning til Fubiak Ung og har en sterk kjærlyghet, tilknytning og tilhørighet til dette bygget». Dette er et godt rykte, og viser at Fubiak Ung er et sted som er verdt å benytte seg av. Å ha et rykte som sier at unge får en sterk tilknytning og kjærlyghet til et offentlig byrom gjør at Fubiak blir appellerende til nye besøkende. Ryktet den ansatte mener Fubiak Ung har fremhever gode kvaliteter. Under intervjuer med ungdom blir også dette ryktet bekreftet. Når unge ble spurt om ryktet til Fubiak Ung er dette noen av svarende jeg fikk: «beste klubben i hele verden», «Fubiak Ung har et veldig positivt rykte. Når du tenker på Fubiak Ung, tenker du ikke på noe negativt. Vi har respekt for de ansatte som jobber her, selvfølgelig blir det litt tull, men når de snakker alvor har vi såpass respekt at vi er seriøse og hører på dem. Viser en bra side. De gjør veldig mye for oss», «Et bra rykte. Det er bare positive ting».

I tillegg spurte jeg de unge om de hadde kjennskap til andre personer som ikke aktivt benyttet seg av Fubiak Ung. Alle informantene svarte at deres bekjente benyttet seg av Fubiak Ung, og at de ikke kjente til noen som ikke hadde benyttet seg av byrommet. Enkelte nevnte at deres bruk av Fubiak Ung gikk i bølger. Noen ganger hadde de ikke tid eller anledning til å komme innom. Det ble travelt med jobb eller skole for noen. De unge som dette dreide seg om poengterte også at de alltid kom tilbake. Disse informantene fant jeg på Fubiak Ung, og de benytter seg naturligvis av tilbudet. Gjennom intervjuene jeg gjorde var det ingen unge som hadde sterke negative meninger om Fubiak Ung. Fubiak Ung står sterkt på Furuset, og det som blir fortalt av de unge er positivt.

En annen måte Fubiak Ung prøver å nå ut til unge på er gjennom aktiv reklame og formidling av hva Fubiak Ung tilbyr. En ansatt forteller om hvordan de er aktivt på skolebesøk hvor de

forteller om Fubiak Ung og hva de kan gjøre for unge på Furuset. Gjennom disse informasjonsmøtene får de unge også skriftlig informasjon som forteller dem mer om Fubiak Ung. En slik strategi gjør at alle skolene Fubiak Ungs ansatte besøker får høre om Fubiak Ung, og ryktet deres blir spredd videre. I tillegg får de unge muligheten til å møte de ansatte, stille spørsmål og få en formening om byrommet. De ansatte kan dermed tidlig gi de unge en tilknytning og sette et personlig preg på Fubiak Ung. Hvis du vet hva og hvem du møter på Fubiak Ung, kan det være lettere for noen å delta. En ansatt forteller også om hvordan både ryktet til Fubiak Ung og deres aktive reklame bidrar til å øke interesse og sikre deltakelse.

Fubiak Ung arrangerer turer og fester gjennom året. For å delta på noen av disse trenger de unge å få en underskrift fra en foresatt. Den ansatte forteller at hver gang de gir informasjon om et nytt skjema som trenger signering, kommer mange unge og spør etter skjemaene. En ansatt fortalte at noen unge har begynt å lære seg når slike informasjonsskriv blir delt ut. Unge spør om skjemaene før de ansatte har ferdigstilt dem. Siden turene er populære og attraktive å delta på, blir de pratet om både mellom foresatte og de unge. Ryktet til turene og ønsket om å være med, eller passe på at ens kamerater er med, bidrar til interessen for Fubiak Ung. Under en tur eller en sosial samling med Fubiak Ung får deltakerne også muligheter til å oppleve og delta i mye sosialt samvær. Turnene kan skape nye eller bedre relasjoner mellom deltakerne.

En annen måte Fubiak Ung arbeider for å skape interesse blant unge er ved bruk av sosiale medier. Fubiak Ung har en egen nettside, Facebookside og Instagramprofil. De ansatte legger jevnlig ut informasjon om turer, aktiviteter og program for nær fremtid. I tillegg blir det lagt ut videoer som presenterer Fubiak Ung, og hvordan noen av aktivitetene foregår. Nylig er det lagt ut videoer fra noen av jentemøtene i forbindelse med Sisterhood. De ansatte prøver å følge med trendene til de unge ved å aktivt bruke sosiale medier. Det gir dem en mulighet til å nå unge eller foresatte som også bor utenfor Furuset, men som fremdeles kan ønske å delta på Fubiak Ung. Å legge ut slike innlegg og videoer viser også hvem som bruker, og hva som blir gjort på Fubiak Ung. Dette kan gjøre at unge ser at Fubiak Ung ikke operer som et vanlig bibliotek, og bli mer interessert i å delta.

Betydningen Fubiak Ung har for mange er også en av grunnene til at unge fast bruker tilbudene. En ting er å sikre at unge møter opp på Fubiak Ung og prøver noen aktiviteter, men å sikre fast og konsistent oppmøte er viktig. En ansatt mener at noe av grunnlaget til det faste oppmøte er hvor viktig Fubiak Ung er for Furuset. «Furuset er et fattig område, sånn økonomisk for folk. De fleste (unge) har jo 3, 4, 5 søsken og det er ikke alle som orker å være hjemme hele tiden når man må dele rom med 2-3 stykker. Har du et hus som Fubiak rett ved blokken din, så er alternativene å henge ute, henge på Fubiak eller å henge hjemme. Da blir det en fin avkobling (å dra på Fubiak)». For mange kan dermed Fubiak Ung bli et sted for avslapning og frihet fra hverdagens stress. Det er ingen foreldre eller lærere som maser. Det er ingen forventinger til å gjøre noe mens du er på Fubiak Ung. Unge jeg intervjuet formidlet også dette aspektet ved Fubiak Ung. «Fubiak er et sted for å samle seg. Hvis (jeg) ikke hadde hatt et sted (som Fubiak) å være, hvor skulle jeg vært? Ute? Man vil jo av og til gå ut og ikke alltid være hjemme. Så da hadde jeg vært ute og gått rundt på gata og kanskje funnet på mer tull». For denne ungdommen er Fubiak Ung et sted som tilbyr et sted å være, men samtidig beskytter hen fra de negative miljøene som eksisterer på Furuset.

Det sosiale aspektet kommer også frem under intervjuer med de unge. Så lenge reglene for oppførsel blir fulgt kan en gjøre omtrent hva man vil. Nettverkene de bygger er både viktig for dem, og for hvorfor de kommer til Fubiak Ung. En ung sa at det beste med Fubiak Ung var å være sosial. En annen fortalte at det beste på Fubiak Ung var å prate med de ansatte og være sosial med dem. Det er viktig å ha en arena som muliggjør at skoleelever fra ulike skoler eller trinn kan samles og dele en felles sosial arena. Det er ikke mulig at alle elever trives med sin klasse, og det kan være vanskelig å koordinere sosialt samhold med elever på andre trinn eller skoler. Ved at Fubiak Ung er så populært som det er i nærområdet er det et sikkert sted å etablere et sosialt nettverk. Gjennom det varierte oppmøte møter unge også på andre de ikke har blitt kjent med enda. Fubiak er ikke bare en møteplass som bidrar til sosiale interaksjoner mellom unge, men også mellom ansatte og trygge voksne.

Så langt har mye av analysen beskrevet forholdet mellom unge og ansatte. Det er viktig for Fubiak Ung å sikre at forholdet mellom unge og andre unge også er bra. Oppstår det mange

individuelle sosiale grupper som ikke samhandler med andre sosiale grupper kan det ha flere negative konsekvenser. Det kan føre til at unge ikke ønsker å dra på Fubiak Ung om deres vennegruppe ikke er der, eller at nye personer ikke klarer å komme inn i det sosiale samværet. En utfordringer som har dukket opp i nyere tid for ansatte er hvordan unge bruker sosiale medier til å kommunisere med hverandre. Sosiale medier har endret hvordan konflikter utspiller seg mellom de unge, og det har ført til et behov fra de ansatte til å tilpasse seg til utviklingen. I et intervju med en ansatt ble jeg fortalt at det noen ganger oppstår konflikter mellom de unge på Fubiak Ung. Noen ganger blir det krangler eller uenigheter, men det blir ryddet opp i. Konfliktene som eksisterte før var alltid synlige eller mulige å høre. «Før så kunne man se konflikter med en gang. Nå kan en konflikt vare i en evigheter før vi vet om det, fordi det er på sosiale medier» forteller en ansatt. Utfordringer her er at de ansatte ikke får vite om konflikter mellom de unge på samme måte som før. «Nå er vi avhengige av at en person tar kontakt med en ansatt og informerer om at det foregår en konflikt. Folk kan bare sitte rundt deg og krangle med folk mens de smiler og så vet ikke vi noe mer før de åpner seg».

Utviklingen med sosiale medier har gitt de ansatte mindre kontroll over hva som foregår mellom de unge på Fubiak Ung. Det er vanskelig for de ansatte å få et klart bilde av hva som foregår på de unges forskjellige sosiale medier, og det kan ha negative konsekvenser. Tidligere kunne de ansatte raskt være på banen, og det var tydelig når det var friksjon mellom unge på Fubiak Ung. Den ansatte fortalte at hen kunne spille kortspill med unge, og de unge kunne krangle med hverandre via sosiale mediers. Nå er de ansatte på bakfoten og må motarbeide effekten sosiale medier har hatt. Å ha skjulte konflikter som pågår i lengre tid kan bidra til å endre den åpne og trygge sosiale arenaen som Fubiak Ung er i dag. Under intervjuene mine med de unge kom ikke dette aspektet frem. Jeg spurte ikke om de hadde opplevd sosiale utfordringer på Fubiak Ung, men når jeg spurte om det sosiale på Fubiak Ung var det bare positive tilbakemeldinger. De unge er fornøyd med den sosiale arenaen. Det er en viktig del av mange for å møte venner på andre skoler eller delta i en gratis etter skolen aktivitet. Fubiak Ung er også et bra tilbud som gir de unge flere alternativer å oppholde seg. Når ansatte ble spurt om Fubiak som en sosial arena svarte de også at det var en av de viktigste verdiene med Fubiak.

## 5 Oppsummering og avslutning

I løpet av denne oppgaven har jeg utforsket Fubiak Ung som inkluderende byrom. Jeg har presentert det offentlige byrommet og analysert hvilken rolle det spiller for nærmiljøet.

Gjennom denne teksten har jeg vist hvordan elastiske byrom er nødvendige, og hvordan de kan tilby ungdom spesielle arenaer som de ikke finner andre steder. Ved å bruke Fubiak Ung som et case study har jeg gjennomført et feltarbeid og en kvalitativ undersøkelse for å utforske hvordan Fubiak Ung fungerer, og hva det tilbyr Furuset. Problemstillingen min for oppgaven har vært som følgende:

Hvordan kan biblioteket fungere som et trygt og inkluderende byrom for unge?

For å operasjonalisere denne problemstillingen har jeg benyttet meg av følgende forskningsspørsmål

- 1) Hvordan arbeider de ansatte på Fubiak Ung for å nå ut til de unge i bydelene?
- 2) Hvordan bruker og opplever de unge Fubiak
- 3) Hvordan balanseres behovet for trygghet og muligheter for det uforutsette på Fubiak

I denne delen av oppgaven vil jeg trekke frem hovedfunnene og trekke frem konklusjoner basert på analysearbeidet mitt.

I analysekapittelet har jeg vist hvilken rolle offentlige byrom kan ha for unge. Ved å gjennomføre feltarbeid på Fubiak Ung har jeg fått muligheten til å prate med både unge og ansatte på biblioteket. Feltarbeidet ble gjennomført for å belyse hvilken rolle biblioteket har på Furuset og hvilke utfordringer biblioteket møter. Jeg ønsket også å finne ut hvordan Fubiak håndterer disse utfordringene. Furuset er et område i Oslo med sosiale utfordringer som påvirker unge i området. Samtalene med unge har gitt meg en unik innsikt i offentlige byroms rolle i lokalsamfunnet. Gjennom analysen har jeg trukket frem hvordan de ansatte arbeider på Fubiak Ung for å skape interesse blant de unge og være en relevant arena for dem i deres hverdag. De ansatte jeg har pratet med har vært fulltidsansatte. Under intervjuene trakk de ansatte frem at kommunikasjon og respekt for de unge var en viktig del av arbeidet deres, og at det var avgjørende for å sikre oppmøte fra og skape en god arena for de unge. De varierte tilbudene på Fubiak Ung ble også trukket frem av de ansatte om en viktig del av hvorfor det er populært og treffer de unges ønsker og behov for en trygg arena. Intervjuene med de unge



belyste hvilken rolle byrommet hadde for dem. Fubiak Ung er et sted for tillit og sosiale interaksjoner mellom unge. Det er et inkluderende sted som tar imot alle unge besøkende.

## 5.1 Oppsummering

Ved å kommunisere godt med de unge får de ansatte mulighet til å forstå hvilke behov de har, og kan jobbe for å løse dem. Ved å sikre at Fubiak Ung har gode og oppdatert tilbud for de unge sørger de for at byrommet er relevant for målgruppen. Når Fubiak Ung utvikler nye tilbud etter ønske fra de unge viser det respekt, og anerkjenner de unge som medskapere av stedet. De ansatte vektlegger også at de alltid ønsker å nå ut til flere personer. Noen av måtene de ansatte inviterer unge til å ta del i Fubiak Ung er gjennom aktiv reklame, ryktet sitt og sosiale medier. De ansatte besøker skoler i området og forteller om Fubiak Ung. Unge får dermed høre om turer de kan delta på, eller aktiviteter de kan prøve. Aktiv reklame presenter ikke bare biblioteket i seg selv til de unge, men også de ansatte. Unge ser hvem de kan møte på Fubiak Ung, og å ha et kjent ansikt kan oppfordre til deltakelse og skape trygghet. Oppmøte på Fubiak Ung er også et resultat av de ansattes betydning for de unge. Ansatte blir trygge voksne som de kan lene seg på og tidvis oppsøker. Dette har ført til at ansatte prøver å alltid være tilgjengelige for unge, også utenfor avtalt arbeidstid.

De unge jeg intervjuet forteller at de møter opp på Fubiak Ung fordi det er et godt, gratis tilbud på Furuset. Det gir dem et sted å være. Flere av de unge jeg intervjuet trakk frem viktigheten og behovet av et sted hvor de kunne oppholde seg. Enkelte nevnte også Fubiak Ung som et alternativ til å oppholde seg ute på gaten, og at de unngikk trøbbel ved å være på Fubiak Ung. Tilbudene som eksisterer på Fubiak Ung motiverer mange av de unge til å komme. Det sosiale samværet er også en annen viktig side av Fubiak. På Fubiak Ung møter man både nye og gamle kjente. Gjennom tilbudene får de unge fått muligheter til å ta del i gratis aktiviteter, og lære nye ferdigheter. Tilbud som Brotherhood og Sisterhood har hatt en stor betydning for mange unge. Det er et tilbud som prøver å gi de unge en trygg arena for å dele tanker, følelser eller prate om temaer som de ellers ikke kan prate om med voksne. Dette tilbudet har blitt viktig for mange av informantene mine.

For å sikre en trygg arena for de unge har en stor prioritet for de ansatte vært sosial kontroll over hvem som har tilgang til Fubiak Ung. De følger opp voksne personer som kommer for å ta en titt eller lignende, og ber de forlate etasjen om de ikke har en god grunn til å oppholde seg der. I tillegg følger de ansatte opp unge som kan negativt påvirke en dag på Fubiak Ung. Dette kan skje gjennom unge som er beruset og prøver å ta del i aktiviteter, eller oppholde seg i byrommet. Når dette skjer prøver de ansatte å hjelpe den personen, samtidig som de gjør det klart at Fubiak Ung er ikke et sted man kan være beruset på. Samtidig står unge generelt fritt til å gjøre hva de vil på Fubiak Ung. Det er få begrensinger for de unge, og det gjør at de kan oppleve mye forskjellig på hvert besøk. De ansatte er klar over denne balansen og prøver å opprettholde den ved å la unge stå fritt til hva de vil gjøre på Fubiak. Ansatte følger likevel godt med på de unge og vektlegger at de er tilgjengelige for de unge om det oppstår problemer.

Ansatte oppmuntrer unge til å ta kontakt med dem. For de ansatte bidrar det til å bygge tillitt hos de unge som er viktige for å skape en trygg arena. Hvis de unge er trygge på å alltid gå til en voksen bidrar det til å gjøre at konflikter blir raskt løst. Ved å jobbe tett med andre klubber og arenaer for ungdommen i området på Furuset gjør de ansatte også forebyggende arbeid for konflikter. Andre klubber sier ifra til ansatte på Fubiak Ung om det har oppstått friksjon mellom unge. Det gjør at de ansatte kan prate med dem hvis de drar til Fubiak Ung. Å hindre konflikter bidrar til å opprettholde tryggheten for alle unge. Under intervjuene med de unge utrykte samtlige at de opplevde Fubiak Ung som en trygg arena. De unge trakk frem hvordan de ansatte alltid ønsker å stille opp for dem, og hjelper dem med råd eller lignende når de trenger det.

## **5.2 Avslutning**

Jeg har prøvd å avdekke hvordan biblioteket kan fungere som et trygt og inkluderende byrom for unge. Alle biblioteker er utformet forskjellig, og ingen nærmiljøer er like. Utforming og en forståelse av brukergruppen er viktig for å sikre trygghet og inkludering. Ved å

tilrettelegge utforming av aktiviteter etter behovene til gruppen bygger det tillitt til det offentlige rommet, og det blir enklere å ta del i. Utforming og hvor imøtekommende et byrom er, er også viktig for å sikre inkludering. Ved å skape en arena som alltid er åpen for nye deltakere, og møter alle mennesker åpent og med respekt, åpner det rommet for at flere mennesker kan delta. Det er enklere å ta del i, og å skape et nettverk der. En av måtene dette kan gjøres er ved å ha tilbud som er attraktive for nærbefolkningen. Ved å trekke inn nye personer gjennom varierte aktiviteter bygger det opp mot samhandling og nye interaksjoner. Det å bygge opp en tilknytning til det offentlige rommet i nærbefolkningen bidrar til å etablere en fast brukergruppe.

### **5.3 Positiv uvisshet på Fubiak Ung**

Tilbudene på Fubiak Ung er viktige for å sikre aktivt og jevnlig bruk av biblioteket. Et viktig trekk er at alle tilbudene gir de unge en fri arena å ta del i. Å ha ansatte som tillater unge å være seg selv på Fubiak Ung og er støttende for eventuelle produkter som er produsert bidrar til å skape økt interesse og glede. Aktivitetene som blir tilbud på Fubiak Ung er også utformet for at man skal enkelt kan ta del. Det er en lav terskel for å delta, og sannsynlig at unge vil oppleve et positivt utbytte av å delta. I tillegg er det et variert tilbud av aktiviteter. Variasjonen bidrar til å opprettholde en følelse av positiv uvisshet (Bjerkeset 2019). Ved å ikke vite hva eller hvem man møter, er det morsommere å dra til Fubiak Ung og oppleve hva som foregår den dagen. Måten tilbudene blir brukt spiller også en sentral rolle for bibliotekets rolle. Gjennom tilbudene Fubiak Ung velger å arrangere, viser det elastisiteten i byrommet. Ved å tilrettelegge for tilfeldige møter, fungerer Fubiak også som et elastisk byrom. Elastisiteten gir også unge frihet til å skape nye opplevelser på Fubiak Ung. Å gjøre dette med støttende ansatte rundt bidrar til å skape en trygghetsfølelse.

For Fubiak Ung er den største faktoren som bygger opp en følelse av trygghet for unge forholdet de har med de ansatte. Gjennom intervjuene mine med unge har de konstant trukket frem de ansatte og hvilken rolle de spiller på Fubiak Ung. De som jobber på Fubiak Ung er ikke bare noen som låser opp dører og lar ungdommen holde på for seg selv. De ansatte er med de unge. De hører på dem, løfter de opp og støtter dem uansett hva som skjer rundt dem.

I tillegg er det de ansatte som opprettholder den trygge arenaen på Fubiak Ung. Voksne får ikke delta fordi de ansatte forbyr det. Konflikter som oppstår, blir løst fordi de ansatte ønsker det. Det er fremdeles viktig å påpeke hvilken rolle de ansatte på Fubiak Ung har fått. De jobber ikke som vanlige bibliotekarer som låner ut bøker. De er personer som frivillig velger å alltid være tilgjengelige for de unge, og prater med dem som likeverdige.

Helt til slutt vil jeg avslutte med hvordan kunnskapen jeg har fått fra å studere Fubiak Ung kan brukes til å forstå inkluderende byrom. Fra mine funn mener jeg at en av de viktigste aspektene for å skape inkludering er å sikre et elastisk byrom. Et elastisk byrom bidrar til å øke sjansen for tilfeldige sosiale interaksjoner ved å være løst utformet. Fubiak Ung viser også at det kan være viktig å ha stramme kvaliteter ved et byrom for både å skape inkludering, men også tillit og personlig vekst blant deltakerne. Noen av tilbudene på Fubiak Ung foregår i en strammere arena, men oppfordrer fremdeles samspill mellom deltakerne. Denne utformingen har negative kvaliteter som kan oppstå. Blant annet at det kan oppstå uforutsette situasjoner mellom personer i en tilfeldig sosial interaksjon. Dette kan påvirke inkludering og sosialiseringen på Fubiak, men det er et biprodukt av et løst strukturert byrom. Muligheten til å gå inn i en samtale eller en situasjon og være en del av personene rundt deg kan bidra til å skape en følelse av samhørighet. De animerte rommene som oppstår på Fubiak Ung viser hvordan hendelser eller endringer i et rom kan bidra til å skape nye opplevelser for deltakerne som deltar (Amin, 2015). Animerte rom som jeg opplevde på Fubiak Ung bygde både tillit til rommet, og menneskene rundt for deltakerne.

Jeg vil også trekke frem verdien av stedssensitive intervjuer. Å gjøre datainnsamlingen min på Fubiak Ung ga meg mer informasjon enn jeg hadde fått ved å foreta intervjuene mine over telefon. Informantene mine ble intervjuet i en arena de var komfortable i. Det resulterte i at de begynte å dele informasjon ved å peke på forskjellige steder og fortelle historier om hva som hadde skjedd ved det stedet. Jeg ble trukket inn i byrommet gjennom samtalene. Det førte til at jeg fikk en større opplevelse av stedet. Ved å intervju informantene i deres byrom ble de villige til å dele mer informasjon. Ved å se andre offentlige byrom gjennom teoriene jeg har benyttet meg her vil det være mulig å se hvordan de fungerer som arenaer for inkludering.

Fubiak Ung er en del av et moderne utviklet bibliotek. Fokuset er ikke utleie av bøker eller leseplasser. Biblioteket er blitt bygd for å svare på utfordringene på Furuset. For Furuset var det viktigere å sikre at unge har en trygg offentlig arena å benytte seg av, istedenfor å sikre at de hadde god tilgang til bøker, og en stille arena å lese i. Ved å skape byrom som er løst utformet og prøver å skape tilfeldige sosiale interaksjoner vil det bidra til inkludering og sosiale interaksjoner. Det er viktig at deltakerne har mulighet til å bevege seg rundt i rommet og ha meningsfulle interaksjoner med andre mennesker. Fubiak Ung viser at offentlige byrom som er løst utformet kan være gode, trygge arenaer for inkludering og samhandling. Å satse på offentlige arenaer som biblioteker er viktig for å sikre trygghet i enkelte miljøer. På Furuset har Fubiak blitt et sted alle unge kjenner til, og mange benytter som alternativer til å være ute på gaten. Offentlige byrom kan ha stor positiv effekt hvis de blir utformet for å møte utfordringene i lokalmiljøet. Balansen mellom trygghet og det uforutsette på Fubiak Ung sikrer at unge har et spennende byrom å benytte seg av, samtidig som de ansatte sikrer at det er trygt.

## 6 Bibliografi

- Amin, A. (2015, Mai 1). *Animated Spaces*. *Duke University press*, ss. 239-258.
- Bergsli, H., Sandkjær Hanssen, G., & Sirowy, B. (2019). Byens offentlige rom som demokratiske arenaer. I I. M. Henriksen, & A. (. Tjora, *Bysamfunn* (ss. 29-40). Oslo: Universitetsforlaget.
- Bjerkset, S. (2019). Bedre enn sitt rykte? Hverdagsbyrom som møteplass. I I. M. Henriksen, & A. (. Tjora, *Bysamfunn* (ss. 55-69). Oslo: Universitetsforlaget.
- Buvik, K., Skatvedt, A., & Baklien, B. (2020, August 24). Feltsamtaler som datakilde i kvalitativ samfunnsforskning. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, ss. 222-240.
- DW. (2005, Mai 13). *Play Time at the Holocaust Memorial*. Hentet fra DW.com: <https://www.dw.com/en/play-time-at-the-holocaust-memorial/a-1582335>
- Einarsen Enne, K. (2014). *Biblioteket som møteplass i Flandern*. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus,.
- Ekne Ruud, M., Andersen, B., Berge, S., Dalseide, A. M., Staven, H. D.-E., & Skogheim, R. (2019). *Spenninger og harmoni - Sosiokulturell stedsanalyse for Furuset*. Oslo: Oslo Metropolitan University.
- Fagerlid, C. (2016, Juni 21). Skjermet sammen - sameksistens på folkebiblioteket. *Norsk antropologisk tidsskrift, Volum 27, Issue 2*, ss. 108-120.
- Franck, K. A., & Stevens, Q. (2007). *Loose Space. Possibility and Diversity in Urban life*. Oxon: Routledge.
- Førde, A. (2021). Magi når elastikken tøyes. I J. Pløger, A. Førde, & A.-L. Sand, *Improvisasjon* (ss. 85-105). Oslo: Spartacus Forlag AS/Scandinavian Academic Press.
- Greni, S. (2016, November 14). *Futurebuild.no*. Hentet fra Furuset bibliotek og aktivitetshus: <https://www.futurebuilt.no/content/download/7383/file/Stine%20Greni.pdf> Lastet ned 14. Januar 2024
- Liabø, R. B., Aure, m., & Førde, A. (2022). Hær e Æ - Dramaturgi for demokrati. I M. Aure, A. Førde, T. Magnussen, & T. (. Nyseth, *Retten til byen* (s. 312). Scandinavian Academic Press.
- Lovdata. (2021, September 9). *Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)*. Hentet fra Lovdata.no: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108>
- Madanipour, A. (1999, Desember Ukjent). Why are the design and development of public spaces significant for cities? . *Environment and Planning B: Planning and Design*, ss. Volum 26. 879-891.
- Magnussen, T. (2022). Å låne ein bodøværing. I M. Aure, A. Førde, T. Magnussen, & T. (. Nyseth, *Retten til byen* (ss. 59-81). Oslo: Spartacus Forlag.
- Nilsen, S. H. (2014). *Furuset: før og nå - En studie av oppvekstfortellinger og fremtidssyn blant unge etnisk norske i et flerkulturelt boområde*. Oslo: Universitetet i Oslo.
- Oslo kommune. (2024, Lest 14.01.2024). *Levekårsindikatorer*. Hentet fra Oslo kommune: <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/alna/levekaar>

- Sand, A.-L. (2019, Oktober 21). Stedssensitive interviews. *Tidsskrift for Professionsstudier*, ss. 84-93.
- SSB. (2024, Januar 14). *Befolkningens utdanningsnivå*. Hentet fra SSB:  
<https://www.ssb.no/statbank/table/09434/tableViewLayout1/>
- SSB. (2024, Januar 14). *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. Hentet fra SSB.no:  
<https://www.ssb.no/statbank/table/05752/tableViewLayout1/>
- Tanggaard, L., & Brinkmann, S. (2010). Intervjuet. I S. Brinkmann, & L. (. Tanggaard, *Kvalitative metoder* (ss. 17-44). Oslo: Gykdendal Akademisk.
- Viken, A. (2015). Fokusgruppesamtaler som metode i sted- og destinasjonsanalyser. I A. K. Førde, N. Gunnerud, & B. (. Dale, *Å finne sted* (ss. 205-221). Bergen: Fagbokforlaget.

## 7 Appendiks

### 7.1 Appendiks 1: Samtykkeerklæring

**Vil du delta i forskningsprosjektet**  
***Biblioteket som inkluderende byrom for unge -***  
***En studie av Fubiak Ung på Furuset***

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å analysere hvordan Fubiak på Furuset arbeider for å sikre unge i området en trygg og inkluderende arena i det offentlige rommet. I dette skrevet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

#### **Formål**

Jeg er masterstudent i samfunnsplanlegging og kulturforståelse ved UiT. I min masteroppgave ønsker jeg å få en større forståelse av hvordan offentlige rom kan påvirke unges liv og velstand. For å gjøre dette ønsker jeg å bruke biblioteket Fubiak som grunnlaget for min datainnsamling. Fubiak ligger i et område i Oslo som hatt utfordringer knyttet til sosial velstand og trygghet. Ved et større fokus på gratis tilbud til unge er forhåpningene at man vil benytte seg av en godt fungerende trygg arena oftere. Jeg ønsker å gå dypere inn på hvordan Fubiak er blitt så velfungerende. Ved å se på fordeler og ulemper vil jeg få en større forståelse av hvordan offentlige byrom kan forbedres til de unges fordel.

Problemstillingen og forskningsspørsmålene mine så langt er:

Hvordan arbeider Fubiak for å sikre en trygg arena for unge?



For å hjelpe meg til å svare på denne problemstillingen har jeg følgende forskningsspørsmål:  
Hvordan arbeider ansatte for å sikre interessante tilbud som gjør at unge kommer tilbake?  
Hvor viktig er det for Fubiak å skape en trygg arena for unge?

### **Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?**

UIT Norges arktiske universitet er ansvarlig for prosjektet.

### **Hvorfor får du spørsmål om å delta?**

Jeg ønsker at du deltar i prosjektet på bakgrunn av din erfaring ved Fubiak. Det er mulig at jeg kontakter deg etter anbefalelse fra annet personal ved Fubiak.

Hva innebærer det for deg å delta?

Deltakelse i mitt prosjekt vil innebære et intervju på omtrent 45 minutter. Intervjuene vil være semistrukturerte. Spørsmålene vil være sentrert rundt arbeidet Fubiak gjør for å skape en trygg arena for unge.

### **Det er frivillig å delta**

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

### **Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger**

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Det vil bare være masterstudent Ole Magnus Stokke som vil ha tilgang til intervjuopptakene.

### **Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?**

Prosjektet vil etter planen avsluttes juni 2024. Etter prosjektslutt vil datamaterialet med dine personopplysninger anonymiseres. Etter at intervjuet er gjennomført vil jeg transkribere

intervjuet. Under transkriberingen vil jeg anonymisere alle personopplysninger. Hvert intervju vil få et kodeord slik at jeg kan enkelt slette/endre svar hvis en informant ønsker dette. Kodeordene vil bare Ole Magnus Stokke ha tilgang til. Etter at intervjuene er transkribert og kodet vil lydfilen fra intervjuet bli slettet.

### **Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?**

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra UIT Norges arktiske universitet har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

### **Dine rettigheter**

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Master student ved UIT Norges arktiske universitet Ole Magnus Stokke. Epost: [Ost054@uit.no](mailto:Ost054@uit.no)  
tlf: 482 67 082
- Prosjektansvarlig og veileder Anniken Førde. Epost: [anniken.forde@uit.no](mailto:anniken.forde@uit.no). Tlf: 776 45 464
- Vårt personvernombud: Sølvi Brendeford Anderssen. Epost: [personvernombud@uit.no](mailto:personvernombud@uit.no). Tlf: 776 46 153

Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen som er gjort av personverntjenestene fra Sikt, kan du ta kontakt via:

- Epost: [personverntjenester@sikt.no](mailto:personverntjenester@sikt.no) eller telefon: 739 84 040.

Med vennlig hilsen

*Anniken Førde*  
(Forsker/veileder)

*Ole Magnus Stokke*  
(Student)

---

## **Samtykkeerklæring**

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Biblioteker, en trygg arena for unge?* og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til å delta i intervju.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

---

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

## 7.2 Appendiks 2: Intervjuguide ansatt, feltarbeid 1

### Å skape en trygg arena

Hvordan vil du beskrive Fubiak?

Hvem benytter seg av Fubiak?

Hva er grunnverdiene til Fubiak?

(Hva er grunnlaget til at disse verdiene er så viktige for Fubiak?)

Hvordan kommer disse verdiene frem i arbeidet du gjør?

Er det noen verdier du ønsker Fubiak burde arbeide mer med?

Hvordan tror du de unge ser på Fubiak?

Møter Fubiak forventningene til unge?

Hvis du måtte velge et element, hva er det beste med Fubiak?

Er Fubiak et samlingspunkt?

Er det en spesifikk unggruppe som benytter seg av Fubiak, eller er det mennesker fra hele nærområdet?

-Hvis det er få spesifikke grupper, ønsker Fubiak å engasjere andre grupper?

-Hvordan arbeider Fubiak for å skape engasjement for unge som ikke pleier å bruke Fubiak?

### Arbeidet til Fubiak

Hvorfor tror du Fubiak er så populært som det er?

Hvordan er Fubiak som sosial arena? (hvordan arbeider dere for å gjøre Fubiak til en trygg og inkluderende sosial arena)

Hvordan engasjerer Fubiak unge? (til oppmøte, deltakelse på hendelser eller lignende)

Hvordan har arbeidet til Fubiak utviklet seg over tid?

Hvordan avgjør Fubiak hvilke arrangementer som gjennomføres?

Hvordan får de unge bidra til hvilket aktiviteter som blir gjennomført?

Er det viktig for Fubiak at disse aldersgruppene blir hørt under planlegging av aktiviteter?

Kunne du fortelle om utviklingen til Fubiak? Var ungdomsarbeid alltid i sentrum, eller utviklet det seg over tid?

Er det noen plan for å arbeide videre for å opprettholde interessen til unge for Fubiak?

### **Mulige utfordringer til Fubiak**

Skaper aldersgrensen på aktivitetene utfordringer?

Kan aldersbegrensningen føre til ekskludering eller bidra til å oppløse sosiale nettverk?

Hva mener du Fubiak burde gjør mer av?

Opplever du at enkelte slutter å benytte seg av Fubiak? Hvorfor?

Hvis du måtte velge et element hva er den svakeste siden ved Fubiak?

### **Avsluttende**

Er du fornøyd med Fubiak som en helhet?

Er det noe mer du ønsker å tilføye?

Alder

Hvor lenge har du jobbet her

Har du tidligere erfaring/utdanning innenfor biblioteks arbeid eller arbeid relatert til barn og ungdom?

Hvordan ser en typisk arbeidsdag ut for deg?

## 7.3 Appendiks 3: Intervjuguide ung, feltarbeid 1

Alder

Hvordan vil du beskrive Fubiak?

Er du fornøyd med Fubiak?

Hvordan fikk du høre om Fubiak?

Hvor lenge har du brukt Fubiak?

Bruker du Fubiak hver dag, eller bare spesifikke dager?

Hvordan er en typisk dag på Fubiak for deg?

Er du i fra Furuset?

Hva er fint med [bydel]?

Har Furuset blitt bedre etter at Fubiak kom?

Er Fubiak en viktig del av Furuset?

Hvordan er en typisk dag på Fubiak for deg?

### **Fubiak som arena for unge**

Hvem bruker Fubiak?

Hva er det viktigste i Fubiak for deg?

-Hvordan kommer det frem?

Er du fornøyd med Fubiak?

Har du noen favoritt aktiviteter å gjøre på Fubiak?

Får du bestemme hvilket aktiviteter som blir arrangert på Fubiak?

Hvis du kunne velge hva som helst til å skje på Fubiak, hva hadde du valgt?

Hvilket rykte har Fubiak i ditt miljø?

Er Fubiak et sosialt samlingspunkt for deg?

Kjenner du til andre som ikke bruker Fubiak?

-Hvorfor ikke?

Har Fubiak endret seg i den perioden du har benyttet deg av tilbudet?

Hvordan hadde ditt miljø vært uten Fubiak?

### **Utfordringer til Fubiak**

Hva synes du om begrensingen til VG3 elever?

Hvis du ikke får muligheten til å bruke Fubiak når du er ferdig på VG3, hvilket konsekvenser får det for deg? (miste sosial krets, andre miljøer)

Opplever du Fubiak som trygt?

### **Avsluttende:**

Ønsker du å legge til noe mer?

## 7.4 Appendiks 4: Intervjuguide ansatte, feltarbeid 2

Hvor lenge har du jobbet her:

Har du tidligere erfaring/utdanning innenfor biblioteks arbeid eller arbeid relatert til barn og ungdom?

Hvordan synes du det er å jobbe her? Hva får du ut av dagene?

### **Fubiaks tilbud**

Kan du fortelle meg om tilbudene på Fubiak?

-Hva er de mest populære?

-Hvordan deltar man i de forskjellige oppmøte aktivitetene?

Kan du fortelle hvorfor dere begynte med Brotherhood/Sisterhood?

Hvem kan delta i Brotherhood/Sisterhood, hvor ofte er møtene?

Det er en avsluttende tur, hvordan bestemmer dere hvor dere drar?

Er den kostnadsfri for deltakerne?

Hva tror du Brotherhood/Sisterhood betyr for de unge?

Hvorfor er tilbudet blitt så godt mottatt?

Prater de unge om Sisterhood/Brotherhood seg imellom og bygger på interessen til tilbudet?  
(ikke spesifikke hendelser, bare overordnet)

Dere er et meråpent hus. Har unge tilgang til tilbudene som gamingrommet når dere er meråpent?

Gaming rommet og brotherSisterhood er nyere tilbud til de unge, hvordan velger dere hvilket aktiviteter/tilbud å satse på?

Jeg har hørt interesse for mer fysiske aktiviteter. Er det noe dere prøver å etablere?

Hva ønsker dere at de unge skal få ut av tilbudene?

Sist jeg var her hadde dere tilbud om søknad/CV skriving kurs, hva er formålet med dette?

Prøver dere å skape en connection med de unge på Fubiak?

-Hvorfor?

Hva er det mest utfordrende med tilbudene på Fubiak?



## **Utviklingen til Fubiak**

Siden Fubiak åpnet, har dere hatt spesifikke mål dere ønsket å oppnå? (antall besøkende, deltakelse på aktiviteter, etc)

Har dere strategiplaner dere jobber med?

-Kunne jeg fått noen strategiplaner og brukt de i oppgaven min?

Hvordan jobber dere ansatte sammen for å forbedre Fubiak for alle? Både unge i andre etasje, og de voksne nede.

Sist jeg var her ble jeg fortalt om hvordan en person var utfordrende å ha på Huset, men så fant han en lidenskap og en aktivitet på Fubiak som var bedre utløp for energien sin. Jobber dere ansatte sammen om hvordan man håndterer slikt, eller er det et individuelt arbeid?

## **Til ansatt i studio**

Sist vi pratet sa du at deltakerne på Studio kunne banne gjennom en hel tekst og det var greit for deg, men du ville vite hvorfor etterpå. Hvorfor?

Hjelper studio deg med å forstå unge og deres utfordringer?

Hvilken effekt har studio på Fubiak?

